

Studiehåndbok

Bankakademiet
En del av BI Stiftelsen

1996-97

Studiehåndbok 1996-97

Bankakademiet 1996

Utgitt av: Bankakademiet, Sandvika 1996
Design/layout: Kari Hardhaug, Bankakademiet
Sats: Bankakademiet
Redaktør: Kari Merete Horne, Bankakademiet
Redaksjonen avsluttet: Mai 1996
Trykket hos: PDC, Aurskog

Innhold

Innledning

Velkommen til Bankakademiet	8
Vedtekter og mandat for BI Stiftelsens råd for bankstudier	9
Viktige datoer ved BA	11

Studier ved Bankakademiet

Studiemodell	14
Enkeltkurs	15
Studieform	15
Studiemodellens grunntrekk	15
Studievei I: Bedriftsrådgivning	16
Studievei II: Personkunderådgivning	18
Studievei III: Bankgeneralist	20
Anbefalt studieplan for trinn I	22
Semesterplan	23
Reglement for innpassing av utdanning i studiemodellen	24

Kursbeskrivelser

Økonomisk-administrative kurs	28
- Økonomistyring I	29
- Statistikk og dataanalyse	33
- Samfunnsøkonomi (Makro)	35
- Markedsføringsledelse I	37
- Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse	39
- Økonomisk analyse	41
- Finans	42
- Forkurs i finans	43
Spesialemner	44
- Privatøkonomi med jus del I	45
- Privatøkonomi med jus del II	47
- Privatøkonomi med jus del III	50
- Bedriftsanalyse I	52
- Bedriftsanalyse II	54
- Bankdrift del I	57
- Bankdrift del II	59
- Bank og samfunn	61
- Bankjus	64

Innhold

Studiekurs	66
- Samfunnsøkonomisk analyse.....	67
- Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement.....	69
- Næringsøkonomisk analyse	71
- Organisasjonsutvikling i bank	73
- Personalledelse	76
- Kreditt- og depotjus	78
- Markedsstrategisk ledelse	80
- Penger og kreditt.....	82
- Praktisk finansiering og investering	85
Diplomoppgave - studiemodellene 1988/89 og 1994/96	87
Fagansvarlige for Bankakademiets kurs	88

Studieadministrativ informasjon

Oversikt over Bankakademiets studier	92
Studieveiledning	92
Bankakademiets administrasjon	93
Navneendring/Adresseendring	94
Faglig personale	94
Brevlærer	94
Bibliotek	95
Bokhandelforbindelse.....	95
Studiesamlinger	96
Priser	98
Øvrige kostnader/gebyrer	100
Viktige opplysninger om eksamen	101
Eksamen ved BA - studieåret 1996-97	105
Eksamenspåmelding, tid og sted	106
Karakterutskrift med sensur	108
Vitnemål	110
Masterstudier ved BI	110
Videre studier i utlandet	112

Innhold

Reglementer

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen	114
Titler	114
Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt	115
Opptak	115
Studieavgift	116
Eksamen og vitnemål	116
Utmelding, studieavbrudd og permisjon	118
Disiplinærbestemmelser	119
Endringer	119
Forbehold	119
Studieforskrifter ved Bankakademiet	120
Studentenes undersøkelses- og opplysningsplikt	120
Opptak	120
Kursavgift	122
Studier ved BA	122
Eksamen og vitnemål	125
Forbehold	129
Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høskoleeksamener .	129

BI Stiftelsen

Studietilbud studieåret 1996-97	132
BI Stiftelsens strategi for perioden 1995 – 2000	133
BI Stiftelsen – en vitenskapelig handelshøyskole	133
BIs samarbeidspartnere	135
BI Stiftelsens styringsorganer	137
BI Høyskolene - praktiske opplysninger	139

BI Stiftelsens vitenskapelige personale	144
--	------------

Innledning

Velkommen til Bankakademiet!

«Livslang læring» er et begrep vi stadig møter i media. I et samfunn preget av krav til omstillingsevne og hvor kunnskap raskt foreldes, er utdanning viktigere enn noensinne. Lovfestet rett til etter- og videreutdanning er foreslått. Om vi ikke kommer så langt i første omgang, er det ingen tvil om at flere og flere bedrifter og banker er seg bevisst betydningen av kompetanseheving for sine ansatte.

Innen EU er 1996 erklært som «Europeisk år for livslang læring». Målet er nettopp å sette fokus på betydningen av utdanning og kompetanseutvikling gjennom hele livet.

For Bankakademiet, som har arbeidet etter prinsippene for livslang læring siden oppstarten i 1965, er dette en gledelig utvikling. Fjernundervisningsformen, gjerne kombinert med studiesamlinger, er en ideell studieform for voksne studenter. Selvstendighet og fleksibilitet er sentrale stikkord når denne studieformen skal beskrives, og dette tror vi passer godt for bankansatte som ofte må kombinere jobb, studier og familie.

Ikke bare fjernundervisningsformen, men også selve studiemodellen ved Bankakademiet åpner for fleksibilitet. Allerede fra trinn II i modellen har du mulighet til å velge mellom tre ulike retninger i dine videre studier. Alle tre veiene fører frem til diplomøkonomtittelen.

Studiemodellen gir deg også mulighet til å øke din kompetanse for bestemte funksjoner i bank. Ved å ta enkeltkurs, eller kombinasjoner av disse, kan du f.eks. spesialisere deg mot bedriftsrådgivning eller personkunderådgivning.

Det er nå to år siden Bankakademiet fusjonerte med BI Stiftelsen. Banknæringen har reagert ubetinget positivt på fusjonen, noe vi ikke minst merker på stadig økende studenttilstrømning. Bankakademiet, med BI Stiftelsen i ryggen, borger for faglig kvalitet. Vi ønsker også å styrke det nære samarbeidet med banknæringen, både når det gjelder kursutvikling og undervisningsopplegg. Med studier fra Bankakademiet er du sikret en oppdatert, bransjerelatert kompetanseheving som vil være til nytte i ditt daglige arbeid.

Her i studiehåndboken finner du størstedelen av de opplysninger du trenger med hensyn til studieadministrativ informasjon, studiemodell, de enkelte kurs, reglementer og forskrifter. Gjør deg kjent med innholdet i boken og benytt den aktivt som oppslagsbok i studietiden.

Lykke til med studiene!

Med vennlig hilsen Bankakademiet, mai 1996

Øyvind Ramvi
Rektor

Vedtekter og mandat for BI Stiftelsens råd for bankstudier

Med hjemmel i Voksenopplæringslovens §15 og forskrifter av 10.03.94 (F-37/94) oppnevnes et rådgivende utvalg med mandat og oppgaver som nevnt nedenunder.

Mandat

Rådet for bankstudier er rådgivende for Stiftelsens ledelse og Stiftelsens høyskolestyre i faglige spørsmål vedrørende bankstudiene. Den overordnede oppgaven er å sikre studienes forankring i banknæringen.

Oppnevning og sammensetning

Rådet skal ha 9 medlemmer; 5 fra banknæringen og 4 fra BI. Hver av bankforeningene oppnevner 2 medlemmer og Finansforbundet velger 1 representant. BI er representert med ansatte fra både den faglige og den administrative stab.

Rådets funksjonstid er 4 år. For å sikre kontinuitet skiftes halve rådet hvert annet år. Rådet velger selv leder og nestleder.

Vedtaksførhet og møtebok

Rådet er vedtaksført når mer enn halvparten av medlemmene er til stede. Ved avstemming blir saken avgjort ved simpelt flertall.

Det skal føres møtebok over drøftinger i rådet. Blir det stemt i en sak, skal resultatet av avstemningen føres i møteboken. Det samme gjelder dissenser.

Utskrift av møteboken sendes til orientering til de organer som har foreslått medlemmene.

Rådets sammensetning

BI Stiftelsens råd for bankstudier er pr. mai 1996 sammensatt slik:

Representanter fra banknæringen

Marit Sagen Åstvedt, avd. direktør, Sparebankforeningen i Norge

Kåre Finbakken, organisasjonssjef, Sparebanken Nord Norge

Arnfinn Kalleberg, personaldirektør, Kredittkassen

Tore-Wiggo Sørensen, personaldirektør, Den norske Bank

Rolf Reikvam, organisasjonssekretær, Finansforbundet

Representanter fra BI

Jens Petter Tøndel, direktør

Bjørn R. Berntsen, direktør

Hermud Skånland, professor II

Dag E. Michalsen, førsteamanuensis

Viktige datoer ved BA

Høstsemesteret 1996:

Måned	Uke	Dato	Aktivitet
August	33	15.	Studiestart
September	35	01.	Sensur for vårsemesteret, spesialemner og studiekurs
September	37	15.	Frist for anmodning om sensur-begrunnelse, spesialemner og studiekurs
Oktober	40	05.	Oppmeldingsfrist til eksamen
November	44	01.	Søknadsfrist for innpassing av annen utdanning
November	46	15.	Søknadsfrist til kurs i vårsemesteret
Nov/Jan	46-03		Eksamensperiode

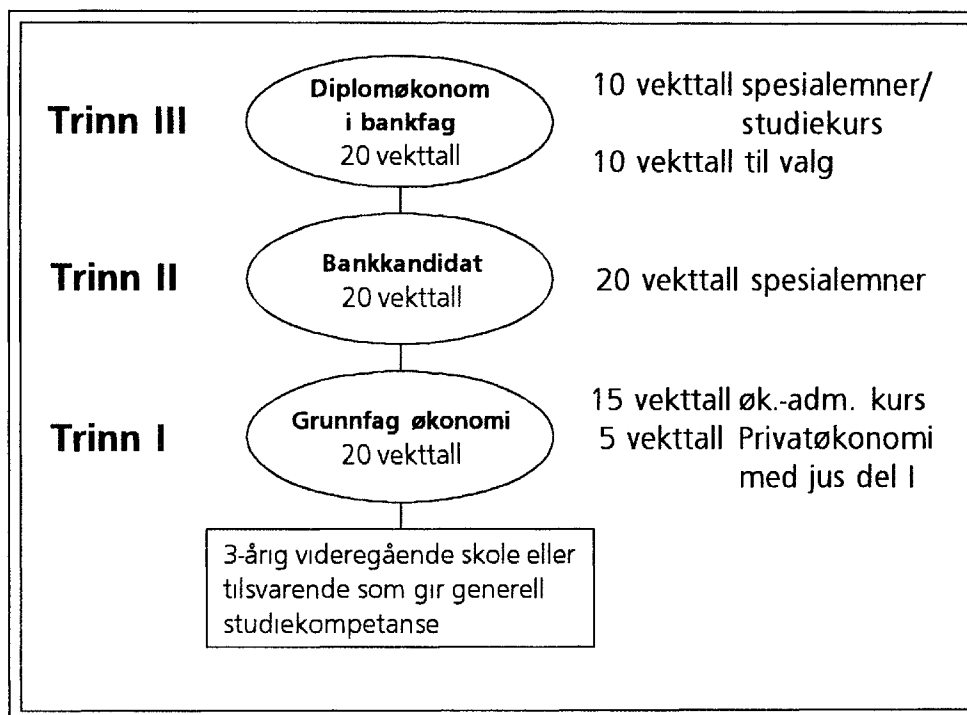
Vårsemesteret 1997:

Måned	Uke	Dato	Aktivitet
Januar	3	15.	Studiestart
Mars	9	01.	Sensur for høstsemesteret, spesialemner og studiekurs
Mars	10	05.	Oppmeldingsfrist til eksamen
Mars	11	15.	Frist for anmodning om sensur-begrunnelse, spesialemner og studiekurs
Mai	18	01.	Søknadsfrist for innpassing av annen utdanning
Mai	20	15.	Søknadsfrist til kurs i høstsemesteret
Mai/Juni	18-25		Eksamensperiode

På de økonomisk-administrative kursene er sensurfristen 25 virkedager etter eksamen. Frist for anmodning om sensurbegrunnelse er -2- uker etter sensur.

Studier ved Bankakademiet

Studiemodell

Figur 1: Studiemodell

Grunnfag økonomi

BAs grunnfag består av 15 vektall økonomisk-administrative fag og 5 vektall Privatøkonomi med jus del I. De økonomisk-administrative fagene i grunnfaget danner den nødvendige plattform av basiskunnskap for kursene i studiemodellens trinn II og III.

Bankkandidat

Tittelen Bankkandidat oppnås ved å kombinere grunnfaget med spesiallemner tilsvarende 20 vektall. Krav til fagsammensetning fremgår i beskrivelsen av studievei I, II og III som du finner på de neste sidene.

Diplomøkonom i bankfag

Ved å kombinere Bankkandidatstudiet med ytterligere 20 vektall oppnås tittelen Diplomøkonom i bankfag. Her inngår 10 vektall spesiallemner/studiekurs, ref. beskrivelse av studievei I, II og III. De siste 10 vektallene i studiemodellen er valgfrie etter nærmere veiledning. Også studier fra andre høyskoler kan innpasses her.

Enkeltkurs

Mulighet for å ta enkeltkurs i studiemodellen.

Mange bankansatte ønsker å spesialisere seg innen bestemte fagområder som er særlig aktuelle i forhold til eget arbeidsområde. Studiemodellen åpner for fleksibilitet med hensyn til å tilpasse studietilbudet ut fra konkrete opplæringsbehov. Med forbehold om nødvendige forkunnskaper kan søkere tas opp direkte på det aktuelle kurset.

Bankakademiet har kurstilbud også for søkere uten generell studiekompetanse. Det vil fremgå av karakterutskrift/vitnemål om kandidaten er tatt opp på Bankakademiets høyskolestudier eller har tatt åpne enkeltkurs.

Studieform

Deltidsstudier og fjernundervisning

Alle studietilbud ved Bankakademiet er tilrettelagt som deltidsstudier med fjernundervisning. I et deltidsstudium tilsvarer arbeidsbelastningen pr. semester halvparten av et heltidsstudium.

Under studiene er det en fordel å ha bankerfaring. Ved besvarelsen av enkelte innsendingsoppgaver kreves at studenten har en kontaktbank som kan gi nødvendig informasjon.

Det enkelte kurs er inndelt i flere studieenheter. Til hver studieenhet skal det leses en viss mengde litteratur og innsendingsoppgaver skal besvares. Studieformen legger opp til et nært samarbeid mellom student og den enkelte brevlærer, som gir faglig veiledning, kommentarer og karakterer på studentens besvarelser. Det er utarbeidet en egen studieveiledning for hvert kurs, som gir studenten gode råd i arbeidet med oppgaver og litteratur.

På de fleste av våre kurs er det også tilbud om samlinger. Se mer om samlinger under kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Studiemodellens grunntrekk

Studiemodellen er bygd rundt fordypninger knyttet til ulike funksjoner i bank:

- bedriftsrådgivning (studievei I)
- privatøkonomisk rådgivning (studievei II)

I tillegg tilbys en vei gjennom studiet som gir breddekompetanse innen bank-relevante fagdisipliner, «bankgeneralist» (studievei III).

Hovedstrukturen, samt trinn I i studiemodellen er den samme for alle tre studieveier. Studiemodellens oppbygging er vist i figur 1 side 14.

Studievei I: Bedriftsrådgivning

For en student som ønsker fordypning i bedriftsrådgivning er studiemodellen bygd opp som vist i figur 2.

Trinn III Trinn II Trinn I	Bank og samfunn eller Bankdrift del I 5 vt	Bankdrift del II eller Penger og kreditt 5 vt	Valgfri del 10 vt
	Bank og samfunn eller Bankdrift del I 5 vt	Bedriftsanalyse II 10 vt	Bedriftsanalyse I 5 vt
	Økonomi - administrasjon (ØK-ADM) 15 vt		Privatøkonomi med jus del I (PØJ I) 5 vt

Figur 2: Studievei I

Trinn I - Grunnfag økonomi

I trinn I av studiemodellen inngår følgende økonomisk-administrative kurs:

- 0600 Økonomistyring (4 vekttall)
- 0620 Statistikk og dataanalyse (2 vekttall)
- 0630 Markedsføringsledelse I (2 vekttall)
- 0633 Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse (2 vekttall)
- 0622 Samfunnsøkonomi (2 vekttall)
- 0604 Økonomisk analyse (2 vekttall)
- 0606 Finans (1 vekttall)

I tillegg til 15 vekttall økonomisk-administrative kurs inngår Privatøkonomi med jus del I (PØJ I, 5 vekttall) på dette trinn i studiemodellen.

Etter trinn I får studenten utstedt vitnemål for Grunnfag økonomi.

Trinn II - Bankkandidat

Trinn I og trinn II i studiemodellen leder fram til tittelen Bankkandidat, slik det fremgår av figur 1.

Kjernen i trinn II er Bedriftsanalyse I og II som samlet utgjør 15 vekttall. I tillegg må studenten fram til Bankkandidat *velge ett av spesiallemnene*:

-0570/0571	Bankdrift del I	(5 vekttall)
-0511/0512	Bank og samfunn	(5 vekttall)

Trinn III - Diplomøkonom i bankfag

Trinn I, trinn II og trinn III leder studenten fram til tittelen Diplomøkonom i bankfag, slik det fremgår av figur 1. Obligatoriske elementer fram mot en Diplomøkonomtittel er:

- Trinn I i studiemodellen (ØK-ADM og PØJ I) (20 vekttall)
- 0580/0581 Bedriftsanalyse I (5 vekttall)
- 0582/0583 Bedriftsanalyse II (10 vekttall)
- 0511/0512 Bank og samfunn (5 vekttall)
- 0570/0571 Bankdrift del I (5 vekttall)
- 0572/0573 Bankdrift del II (5 vekttall)
- eller 3311 Penger og kreditt (6 vekttall)

I tillegg til kursene over kommer 10 frie vekttall, hvor studenten kan *velge to av følgende kurs* ved Bankakademiet:

- 3211 Organisasjonsutvikling i bank
- 3212 Personalledelse
- 3302 Kreditt- og depotjus
- 3303 Markedsstrategisk ledelse
- 3311 Penger og kreditt
- 0593 Privatøkonomi med jus del II

Delfag i Engelsk (5vt) som tilbys gjennom BI Fjernundervisning kan også innpasses i valgfri del.

Studenten kan også søke om å få innpasset bankrelevante fordypningskurs fra andre studieretninger ved BI eller fra andre høyskoler og universiteter.

Studievei II: Personkunderådgivning

For en student som ønsker fordypning i personkunderådgivning er studiemodellen bygd opp som i figur 3.

Trinn III	Bankdrift del I eller Bank og samfunn 5 vt	Bankdrift del II eller Penger og kreditt 5 vt	Valgfri del 10 vt	
	Bankdrift del I eller Bank og samfunn 5 vt	Bedriftsanalyse I 5 vt	Privatøkonomi med jus del III 5 vt	Privatøkonomi med jus del II 5 vt
Trinn I	Økonomi - administrasjon (ØK-ADM) 15 vt			Privatøkonomi med jus del I (PØJ I) 5 vt

Figur 3: Studievei II

Trinn I - Grunnfag økonomi

Trinn I er som beskrevet under studievei I.

Trinn II - Bankkandidat

Trinn I og trinn II i studiemodellen leder fram til tittelen Bankkandidat, slik det fremgår av figur 1. I trinn II er følgende kurs obligatoriske:

- 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II (5 vekttall)
- 0594/0595 Privatøkonomi med jus del III (5 vekttall)
- 0580/0581 Bedriftsanalyse I (5 vekttall)
- 0570/0571 Bankdrift del I (5 vekttall)
- eller 0511/0512 Bank og samfunn (5 vekttall)

Trinn III - Diplomøkonom i bankfag

Trinn I, trinn II og trinn III leder studenten fram til tittelen Diplomøkonom i bankfag, slik det fremgår av figur 1. Obligatoriske elementer fram mot en Diplomøkonomtittel er:

- Trinn I i studiemodellen (ØK-ADM og PØJ I) (20 vekttall)
- 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II (5 vekttall)
- 0594/0595 Privatøkonomi med jus del III (5 vekttall)
- 0580/0581 Bedriftsanalyse I (5 vekttall)
- 0511/0512 Bank og samfunn (5 vekttall)
- 0570/0571 Bankdrift del I (5 vekttall)
- 0572/0573 Bankdrift del II (5 vekttall)
- eller 3311 Penger og kreditt (6 vekttall)

I tillegg til kursene over kommer 10 frie vekttall, hvor studenten kan *velge to av følgende kurs* ved Bankakademiet:

- 3103 Næringsøkonomisk analyse
- 3211 Organisasjonsutvikling i bank
- 3212 Personalledelse
- 3302 Kreditt og depotjus
- 3303 Markedsstrategisk ledelse
- 3311 Penger og kreditt

Delfag i Engelsk (5vt) som tilbys gjennom BI Fjernundervisning kan også innpasses i valgfri del.

Studenten kan også søke om å få innpasset bankrelevante fordypningskurs fra andre studieretninger ved BI eller fra andre høyskoler og universiteter.

Studievei III: Bankgeneralist

For en student som ønsker større bredde i sin utdanning vil studiemodellen være bygd opp som i figur 4.

Trinn III	Bankdrift del II eller Bank og samfunn 5 vt	Penger og kreditt eller Organisasjons- utvikling i bank 5 vt	Valgfri del 10 vt	
Trinn II	Bankdrift del II eller Bank og samfunn 5 vt	Bankdrift del I 5 vt	Bedriftsanalyse I 5 vt	Privatøkonomi med jus del II 5 vt
Trinn I	Økonomi - administrasjon (ØK-ADM) 15 vt			Privatøkonomi med jus del I (PØJ I) 5 vt

Figur 4: Studievei III

Trinn I - Grunnfag økonomi

Trinn I er som beskrevet under studievei I.

Trinn II - Bankkandidat

Trinn I og trinn II i studiemodellen leder fram til tittelen Bankkandidat, slik det fremgår av figur 1. I trinn II er følgende kurs obligatoriske:

- 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II (5 vekttall)
- 0580/0581 Bedriftsanalyse I (5 vekttall)
- 0570/0571 Bankdrift del I (5 vekttall)
- 0572/0573 Bankdrift del II (5 vekttall)
- eller 0511/0512 Bank og samfunn (5 vekttall)

Trinn III - Diplomøkonom i bankfag

Trinn I, trinn II og trinn III leder studenten fram til tittelen Diplomøkonom i bankfag, slik det fremgår av figur 1. Obligatoriske elementer fram mot en Diplomøkonomtittel er:

- Trinn I i studiemodellen (ØK-ADM og PØJ I)	(20 vekttall)
- 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II	(5 vekttall)
- 0580/0581 Bedriftsanalyse I	(5 vekttall)
- 0511/0512 Bank og samfunn	(5 vekttall)
- 0570/0571 Bankdrift del I	(5 vekttall)
- 0572/0573 Bankdrift del II	(5 vekttall)
- 3311 Penger og kreditt	(6 vekttall)
eller 3211 Organisasjonsutvikling i bank	(6 vekttall)

I tillegg til kursene over kommer 10 frie vekttall, hvor studenten *kan velge to av følgende kurs* ved Bankakademiet:

- 3103 Næringsøkonomisk analyse
- 3211 Organisasjonsutvikling i bank
- 3212 Personalledelse
- 3302 Kreditt- og depotjus
- 3303 Markedsstrategisk ledelse
- 0551/0552 Bankjus

Delfag i Engelsk (5vt) som tilbys gjennom BI Fjernundervisning kan også innpasses i valgfri del.

Studenten kan også søke om å få innpasset bankrelevante fordypningskurs fra andre studieretninger ved BI eller fra andre høyskoler og universiteter.

Anbefalt studieplan for trinn I

Det er første trinnet i studiemodellen er felles for de tre studieveiene - og har følgende fagsammensetning:

0590/0591 Privatøkonomi
m/jus del I, 5 vt

1. semester (høst)

0620 Statistikk og dataanalyse, 2 vt
0630 Markedsføringsledelse I, 2 vt
0633 Arb.-, org.psyk. og ledelse, 2 vt

2. semester (vår)

0600 Økonomistyring I, 4 vt

3. semester (høst)

0604 Økonomisk analyse, 2 vt
0606 Finans, 1 vt
0622 Samfunnsøkonomi, 2 vt

4. semester (vår)

Figuren viser anbefalt studieprogresjon og fagsammensetning.

Om ønskelig kan du sette sammen fagene på andre måter - og eventuelt velge lengre gjennomføringstid. Ta kontakt med Bankakademiet for råd og veiledning.

Semesterplan

Denne oversikten viser hvilket semester de ulike kursene tilbys. Du som er interessert i å fullføre et studium ved Bankakademiet bør se på denne. Den kan hjelpe deg til å organisere din egen fremdriftsplan.

Grunnkurs		
Alle kurs		høst og vår
Økonomisk-administrative kurs		
Alle kurs		høst og vår
Spesialemer		
0590/91	Privatøkonomi med jus del I	høst og vår
0592/93	Privatøkonomi med jus del II	høst og vår
0594/95	Privatøkonomi med jus del III	høst og vår
0580/81	Bedriftsanalyse I	høst 1996*
0582	Bedriftsanalyse II	vår
0571	Bankdrift del I	vår
0572	Bankdrift del II	høst
0511	Bank og samfunn	høst
0551/52	Bankjus	høst og vår
Studiekurs		
3101	Samfunnsøkonomisk analyse	høst
3102	Bedriftsanalyse og beh. av næring.	høst 1996*
3103	Næringsøk. analyse	høst
3211	Organisasjonsutvikling i bank	vår
3212	Personalledelse	høst
3302	Kreditt og depotjus	høst 1996*
3303	Markedsstrategisk ledelse	høst
3304	Praktisk finansiering og investering	Tilbys en siste gang: Våren 1997
3311	Penger og kreditt	vår

* Vurderes for fremtiden som vårkurs

Reglement for innpassing av utdanning i BA's studiemodell av 1994-95 eller senere

Dette reglement gjelder for innpassing av tidligere BA-utdanning etter studieplan av 1988/89 eller senere og innpassing av ekstern høyskole-/universitetsutdanning.

Generell bestemmelse

For å få utstedt vitnemål må minimum 50% av utdanningen være avlagt ved Bankakademiet. Muligheter for innpassing på de forskjellige trinn i studiemodellen:

Trinn I

Bankfaglig eksamen avlagt etter studieplanen 1988/89 eller senere, bedriftsøkonom-eksamen, eller tilsvarende økonomisk-administrativ utdanning f. eks. fra DH gis fritak for trinn I i studiemodellen.

Studenter med ovennevnte utdanning kan starte direkte i studiemodellens trinn II. Studenter med enkeltfag fra BAs fagkurs eller tilsvarende høgskolekurs innen økonomisk administrative fag kan søke om fag mot fag innpassing.

Trinn II og trinn III

Studiekurset 3102 Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement gir fritak for spesialemnet 0580/0581 Bedriftsanalyse I (5 vekttall). Utdanning fra andre studieretninger ved BI eller ekstern utdanning kan innpasses med inntil 10 vekttall, etter individuell vurdering. Det er et krav at utdanning som innpasses her må være del av fordypningsstudier.

Søknad om innpassing av annen utdanning må sendes Bankakademiet, og skal inneholde:

- attestert kopi av vitnemål
- kursbeskrivelser med antall undervisningstimer og detaljert emneliste
- pensumliste

Ved søknad om innpassing av tidligere BA-utdanning henvises bare til kurskode/navn samt årstall for avlagt eksamen.

Søknadsfrist for høstsemesteret: 1. mai

Søknadsfrist for vårsemesteret: 1. november

Innpassing av utdanning i studiemodellen

Figurene viser muligheter for innpassing av annen utdanning, i de ulike studie-veiene.

Studievei I: Bedriftsrådgivning

Trinn III	Bank og samfunn eller Bankdrift del I 5 vt	Bankdrift del II eller Penger og kreditt 5 vt	Privatøkonomi med jus del I 5 vt	Valgfri del 5 vt
Trinn II	Bank og samfunn eller Bankdrift del I 5 vt	Bedriftsanalyse II 10 vt		Bedriftsanalyse I 5 vt
Trinn I	Bankfaglig eksamen*, Bedriftsøkonom eller lignende 20 vt			

Studievei II: Personkunderådgivning

Trinn III	Bankdrift del I eller Bank og samfunn 5 vt	Bankdrift del II eller Penger og kreditt 5 vt	Bedriftsanalyse I 5 vt	Valgfri del 5 vt
Trinn II	Bankdrift del I eller Bank og samfunn 5 vt	Privatøkonomi med jus del III 5 vt	Privatøkonomi med jus del II 5 vt	Privatøkonomi med jus del I 5 vt
Trinn I	Bankfaglig eksamen*, Bedriftsøkonom eller lignende 20 vt			

Studievei III: Bankgeneralist

Trinn III	Bankdrift del II eller Bank og samfunn 5 vt	Penger og kreditt eller Organisasjons- utvikling i bank 5 vt	Bedriftsanalyse I 5 vt	Valgfri del 5 vt
Trinn II	Bankdrift del II eller Bank og samfunn 5 vt	Bankdrift del I 5 vt	Privatøkonomi med jus del II 5 vt	Privatøkonomi med jus del I 5 vt
Trinn I	Bankfaglig eksamen*, Bedriftsøkonom eller lignende 20 vt			

- * For å få innpasset Bankfaglig eksamen i BAs studiemodell av 1994-95 eller senere, må kandidaten ha avlagt 11 fagkurseksamener hvorav 5 obligatoriske og 6 valgfrie.

Forkunnskaper i de enkelte kursene i trinn II og III i studiemodellen opprettholdes for kandidater med Bankfaglig eksamen. Mangler kandidaten nødvendige forkunnskaper, må han/hun sørge for faglig oppgradering.

Kursbeskrivelser

Økonomisk-administrative kurs

De økonomisk-administrative kursene gir nødvendig basiskunnskap til fortsatte studier ved Bankakademiet og er obligatoriske i Bankkandidat- og Diplomøkonomstudiet. Kursene er identiske med noen av tilbudene som gis gjennom BI Fjernundervisning, bortsett fra kursene 0604 Økonomisk analyse og 0606 Finans.

Kursene inngår i Grunnfag økonomi, se studiemodellen.

Kurskode 0600 (BI-kode = BØK 9200)

Økonomistyring I

4 vekttall

Mål

Studentene skal beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Studentene skal settes i stand til å spesifisere systemoppbygging og gjennomføre rapportering av økonomidata som grunnlag for god økonomistyring.

Gjennomføring

Undervisningen i dette kurset gjennomføres som en serie delkurs:

Delkurs 1 - Innføring i regnskap

Delkurs 2 - Årsregnskap

Delkurs 3 - Internregnskap

Delkurs 4 - Regnskapsanalyse

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. De to studieguidene inneholder studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Dataverktøy

Det er ingen krav om bruk av dataverktøy i kurset. Imidlertid vil erfaring med bruken av dataverktøy være verdifullt, og det vil lette arbeidet med å holde styr på dataene i caset. Likeledes vil det virke stimulerende på interessen for oppgaveløsning - særlig litt større oppgaver.

I Årsregnskap kan man benytte ulike regnskapsprogram. Studentene bør eventuelt ikke gå til anskaffelse av egen programvare før det semesteret kurset skal gjennomføres, da det kan skje endringer underveis. I Internregnskap kan regneark benyttes.

Litteratur og emneoversikt

Se beskrivelsen av de enkelte delkurs. For fjernundervisningsstudenter er i tillegg følgende litteratur obligatorisk:

Studieguide i BØK 9200: *Økonomistyring*, BI Fjernundervisning, Sandvika 1993.

Studieguide i BØK 9200: *Internregnskap*, BI Fjernundervisning, Sandvika 1993.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen basert på pensumlitteraturen og en caseløsning.

Primo april/primo november utleveres et case som skal løses individuelt i løpet av semestret. Caset kan omfatte materiale fra alle de fire delkursene, og studentene kan med fordel benytte dataverktøy i caseløsningen.

Casebesvarelsen skal ikke innleveres for sensur, men bringes med til eksamen sammen med selve caset.

Eksamen kan bestå av praktiske og teoretiske spørsmål fra pensum og særlig spørsmål relatert til case/caseløsning, men består i liten grad av ren gjengivelse av caseløsningen. Karakteren fastsettes kun på grunnlag av den skriftlige eksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset. I høstsemesteret er det caseutlevering primo november - i vårsemesteret primo april.

Delkurs 1: Innføring i regnskap

Mål

Målet er først og fremst å lære grunnleggende bokføring og gi studentene et helhetlig begrepsfundament og en forståelse av forutsetningene for norsk regnskapsavleggelse og innsikt i grunnleggende regnskapsteori som grunnlag for videre studier i regnskap.

Emneoversikt

Regnskapets formål og innhold, perioderegnskapets grunnstruktur, grunnleggende registreringsprinsipper, registreringsrutiner og kontoplaner, spesialregistre og særskilte registreringsrutiner, periodiseringer og regnskapsavslutning.

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: *Årsregnskapet*. 5.utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993. Del 1.

Delkurs 2: Årsregnskap

Mål

Kurset har som hovedmål å gi en grundig innføring i praktisk norsk regnskapsvesen og de krav lovverket stiller til årsoppgjøret.

Emneoversikt

- Årsregnskapets målgrupper
- Verdivurderingsprinsipper og regnskapsmodeller
- Norsk årsoppgjør og forholdet til regelverket
- Omløpsmidler og tilhørende periodiseringer
- Verdivurdering og periodisering av anleggsmidler
- Gjeldspostene og tilhørende periodiseringer
- Egenkapital og disponering av årsoverskudd
- Nærmere om informasjonsoppgaven (aksjelovens spesifikasjonskrav)
- Kort om skatteregnskapet

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: *Årsregnskapet*. 5.utg., Oslo: Universitetsforlaget 1993. Del 2 (unntatt kap. 14) + kap. 20 i del 3.

Lover av særskilt betydning

- Aksjeloven av 4.juni 1976 nr. 59
- Regnskapsloven av 13.mai 1977 nr. 35

Delkurs 3: Internregnskap

Mål

Målet er å sette studentene i stand til å utvikle økonomiske styringssystemer for en bedrift med hovedvekt på styring av driftsinntekter, driftskostnader, herunder få innsikt i de viktigste teorier og praktiske former for kalkulasjon og driftsregnskap m.v.

Emneoversikt

- Kostnads- og inntektsteori. Markedsformer og markedstilpasning. Prissetting.
- Driftsregnskapets formål og oppgaver.
- Kalkulasjon og driftsregnskap etter selvkostmetoden og bidragsmetoden. Resultatene sammenlignet.
- Normalkalkulasjon og driftsregnskap basert på normalsatser. Analyse av dekningsdifferanser: Forbruksavvik og beskjeftigelsesavvik.
- Kostnads-, resultat- og volumanalyse.

Obligatorisk litteratur

Naug, T. og Sti, A.D.: *Internregnskap - økonomistyring 1*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993. Kap. 1, 5 - 5.3, 6 - 6.4, 7, 8, 9 - 9.6, 12.1 - 12.4 og 13.

Naug, T. og Sti, A.D.: *Kostnads- og inntektsanalyse - økonomistyring* 2. Kap. 2, 4, 5 og 7. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Delkurs 4: Regnskapsanalyse

Mål

Målet er at man skal kunne belyse økonomiske forhold i et avsluttet regnskap, hvor bruk av forholdstall (nøkkeltall) står sentralt. Likeledes skal man kunne vise tilgang og disponering av finansielle ressurser (finansieringsanalyse) og kunne presentere likviditetsutviklingen (kontantstrømsanalyse).

Emneoversikt

- Regnskapsanalysens formål og innhold
- Korreksjon av regnskapsdata for analyseformål
- Nøkkeltall
- Finansierings- og kontantstrømsanalyse

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: *Årsregnskapet*. 5.utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993. Del 4.

Kurskode 0620 (BI-kode = MET 8006)

Statistikk og dataanalyse

2 vekttall

Mål

Kursets mål er å lære studentene:

- å innhente og behandle kvantitativ informasjon på hensiktsmessig måte, blant annet ved hjelp av dataverktøy,
- å forholde seg kognitivt til usikkerhet, slik at de bedre kan skille mellom tilfeldighet og systematikk ved hjelp av intuisjon,
- prinsippene for statistisk inferens slik at de kan forstå og verdsette forsknings- og utredningsarbeid og kommunisere med eksperter,
- erfaring i selvstendig problemløsende arbeid,
- øvelse i praktisk og hensiktsmessig analyse og tilrettelegging av data,
- selvstendig kunnskapsserverving ved hjelp av standard statistisk analyse.

I tillegg gir statistikk-kurset nødvendige forutsetninger for andre fag i studiet.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår tre studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

- Statistiske mål, konfidensintervall og metode - Kap. 1-5
- Sannsynlighetsregning - Kap. 6.1-5
- Kombinatorikk, binomialfordelingen - Kap. 6.6-8
- Hypoteseprøving - Kap. 7
- Mann-Whitney testen - Kap. 8
- Gjennomsnitt og standardavvik - Kap. 10-11
- Ett gjennomsnitt: Tester og konfidensintervall - Kap. 12.1-2
- En andel: Tester og konfidensintervall - Kap. 12.3-5
- To gjennomsnitt: Tester og konfidensintervall - Kap. 13.1-2
- Flere andeler: Tester og konfidensintervall - Kap. 13.3-6
- Lineær regresjonsanalyse og korrelasjon - Kap. 14
- Tidsrekkeanalyse og prognostisering - Kap. 15

Dataverktøy

Det anbefales bruk av dataverktøy i kurset. Bruk av programvare vil lette tilegnelsen av stoffet, være tidsbesparende ved oppgaveløsninger, og muliggjøre profesjonell fremstilling av grafikk. I tillegg er det av stor verdi i seg selv å ha erfaring i bruk av regneark. Vi anbefaler derfor at studentene benytter programvare, både under kurset og ved eksamen, men det er ingen betingelse.

Anbefalt programvare

Statark. Er inkludert i Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. Arbeidshefte med bruk av programvare. Oslo: Tano 1993. Arbeidsheftet inneholder bokens datafiler, samt instruksjon i hvordan MINITAB benyttes i oppgaveløsning. Det generelle statistikk-programmet STATVIEW kan også anbefales. Generelle regneark er også nyttige (f.eks. Excel, Lotus 1-2-3)

Obligatorisk litteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. 3. utg. Oslo: Tano 1991. (Kap. 9 er ikke pensum.)
Studieguide i MET 8006: *Statistikk og dataanalyse*, BI Fjernundervisning, Sandvika 1995.

Kort notat om testers styrke utdeles.

Anbefalt litteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. Arbeidshefte med bruk av programvare. 4. utg. Oslo: Tano 1993.

Aakre, P. og Wenstøp, F.: *Eksamensoppgavesamling med løsningsforslag i statistikk for bedriftsøkonomstudiet*. Bærum: BI Forlag. Oppdateres foran hvert høstsemester.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers individuell flervalgseksamen som delvis bygger på et case som utleveres på forhånd. Hele boken unntatt kapittel 9, er pensum til den individuelle flervalgseksamen. Caset kan løses med eller uten dataverktøy. Bruk av dataverktøy vil kunne være arbeidsbesparende og gi mindre rom for feil.

Caset skal ikke innleveres, men oppgave og løsning medbringes som underlag for flervalgseksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til flervalgseksamen. Lærebok og lommekalkulator er nødvendig.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0622 (BI-kode = SØK 8400)

Samfunnsøkonomi (Makro)

2 vekttall

Mål

Kurset skal med basis i sosialøkonomisk tankegang, begrepsapparat og teori:

- gi grunnlag for lesning og tolkning av samfunnsøkonomiske problemstillinger i fagpresse og media,
- skape forståelse for hvordan samspillet mellom den offentlige og den private sektor i økonomien frembringer det resultatet vi daglig observerer,
- redegjøre for markedsmekanismene (etterspørsel, tilbud), nasjonalregnskap, inntekts-teori og sammenhenger mellom real- og pengemarkedene samt valutamarkedene,

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår tre studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

- Oversikt over økonomifaget
 - mikro- og makroøkonomi
 - marked, tilbud, etterspørsel, likevekt
- Elementær makroøkonomi
 - nasjonalregnskapsbegreper
 - Keynes' enkle multiplikatormodell
 - eksport og import
- Penge- og finanspolitiske begreper
 - om pengemarkedet
 - IS-LM-modellen i en lukket økonomi
 - det offentliges budsjettbalanse
 - finans- og pengepolitikk i praksis
- Stabiliseringspolitikk i en åpen økonomi
 - valutamarkedet
 - finans- og pengepolitikk under frie kapitalbevegelser
- Utdyping av den enkle makromodellen
 - inflasjon, Phillips-kurven
 - AD/AS-modellen

Dataverktøy

Bruk av dataverktøy er ikke obligatorisk i kurset. Dataverktøy kan imidlertid brukes til å eksemplifisere og visualisere en rekke av kursets sentrale problemstillinger. For de studenter som ønsker det, vil det ved eksamen bli anledning til å bruke dataverktøy. Det anbefales at man da disponerer egen PC.

Anbefalt programvare

Vidvei, T. og Ytterhus, B. E.: *MAKRO versjon 2.00. Dataverktøy i makroøkonomi*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1992 eller senere utg..

Obligatorisk litteratur

Ytterhus, B. E.: *Samfunnsstyring og økonomisk politikk*, 5. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Grønn, E.: *Samfunnsøkonomiske emner*, 2. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.
Studieguide i SØK 8400: *Samfunnsøkonomi*, BI Fjernundervisning, Sandvika 1993.

Anbefalt litteratur

Stortingsmelding nr. 1: *Nasjonalbudsjettet 1997* (kommer ut i oktober '96)

Synnestvedt, T. og Ytterhus, B.E.: *Oppgavesamling i samfunnsøkonomi (makro)*, Oslo: Cappelen Akademisk forlag 1996.

Eksamen

Kurset avsluttes med en hjemmeeksamen på 72 timer som løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Det er tillatt å bruke dataverktøy til å løse eksamensoppgavene der det er hensiktsmessig.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0630 (BI-kode = MRK 8614)

Markedsføringsledelse I

2 vekttall

Mål

Kurset tar sikte på å gi studenten basiskunnskaper i markedsføring og en bedre forståelse av markedsføringens virkemidler og funksjon. Det legges særlig vekt på å gjøre studentene godt kjent med sentrale begreper, teorier og modeller knyttet til markedsføring. Med utgangspunkt i en markedsorientert holdning og faglige kunnskaper skal studenten bli i stand til å bidra til løsning av enklere markedsføringsproblemer i praksis.

Forkunnskaper

Som for studiet. I og med at markedsføring er nært knyttet til praksis og til andre funksjoner i arbeidslivet, vil studenter med praktisk erfaring og med innsikt i andre bedriftsøkonomiske disipliner få større utbytte av kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår fire studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

- Markedsføringsfunksjonenes plass i virksomheten
- Markedsføringens omgivelser og arbeidsbetingelser
- Kjøpsatferd på forbruker- og bedriftsmarked
- Segmentering, markedsanalyse og prognoser
- Markedsføringens virkemidler
- Strategi og markedsplanlegging
- Organisering og kontroll av markedsføringen
- Markedsføring på ulike markeder

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i kurset.

Obligatorisk litteratur

Blom, S. E., Framnes, R. og Thjømøe, H. M.: *Markedsføringsledelse*. 4. utg. Oslo: Tano 1994.

Blom, S. E., Framnes, R. og Johnsen, A. Stokke: *Markedsføring - Oppgavesamling til Markedsføringsledelse*. Eget forlag 1995.

Studieguide i MRK 8614: *Markedsføringsledelse I*, BI Fjernundervisning, Sandvika 1995.

Anbefalt litteratur

Blom, S.E., Framnes, R. og Johnsen, A. Stokke: *Løsningshefte til oppgavesamling*. Eget forlag 1995.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Ingen hjelpemidler tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0633 (BI-kode = ORG 9601)

Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse

2 vekttall

Dette kurset erstatter 0632 Organisasjon og ledelse.

Mål

Dette kurset tar sikte på å gi forståelse for individers atferd og holdninger i organisasjoner, hvordan beslutninger fattes, og hvordan samspillet mellom individer fungerer i organisasjoner. Siktemålet er å gi studentene et sett nyanserte og kraftfulle måter å forstå organisasjoner på, og ferdigheter i å tenke organisasjonsteoretisk i forhold til deres administrative og ledelsesmessige problemer.

I tillegg vil kurset gi en grunneleggende innføring i ledelse. Spesiell vekt legges på en referanseramme for å analysere ledelsesfunksjonen.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. De to studieguidene inneholder studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

1. Arbeids- og organisasjonspsykologi

Utdrag fra kapitler i Kaufmann & Kaufmann:

- Psykologi på organisasjonsarenaen Kap. 1
- Motivasjon Kap. 3
- Læring og kognisjon Kap. 6
- Persepsjon Kap. 7
- Problemløsninger, beslutninger og kreativitet Kap. 8
- Holdninger og jobbtilfredshet Kap. 9
- Gruppepsykologi Kap. 11

2. Ledelse

Utdrag fra kapitler i Berg.:

Referanserammer for å forstå ledelse

Kap. 1-4

- Utfordringer i lederrollen
- Ledelse på ulike nivå
- Klassifisering av ledelsesteorier

Ledelsesteorier I

Kap. 5-6

- En-dimensjonale teorier: "Oppskriften på suksess"
- To-dimensjonale teorier: "Hensyn til medarbeidere og hensyn til oppgaven"

Ledelsesteorier II

Kap. 7-9

- Tre-dimensjonale teorier: Den tredje faktor: Situasjonen
- Fler-dimensjonale teorier: Roller som ledelsen må ivareta
- Nyere teorier

Motivering. Påvirkning av atferd fra et ledelsessynspunkt

Kap. 12

- Innholdsteorier (Tilfredshetsteorier)
- Prosessteorier
- Forsterkningsteorier
- Integrasjonsteorier

Lederens "verktøykasse"

Kap. 10, 11, 13-16

- Ledelsesprosesser
- Konflikter og konfliktsbehandling
- Noen betingelser for å lykkes som leder

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i kurset.

Obligatorisk litteratur

Kaufmann, G. og Kaufmann A.: Psykologi i organisasjon og ledelse. Bergen:

Fagbokforlaget 1996 Utdrag fra kapitlene 1, 3, 6, 7, 8, 9, 11

Berg, M.E.: Lederutvikling: situasjon - virkemidler - belønning. 2. rev. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag 1996

Studieguide del I og del II i ORG 9601: Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse, BI Fjernundervisning, Sandvika 1996

Eksamen

Kurset avsluttes med en 5 timers individuell skriftlig "åpen bok eksamen". Dette innebærer at studentene kan ta med de to pensumbøkene samt egne notater til eksamen. Studentene må likevel ha meget god innsikt og forståelse for pensum, ellers vil det ikke bli tid til å besvare oppgavene på en tilfredsstillende måte.

Alle hjelpemidler tillatt.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0604

Økonomisk analyse

2 vekttall

Mål

Målet med kurset er å gi en innføring i grunnleggende bedriftsøkonomiske begreper og analysemetoder. Studenten vil lære å anvende ulike modeller og metoder for å løse problemer innen kostnads- og inntektsanalyse.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning og består av fire studieenheter.

Emneoversikt

- Innledning og oversikt
- Kostnadsteori
- Produktvalg og nedleggelseskalkyler
- Etterspørselsteori
- Prisfastsetting i teori og praksis
- Budsjettering

Obligatorisk litteratur

Busch, T.: *Budsjettstyring*, Tano 1993 (Pensum i Del I).

Boye, K.: *Kostnads- og inntektsanalyse*, Tano 1995 (Pensum i Del I).

Studieguide i 0604 Økonomisk analyse, Bankakademiet 1996/97

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers skriftlig individuell eksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator og rentetabell.

Praktisk opplysning

Eksamen i kursene 0604 Økonomisk analyse og 0606 Finans avholdes samme dag. Dersom du tar begge kursene vil du dermed få en seks timers eksamen, tre timer for hvert kurs.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0606

Finans

1 vekttall

Mål

Målet med kurset er å gi en innføring i praktiske sider ved foretakets investerings- og finansieringsbeslutninger. Studenten vil lære å anvende ulike modeller og metoder innen budsjettering og finans.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning og består av to studieenheter. I tillegg gis det tilbud om én samling á to dager.

Emneoversikt

- Renteregning
- Prosjektbudsjettering
- Prosjektanalyse under sikkerhet
- Finansiering

Obligatorisk litteratur

Bøhren, Ø og Gjærum, P.I.: *Prosjektanalyse under sikkerhet*, Skarvet forlag 1993.
Studieguide i 0606 Finans, Bankakademiet 1996/97

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers skriftlig individuell eksamen.
Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator og rentetabell.

Praktisk opplysning

Eksamen i kursene 0604 Økonomisk anlyse og 0606 Finans avholdes samme dag. Dersom du tar begge kursene vil du dermed få en seks timers eksamen, tre timer for hvert kurs.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0699

Forkurs i finans

Ingen vekttall

Mål

Kurset skal gi tilstrekkelige forkunnskaper for Privatøkonomi med jus del II, for studenter som kun ønsker å ta enkeltkurs i BAs studiemodell.

Studenter som sikter mot en grad/tittel i BAs studiemodell eller ønsker å ta Privatøkonomi med jus del III på et senere tidspunkt anbefales å velge 0606 Finans.

Gjennomføring

Forkurset gjennomføres i forkant/parallelt med Privatøkonomi m/jus del I eller II og består av studieguide med oppgaver og eksempler. Forkurset baseres på selvstudier, og det vil bli tilbudt en to dagers forelesning. Det inngår ikke innleveringsoppgaver i kurset.

Emneoversikt

Målet med kurset er å gi en innføring i finansmatematikk og investeringsanalyse (forenklet utgave av 0606 Finans).

Følgende emner inngår:

- introduksjon til renteregning
- beregning av nåverdi og sluttverdi av et enkeltbeløp
- beregning av nåverdi og sluttverdi av en annuitet
- beregning av nåverdi og internrente av en kontantstrøm

Obligatorisk litteratur

Bankakademiet: *Forkurs i finans, Studieveiledning*, Bankakademiet 1995

Eksamen

Det er ingen eksamen i forkurset.

Spesialemnener

Bankakademiet har i de siste årene utviklet nye kurstilbud innenfor sentrale fagområder for bank- og finansnæringen. Kursene kombinerer teori med gjennomgang av konkrete bankspesifikke problemstillinger.

Under studiene er det en fordel å ha bankerfaring. Ved besvarelsen av enkelte innsendingsoppgaver kreves at studenten har en kontaktbank som kan gi nødvendig informasjon.

Spesialemnene er sentrale i studiemodellen.

Kurskode 0590 (høst)/0591 (vår)

Privatøkonomi med jus del I

5 vekttall

Mål

Kurset gir en praktisk rettet innføring i personlig økonomi/familieøkonomi. I tillegg kommer juridiske emner som er av betydning for kvaliteten på rådgivningen samt at denne finner sted innenfor de gjeldende rettslige rammer.

I dette kurset følger studentene en families livsløp. Dette sikrer en strukturert oversikt over sentrale temaer som er typiske i ulike livsfaser.

Målet med kurset er at den enkelte student skal

- få en innføring i sentrale privatøkonomiske emner og problemstillinger
- få grunnleggende kunnskaper for å kunne gi privatøkonomiske råd
- kunne skaffe seg et bevisst forhold til egen banks strategi på det privatøkonomiske område
- skaffe seg oversikt over egen banks tjenester og produkter
- kunne se muligheter for mersalg og tilleggstjenester i kundesituasjoner
- få grunnleggende innsikt i aktuelle juridiske emner og oppøve evnen til å kommunisere rettslige problemer med juridiske eksperter
- få innsikt i relasjonsmarkedsføring

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid, men kurset kan også tas over to semestre. Kurset består av fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger å to dager i tilknytning til kurset.

Forkunnskaper

Ingen formelle forkunnskaper kreves.

Emneoversikt

Følgende emner blir behandlet:

- regler for personbeskatning, utfylling av selvangivelse
- familiebudsjett
- kort om privatøkonomiske spørsmål i ulike livsfaser
- kort om studiefinansiering

- ulike finansielle investeringer i bankinnskudd, aksjer, obligasjoner, fonds, livs- og pensjonsforsikring
- innføring i grunnleggende elementer ved kjøp og finansiering av bolig, herunder serie- og annuitetslån, enkel renteberegning
- ytelser ved inntektsbortfall; alders-, uføre- og etterlattepensjon
- hvordan banken kan øke kundenes tilfredshet og lojalitet

I tilknytning til emnene over behandles følgende juridiske områder:

- personrett, herunder om umyndiges evne til å binde seg ved økonomiske avtaler
- økonomiske og rettslige virkninger av ekteskap og ugift samliv
- arverett, forskudd på arv, arveavgift og skatt, herunder om aktuelle tilpasninger
- introduksjon til pante- og kausjonsrett

Obligatorisk litteratur

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del I*, Bankakademiet 1994, 2. opplag.

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del II*, Bankakademiet 1994, 2. opplag

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993.

Thjømøe, H.M.: *Forbrukeratferd, Økonomisk psykologi i markedsføringen*, Singularis Forlag 4. utgave 1994 eller 5. utgave 1996.

Andreassen/Bredal: *Kundepleie i praksis, Relasjonsmarkedsføring på forbrukermarkedet*, Oslo: Ad Notam Forlag 1996

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1996.

Bankakademiet: *Privatøkonomi med jus del I: Studieveiledning og case*, Bankakademiet 1996.

Statistisk Sentralbyrå: Statistisk årbok 1996.

Nærmere pensumoversikt følger i studieveiledningen.

Eksamen

Kurset avsluttes med en individuell, skriftlig eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, rentetabell, lovsamling og forskrifter til lovene.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0592 (høst)/0593(vår)

Privatøkonomi med jus del II

5 vekttall

Mål

Hovedvekten i dette kurset legges på kredittvurdering, lånebehandling og oppfølging av kundeengasjementer. Dette skal danne grunnlag for kompetanse som sikrer solid rådgivning overfor personkunder. Som i kursets del I, følger studentene en familie i ulike livsfaser.

Målet med studiet er at den enkelte student skal

- få en fordypning og god faglig innsikt i sentrale privatøkonomiske og juridiske emner
- kunne foreta mer avansert kredittvurdering, investerings- og finansieringsrådgivning
- kunne skissere totalløsninger som er til fordel både for kunden og banken
- kunne anvende egen banks strategi og strategidokumenter på det privatøkonomiske område
- få innsikt i aktuelle juridiske emner og oppøve evnen til å kommunisere rettslige problemer med juridiske eksperter
- kunne delta i arbeidet med problemengasjementer og forebygge at andre kunder kommer i lignende situasjoner
- få innsikt i forbrukeratferd

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid, men kurset kan også tas over to semestre. Kurset består av fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger å to dager i tilknytning til kurset.

Forkunnskaper

Kurset bygger på Privatøkonomi med jus del I.

I tillegg er det nødvendig å ha forkunnskaper i finans:

Kurset bygger på 0606 Finans.

Fagkurs 2103 (fra tidligere studiemodell) eller innføringskurs i finansiering/investering fra andre høyskoler, dekker også de forkunnskapene som kreves i finans. For studenter som tar kurset som enkeltstående kurs, er det i finans tilstrekkelig med 0699 Forkurs i finans.

Emneoversikt

Kurset tar utgangspunkt i de emnene som ble behandlet i Privatøkonomi med jus del I. Vi følger en familie i ulike faser i livsløpet, hvor følgende emner tas opp:

- kjøp og finansiering av bolig og forbruksgoder, herunder vurdering av firmabil kontra egen bil
- lånebetingelser, lånekostnader, lånetyper og kredittverdighet
- effektiv rente for ulike typer lån
- vurdering av risiko og fastsettelse av rentevilkår for lån
- lønnsomhet for investeringsprosjekter under ulike forutsetninger m.h.t. skatt og prisstigning, herunder spørsmål om å eie eller leie bolig
- avkastningsberegninger og risikovurdering for finansielle investeringer
- trygde- og stønadsordninger
- kredittvurdering og lånebehandling
- oppfølging av kundeengasjementer
- strategiske avveininger ved valg av marked
- forbrukeratferd

I tilknytning til emnene over behandles følgende juridiske områder:

- økonomiske og rettslige virkninger av oppløsning av ekteskap og ugift samliv
- avtalerett
- boligrett, herunder om ulike eierformer og ulike typer bolig som pantobjekt
- gjeldsordningslovens formål, anvendelsesområde, vilkår og virkninger
- kausjonsrett, herunder om bankers opplysningsplikt og forfallstidspunkt for selvskyldnerkausjon og simpel kausjon
- panterett, herunder om avtalepant i fast eiendom, borettslagsleiligheter, salgspant, rettsvern og prioritet
- tingsrett, herunder om tinglysingens betydning
- inndrivelse av pengekrav etter inkassoloven og tvangsfullbyrdelsesloven, morarenter og foreldelse

Obligatorisk litteratur

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del I*, Bankakademiet 1994, utvalgte deler.

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del II*, Bankakademiet 1994.

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Bankakademiet 1993.

Thjømøe, H.M.: *Forbrukeratferd, Økonomisk psykologi i markedsføringen*, Singularis Forlag, 4. utgave 1994 eller 5. utgave 1996

Bankakademiet: *Privatøkonomi med jus del II: Studieveiledning og case*, Bankakademiet 1996.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1996.
Statistisk Sentralbyrå: Statistisk årbok 1996.

Nærmere pensumoversikt følger i studieveiledningen

Eksamen

Kurset avsluttes med en individuell skriftlig eksamen over fem timer. Eksamen kan knytte seg til pensum fra innsendingsoppgavene i de fem studieenheterne eller til pensum generelt. Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, rentetabell, lovsamling og forskrifter til lovene.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0594 (høst)/0595(vår)

Privatøkonomi med jus del III

Plasseringsrådgivning og kredittvurdering

5 vekttall

Mål

Kurset bygger på Privatøkonomi med jus del I og II og skal gi en fordypning i emner som knytter seg til privatøkonomisk rådgivning i bank. I kurset drøftes samfunnsmessige faktorer som er sentrale for rådgivningen. Videre gi innsikt i lønnsomhetsberegninger og risikovurderinger for finansielle plasseringer, samt juridiske konsekvenser av ulike private disposisjoner og investeringer. Videre skal kurset gi innsikt i sentrale faktorer ved kredittvurdering og oppfølging av engasjementer på personmarkedet.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. Kurset består av fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger á tre dager i tilknytning til kurset.

I de fire første studieenheterne skal studenten løse oppgaver og case knyttet til økonomiske og juridiske spørsmål innen rådgivning. I siste studieenhet skal studenten lage en utredning omkring kredittpolicy eller kredittvurdering i egen bank.

Forkunnskaper

Kurset bygger på Privatøkonomi med jus del I og del II, samt 0606 Finans.

Emneoversikt

Følgende emner behandles i kurset:

- samfunnsmessige rammebetingelser for kredittvirksomheten
- markedseffisiens
- risikovurdering og porteføljesammensetning
- prising av risiko
- lønnsomhet og risiko ved finansielle plasseringer
- finansielle instrumenter, inklusive derivater
- skatt og lønnsomhet
- bankens mål og policy på personmarkedet
- organisering av kredittarbeidet
- kredittvurdering og oppfølging av engasjementer på personmarkedet

- overvåking, oppfølging og risikovurdering av bankens låneportefølje
- privatrettslige emner med hovedvekt på regler som er relevante i praktisk bankarbeid innenfor privatkundemarkedet

Obligatorisk litteratur

Knut Boye: *Finansielle plasseringer*, Bankakademiet 1996

Harald Moen: *Kredittvurdering i bank*, Bankakademiet 1996

Øyvind Bøhren og Dag Michalsen: *Finansiell økonomi*, kap 1-9, 15, Tano 1994

Bankakademiet: *Privatøkonomi del I*, Bankakademiet 1994

Bankakademiet: *Privatøkonomi del II*, Bankakademiet 1994

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Bankakademiet 1993

Studieveiledning og case, Bankakademiet 1996

Artikler, Bankakademiet 1996

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer. Eksamensoppgaven kan knyttes direkte til innsendingsoppgavene i studieenheterne eller til spørsmål fra pensum mer generelt.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, rentetabell, lovsamling og forskrifter til lovene.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0580 (høst)/0581 (vår)

Bedriftsanalyse I

5 vekttall

Mål

Hovedmålsettingen med kurset er å kombinere praktisk og teoretisk forståelse for de problemene som reiser seg i forbindelse med den økonomiske analysen av næringslivsengasjementer. Kurset gir en innføring i problemstillinger man i praksis står overfor ved behandling av næringslivsengasjementer. Bedriftens økonomiske stilling og utvikling er av vital betydning for banken, og det blir lagt stor vekt på en systematisk opplæring i praktiske vurderings- og analyseteknikker.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. I kurset inngår fire innsendingsoppgaver inkludert semesteroppgave. Studenten skal ha minimum én telefonveiledning med brevlærer i løpet av kurset. Det vil bli tilbudt to samlinger á fire dager i løpet av semesteret.

Forkunnskaper

Det kreves minimum 5 vekttall fra økonomisk-administrative fag i trinn I av studiemodellen (0600 Økonomistyring og 0606 Finans). Vi anbefaler også kurset 0604 Økonomisk analyse. Forkunnskaper fra fagkurs 2111, 2112 og 2103 (fra tidligere studiemodell) godtas som alternativt opptaksgrunnlag. Tilsvarende kunnskaper fra andre høyskoler godtas også.

Emneoversikt

Følgende hovedemner vil bli behandlet:

- Credit management i bank. Oversikt over hovedelementene i engasjementsvurdering
- Aksjelovens og regnskapslovens bestemmelser om årsoppgjør
- Aksjelovens og revisorlovens bestemmelser og revisjonens utførelse
- Viktige skatteregler av betydning for årsoppgjøret
- Praktisk regnskapsanalyse
- Budsjettutarbeidelse og budsjettanalyse, herunder likviditetsbudsjetter og kapitalbehovsberegninger
- Finansieringsstrategi og prosjektfinansiering
- Analyse av bedriftens kommersielle risiko og identifikasjon av kritiske risikofaktorer
- Finansiell risikoanalyse
- Modell for risikoklassifisering og konkurspredikasjon
- Anvendelse av investeringsanalyse i kredittvurdering
- Verdivurdering av bedrifter og aksjer

Obligatorisk litteratur

Bøhren, Ø./Gjærum, P.I.: *Prosjektanalyse*, Skarvet forlag 1993. (Boken er også pensum i trinn I i BAs studiemodell).

Eklund, Trond/Knutsen, Knut: *Regnskapsanalyse*, Universitetsforlaget 1994

Dahl, Gunnar A/Thoresen, Per: *Teori og metoder for verdivurdering*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Thoresen, Per: *Integrert budsjettering*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Budsjettanalyse*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Thoresen, Per: *Investeringsanalyse*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996

Dahl, Gunnar A/Thoresen, Per: *Praktisk regnskapsanalyse*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Credit Management i bank*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Årsoppgjørets spesifikasjons- og vurderingsregler*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Viktige skatteregler av betydning for årsoppgjøret*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Praktisk Økonomi og ledelse:

nr. 2/1987: Budsjettering

nr. 3/1989: Egenkapitalfinansiering og finansanalyse

nr. 3/1993: Finansiell strategi

nr. 4/1993: Regnskap og skatt

nr. 2/1995: Finansanalyse

nr. 3/1995: Markedstrender år 2010/Eksternrevisjon

nr. 4/1995: Regnskap og skatt/Teknologi og innovasjon

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, rentetabell og lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste gjennomføring av kurset.

Kurskode 0582 (høst)/0583 (vår)

Bedriftsanalyse II

Bedriftsrådgivning og kredittvurdering

10 vekttall

Mål

Kurset bygger på spesialemnet i bedriftsanalyse (5 vekttall) og skal gi en fordypning innen emner knyttet til bedriftsrådgivning og kredittvurdering i bank. Kurset skal gi en helhetsforståelse for vurdering av næringsengasjementer ut fra bedrifts- og næringsøkonomiske, strategiske og juridiske sider. Kurset gir innsikt i hvordan bedriftens økonomiske og strategiske stilling kan analyseres og tolkes. Det blir lagt på å gi innsikt i sentrale faktorer ved kredittvurdering, oppfølging og kontroll av engasjementer, samt håndtering av tapsengasjementer.

Gjennomføring

Normert studietid er to semestre på deltid. Kurset består av 7 studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver, fordelt over to semestre. Studenten skal ha minimum to telefon-veiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger á tre dager i løpet av kurset, én i hvert semester.

Forkunnskaper

Kurset bygger på spesialemnet 0580/0581 Bedriftsanalyse I eller studiekurset 3102 Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement.

I tillegg kreves minimum 5 vekttall fra økonomisk-administrative kurs i trinn I av studiemodellen (0600 Økonomistyring og 0606 Finans). Vi anbefaler også kurset 0604 Økonomisk analyse.

Forkunnskaper fra fagkurs 2111, 2112 og 2103 (fra tidligere studiemodell) godtas som alternativt opptaksgrunnlag. Tilsvarende kunnskaper fra andre høyskoler godtas også.

Emneoversikt

- Analyse av bedriftens økonomiske stilling
- Prosjektvurdering og finansiering
- Nærings- og bransjeanalyser
- Bedriftsstrategi
- Prising av kreditt - risikovurdering
- Kredittpolicy, porteføljestrategi og kredittvurdering
- Engasjementsoppfølging
- Problemengasjementer
- Juridiske aspekter og aktuelle rettsregler av betydning for engasjementsvurdering og oppfølging

Ved gjennomgang av de ulike temaene skal studentene løse innsendingsoppgaver. I disse oppgavene (casene) møter studenten bedrifter i ulike «livsfaser» og fra forskjellige næringer/bransjer. Casene integrerer faglige problemer fra bedriftsøkonomi og regnskap, næringsøkonomi, strategi og jus.

I kurset behandles sentrale deler av regnskapslovgivningen, selskapsrett, avtalerett, pengekravsrett, pante- og tingsrett, tvangsfullbyrdelse og konkurs og aktuell banklovgivning.

Obligatorisk litteratur

Øyvind Bøhren/Per Ivar Gjærum: *Finansiell økonomi*, Skarvet Forlag 1994.

Harald Moen: *Kredittvurdering i bank*, Bankakademiet 1996.

Trond Eklund/Knut Knutsen: *Regnskapsanalyse*, Universitetsforlaget 1994.

Bjørn Svendsen/Jon Rinde: *Næringsøkonomiske emner - del I og del II*, Bankakademiet 1993.

Øyvind Bøhren/Per Ivar Gjærum: *Budsjettering*, Bankakademiet 1992.

Torger Reve/Kjell Grønhaug: *Strategi og organisasjon*, Tano 1991.

T. Reve/T. Lensberg/K. Grønhaug: *Et konkurransedyktig Norge*, Tano 1992.

Bankakademiet: *Bankjus del I og II*, Bankakademiet 1993.

Øyvind Bøhren/Per Ivar Gjærum: *Prosjektanalyse*, Skarvet Forlag 1993.

Christian Kjølaas: *Bankdrift*, Bankakademiet 1993.

T. Reve/L. Mathiesen: *European Industrial Competitiveness*, SNF-report 35/94.

Bankakademiet: *Bedriftsanalyse med jus: Studieveiledning og case*, Bankakademiet 1996.

Praktisk Økonomi og ledelse:

Kredittvurdering og kredittgivning, nr. 1/1988

Trond Eklund/Knut Knutsen: *Engasjementsoppfølging og risiko - hvordan inndelegasjementer etter risiko?* nr. 3/1991

Et konkurransedyktig Norge, nr. 1/1993

Konkurrans forbedring, nr. 2/1994

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1996.

Motorbransjen: Nr. 1/1996.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer. Eksamensoppgavene knytter seg delvis til spørsmål fra casene i de syv studieenheterne, delvis til spørsmål fra pensum mer generelt. "Studieveiledning og case", se obligatorisk litteratur ovenfor, skal medbringes til eksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Praktiske opplysninger

Det tidligere kurset i Bedriftsanalyse med jus (0534/0535) er nå delt opp i to deler, Bedriftsanalyse I og Bedriftsanalyse II med en avsluttende eksamen etter hver del.

Bedriftsanalyse I utgjør spesialemnet Bedriftsanalyse 0580/0581 eller studiekurset 3102 Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement. Del II er en påbyggingsenhet som fører frem til samme faglige nivå som det tidligere kurset i Bedriftsanalyse med jus (3 semestre).

Kurskode 0570 (høst)/0571 (vår)

Bankdrift del I

5 vekttall

Mål

Kurset i bankdrift tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse av en bank.

Målet med kurset er at den enkelte student skal få en innføring i

- hvilke rammebetingelser en bank må ta hensyn til
- hvilke målsettinger man må arbeide etter
- hvilke sentrale problemstillinger som knytter seg til det å organisere bankvirksomhet
- bankenes produkter, markedsføring og prising av kapital- og betalingsprodukter

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. I kurset inngår fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Kurset er særdeles velegnet som gruppestudium, for f.eks. en ledergruppe i bank. I tillegg gis det tilbud om én samling som går over to eller tre dager.

Forkunnskaper

Det kreves minimum 15 vekttall fra trinn I i BAs studiemodell (eller tilsvarende fra andre høyskoler). Anbefalte kurs fra trinn I er: 0600 Økonomistyring, 0604 Økonomisk analyse, 0606 Finans, 0633 Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse (ev. 0632 Organisasjon og ledelse) og 0622 Samfunnsøkonomi. Relevant praksis kan kompensere for noen av vektallene.

Søkere bør ha bankerfaring og arbeide i en bank/skaffe seg en kontaktbank ved gjennomføring av kurset.

Emneoversikt

Kurset er sterkt bankrettet og tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse innen bankvirksomhet. Av temaer som belyses i kurset kan nevnes:

- Bankenes rolle og utfordringer
- Styring, mål, rammebetingelser og virkemidler
- Produkter og tjenester
- Markedsstrategi og distribusjon
- Prispolitikk og prissetting
- Organisasjon og ledelse
- Organisasjon og endring

Obligatorisk litteratur

Christian Kjølaas: *Bankdrift, kap. 1-6*, Bankakademiet 1993.

Morten E. Berg: *Organisasjonsutvikling - metoder og teknikker*, Bedriftsøkonomens Forlag, 2. utg. 1993.

T. Colbjørnsen: *Reisen til markedet*, Tano 1995.

Bankakademiet: *Bankdrift del I, Studieveiledning og cases*, Bankakademiet 1996.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1996.

Oslo Børs/NOS: Opsjoner og futures - en grunnleggende innføring.

Oslo Børs: Obligasjoner - rentebærende verdipapirer.

Oslo Børs: Opsjoner og futures - nye muligheter for god avkastning.

Diverse artikler.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator og lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0572 (høst)/0573 (vår)

Bankdrift del II

5 vekttall

Mål

Kurset i bankdrift tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse av enbank.

Målet med kurset er at den enkelte student skal få en innføring i

- grunnprinsipper bak styring av balanse og likviditet
- budsjettering, regnskap og lønnsomhetsvurderinger
- de risiki som bankdrift medfører og hvordan disse kan styres og håndteres
- betalingsformidling, betalingsinstrumenter og hvordan samspillet mellom aktørene fungerer
- nye instrumenter i betalingsformidlingen

Etter gjennomføring av Bankdrift del I og del II skal studentene forstå den sammenheng som gjelder når banken skal utarbeide sin strategiske plan.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. I kurset inngår fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. I tillegg gis det tilbud om én samling som går over to eller tre dager.

Kurset er særdeles velegnet som gruppestudium, for f.eks. en ledergruppe i bank.

Forkunnskaper

Av forkunnskaper kreves Bankdrift del I samt minimum 15 vekttall fra trinn I eller trinn II i BAs studiemodell (eller tilsvarende fra andre høyskoler). Relevant praksis kan kompensere for noen av vekttallene.

Søkere bør ha bankerfaring og arbeide i en bank/skaffe seg en kontaktbank under studiet.

Emneoversikt

Kurset er sterkt bankrettet og tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse innen bankvirksomhet. Av temaer som belyses i kurset kan nevnes:

- Balanse- og likviditetsstyring
- Budsjettering
- Regnskap og lønnsomhetsvurderinger
- Risikohåndtering
- Betalingsformidling

Obligatorisk litteratur

Christian Kjølaas: *Bankdrift, kap. 6-9*, Bankakademiet 1993.

Svein Eriksen: *Risikohåndtering i bank*, Bankakademiet 1994.

Thor Foseid: *Betalingsformidling*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankdrift del II, Studieveiledning og cases*, Bankakademiet 1996.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1996.

T. Colbjørnsen: *Reisen til markedet*, Tano 1995 (repetisjon).

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator og lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 0511 (høst)/0512 (vår)

Bank og samfunn

5 vekttall

Kurset skal gi studenten perspektiv på næringsutvikling og kunnskap om samfunnsmessige forhold og sammenhenger som er sentrale for en medarbeider i bank. Målsettingen oppnås ved at studentene går gjennom to deler som er nærmere beskrevet nedenfor.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. Kurset består av fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver, tre enheter i del I og to enheter i del II. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger i kurset.

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende 0622 Samfunnsøkonomi eller fagkurs 2116 (fra tidligere studiemodell).

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig individuell eksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Bank og samfunn - 1. del

Mikro- og makroøkonomi/ offentlig økonomi (3 vekttall)

Mål

Målet med kurset er å gi studenten innsikt i konsumenters og bedrifters tilpasning i ulike markedsmessige situasjoner, og vurdere konsumenters og bedrifters innvirkning på allokeringen av samfunnets ressurser, samt velferdsmessige konsekvenser av ulike markedsformer. Det tas sikte på å drøfte behovet for offentlige inngrep i en markedsøkonomi, redegjøre for konsekvensene av markedssvikt og gi innsikt i metoder til bruk i samfunnsplanlegging.

Kurset skal videre utdype studentens kunnskaper innen sentrale samfunnsøkonomiske problemstillinger fra trinn I i studiemodellen, blant annet penge- og kredittmarkedenes innvirkning på realøkonomiske forhold, ulike anbefalinger om økonomisk politikk i en åpen økonomi og dessuten valutakurspolitikk.

Emneoversikt

Emnene i denne delen av kurset er organisert i tre deler:

Mikroøkonomi

- Introduksjon til mikroøkonomisk analyse
- Etterspørre, tilbydere og markeder
- Teori om konsumenters og bedrifters tilpasning
- Teori om hvordan markedene fungerer
- Markedenes allokering av ressurser

Makroøkonomi

- IS-LM-modellen
- Mundell-Flemmingmodellen
- AD-AS-modellen
- Phillipskurven
- Makroøkonomisk politikk i åpne økonomier

Offentlig økonomi

- Den offentlige sektors rolle i en økonomi som den norske
- Frikonkurranses modellens optimalitetsegenskaper
- Markedsimperfeksjoner
- Skatteteori
- Nyttekostnadsanalyse

Obligatorisk litteratur

Dedekam, Anders jr.: *Makroøkonomi*, Rogaland Mediesenter 1996.

Ringstad, Vidar: *Samfunnsøkonomi - bind 3*, 3. utg., Bedriftsøkonomens Forlag 1994.

Ringstad, Vidar: *Løsningsforslag til Samfunnsøkonomi 3*

Munthe, Preben: *Markedsøkonomi*, Universitetsforlaget 1993.

Bankakademiet: *Bank og samfunn del I: Studieveiledning og oppgaver*, Bankakademiet 1996.

Bank og samfunn - 2. del

Bankenes rolle i samfunnet i et langtidsperspektiv (2 vekttall)

Mål

Kursets mål er å gi studentene kunnskap og innsikt om bank- og finansinstitusjonenes rolle i samfunnsøkonomien i historisk perspektiv.

Emneoversikt

- Langtidslinjer i norsk økonomisk historie
- Fremveksten av moderne bank- og finansinstitusjoner 1850-1920
- Bank, bedrift og økonomisk utvikling
- Finansielle kriser
- Regulering og tilsyn: Hovedlinjer og vendepunkter i norsk banklovgivning
- Det regulerte marked. Bankene og norsk kredittpolitikk, 1945-80
- Internasjonalisering og omstilling i bank- og finansnæringen

Obligatorisk litteratur

Bergh T. et. al.: *Norge fra U-land til I-land*, Gyldendal Norsk Forlag, 3. opplag 1991 (side 7-70, 106-235).

Bankakademiet: *Banken i samfunnet*, kap. 2,6,7,8, Bankakademiet 1994.

Bankakademiet: *Bank og samfunn del II: Studieveiledning, oppgaver og artikkelsamling*, Bankakademiet 1996.

Kurskode 0551 (høst)/0552 (vår)

Bankjus

10 vekttall

Mål

Målet med kurset er at den enkelte student skal

- få økt forståelse for rettsreglenes betydning for kvaliteten på bankarbeidet
- få oppøvet evnen til å avdekke og anvise løsning på juridiske problemstillinger
- få innsikt i praktiske konsekvenser av å opptre rettsstridig
- kunne kommunisere problemområder effektivt med juridiske eksperter

Målet er at dette skal gi bedre rådgivning innenfor bedrifts- og privatøkonomiske emner, noe som vil være en sentral kvalitetsfaktor i det praktiske bankarbeid i årene fremover.

Gjennomføring

Normert studietid er to semestre på deltid. Kurset består av syv studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Studenten skal ha minimum tre telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset.

Forkunnskaper

Ingen spesielle forkunnskaper kreves, men vi anbefaler forkunnskaper fra BAs grunnkurs i jus for personkundemarkedet og grunnkurs i jus for bedriftskundemarkedet.

Emneoversikt

Studiet er meget praktisk rettet og tar for seg følgende emneområder:

- Introduksjon til bankjus
- Personrett
- Familierett
- Ugift samliv
- Arverett
- Avtalerett
- Obligasjonsrett
- Kausjonsrett
- Boligrett
- Pengekravsrett
- Tingsrett
- Panterett
- Tvangsfullbyrdelse og konkurs
- Selskapsrett
- Banklovgivningen

Obligatorisk litteratur

Den litteraturen som er utgitt av Bankakademiet er spesialutviklet. Dette sikrer at problemstillingene er relevante og praktiske - og at de er drøftet og presentert med forankring i bank. Litteraturen er tilrettelagt for fjernundervisning og består av:

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankjus: Studieveiledning og cases*, Bankakademiet 1996.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1996.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lovsamling og forskrifter til lover.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Innpassing av kurset i studiemodellen

Spesialemnet i Bankjus er utviklet med tanke på studenter som ønsker å ta enkeltkurs (delstudier) med fordypning i bankjus i sin fagkrets.

Studenter som ønsker å innpasse kurset i Bankakademiets studiemodell fram mot en tittel, bør være oppmerksomme på at faglig overlapping med juspensum i andre fag medfører at kun deler av kurset kan gi uttelling i studiemodellen. Kurset inngår til valg i studiemodellen, studievei III.

Valg av Bankjus i studievei III gir faglig overlapping i forhold til Privatøkonomi med jus del I og II og vil kun gi uttelling på 7 vekttall i studiemodellen.

Overlapping mellom Bankjus og andre spesialemner:

Det er også viktig å være oppmerksom på graden av overlapping mellom Bankjus og Bedriftsanalyse med jus. Denne overlappingen er vurdert til 6 vekttall. Studenter som tar både Privatøkonomi med jus del I og II og Bedriftsanalyse med jus vil tilnærmet ha dekket hele pensum i Bankjus. Forøvrig er overlapping mellom Privatøkonomi med jus og Bankjus omtalt i foregående avsnitt.

Studiekurs

Kursene tar opp bankrelaterte emner innen bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, næringsøkonomi, administrasjon, jus og markedsføring.

Følgende studiekurs tilbys ved Bankakademiet i studieåret 1996/97:

- 3101	Samfunnsøkonomisk analyse	(6 vekttall)
- 3102	Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement	(6 vekttall)
- 3103*	Næringsøkonomisk analyse	(6 vekttall)
- 3202*	Personalledelse	(6 vekttall)
- 3211*	Organisasjonsutvikling i bank	(6 vekttall)
- 3302*	Kreditt- og depotjus	(6 vekttall)
- 3303*	Markedsstrategisk ledelse	(6 vekttall)
- 3304	Praktisk finansiering og investering	(6 vekttall)
- 3311*	Penger og kreditt	(6 vekttall)

Studiekursenes plass i ulike studiemodeller ved BA

Studiekursene ble utviklet i tilknytning til BAs studiemodell 1988/89. Alle studiekursene kan inngå i denne modellen. Kursene inngår også i studiemodellen av 1994/96 (bygd på Grunnstudium bank), etter nærmere veiledning.

Kursene som er merket med * tilbys til valg i nåværende studiemodell, trinn III, slik det er beskrevet på sidene 14-21 foran.

Studieformen utgjør en kombinasjon av selvstudium, brevbesvarelser, en større semesteroppgave/prosjektoppgave og samlinger. Alle kursene avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen.

Forbehold

Igangsettelse av kursene er avhengig av antall søkere.

Kurskode 3101

Samfunnsøkonomisk analyse

6 vekttall

Mål

Målet er å gi studentene innføring i sentrale deler av økonomisk teori, samfunnsøkonomiske problemstillinger og økonomisk analysemetode. Hovedvekten er lagt på nasjonalregnskapssammenhenger, offentlig økonomisk politikk og bruk av enkeltmodeller for makroøkonomisk analyse.

For å forstå hvordan samfunnsøkonomien fungerer er det nødvendig å studere mikroøkonomiske emner. Kurset gir derfor også en innføring i teorier for markedsdeltakernes atferd; det vil si bedriftenes tilbud av varer og tjenester og etterspørsel etter arbeidskraft og realkapital, og tilsvarende: husholdningens etterspørsel etter varer og tjenester og tilbud av arbeidskraft. Slike teorier inngår som byggesteiner i markedsteori og velferdsteori, som blant annet gir grunnlag for å analysere virkningene av markedsimperfeksjoner og offentlige inngrep i prisdannelsen.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studenten besvare fire innsendingsoppgaver/brev; det siste er en større semesteroppgave. Studenten skal ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av semestret. Det tilbys to samlinger à fire dagers varighet. På samlingene foregår undervisningen ved forelesninger og gruppearbeid.

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende 0622 Samfunnsøkonomi eller fagkurs 2116 (fra tidligere studiemodell). Av hensyn til studenter med svakt matematikkgrunnlag er det lagt inn en kursenhet med regneøvelser i begynnelsen av kurset.

Emneoversikt

- De grunnleggende økonomiske mekanismer
- Virkning av alternativ økonomisk politikk
- Kriterier for god organisering av økonomi
- Samspillet mellom de økonomiske aktivitetene og beslutningene som fattes i husholdningene og i bedriftene
- Logiske tankeskjemaer (modeller)
- Mikroøkonomi
- Makroøkonomi

Obligatorisk litteratur

Ringstad, Vidar: *Samfunnsøkonomi 3 (3. utg. 1994)*, Bedriftsøkonomens forlag, Oslo

Ringstad, Vidar: *Løsningsforslag til Samfunnsøkonomi 3*, Oslo 1994

Dedekam, Anders jr.: *Makroøkonomi*, Rogaland Mediesenter 1996

Munthe, Preben: *Markedsøkonomi*, Universitetsforlaget 1993.

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3102

Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement

6 vekttall

Mål

Hovedmålsettingen med kurset er å kombinere praktisk og teoretisk forståelse for de problemene som reiser seg i forbindelse med den økonomiske analysen av næringslivsengasjementer.

Kurset gir en innføring i mange av de problemstillinger man i praksis står overfor ved behandling av næringslivsengasjementer. Bedriftens økonomiske stilling og utvikling er av vital betydning for banken, og det er lagt stor vekt på en systematisk opplæring i praktiske vurderings- og analyseteknikker.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. I kurset inngår fire innsendingsoppgaver inkludert semesteroppgave. Studenten skal ha minimum én telefonveiledning med brevlærer i løpet av kurset. Det vil bli tilbudt to samlinger á fire dager i løpet av semesteret.

Forkunnskaper

Det kreves minimum 5 vekttall fra økonomisk-administrative kurs i trinn I av studiemodellen (0600 Økonomistyring og 0606 Finans). Vi anbefaler også kurset 0604 Økonomisk analyse. Forkunnskaper fra fagkurs 2111, 2112 og 2103 (fra tidligere studiemodell) godtas som alternativt opptaksgrunnlag. Tilsvarende kunnskaper fra andre høyskoler godtas også.

Emneoversikt

Følgende hovedemner vil bli behandlet:

- Credit management i bank. Oversikt over hovedelementene i engasjementsvurdering
- Aksjelovens og regnskapslovens bestemmelser om årsoppgjør
- Aksjelovens og revisorlovens bestemmelser og revisjonens utførelse
- Viktige skatteregler av betydning for årsoppgjøret
- Praktisk regnskapsanalyse
- Budsjettarbeidelse og budsjettanalyse, herunder likviditetsbudsjetter og kapitalbehovsberegninger
- Finansieringsstrategi og prosjektfinansiering
- Analyse av bedriftens kommersielle risiko og identifikasjon av kritiske risikofaktorer
- Finansiell risikoanalyse
- Modell for risikoklassifisering og konkurspredikasjon
- Anvendelse av investeringsanalyse i kredittvurdering
- Verdivurdering av bedrifter og aksjer

Obligatorisk litteratur

Bøhren, Ø./Gjærum, P.I.: *Prosjektanalyse*, Skarvet forlag 1993. (Boken er også pensum i trinn I i BAs studiemodell).

Eklund, Trond/Knutsen, Knut: *Regnskapsanalyse*, Universitetsforlaget 1994

Dahl, Gunnar A/Thoresen, Per: *Teori og metoder for verdivurdering*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Thoresen, Per: *Integrert budsjettering*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Budsjettanalyse*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Thoresen, Per: *Investeringsanalyse*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996

Dahl, Gunnar A/Thoresen, Per: *Praktisk regnskapsanalyse*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Credit Management i bank*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Årsoppgjørets spesifikasjons- og vurderingsregler*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Dahl, Gunnar A.: *Viktige skatteregler av betydning for årsoppgjøret*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1996.

Praktisk Økonomi og ledelse:

nr. 2/1987: Budsjettering

nr. 3/1989: Egenkapitalfinansiering og finansanalyse

nr. 3/1993: Finansiell strategi

nr. 4/1993: Regnskap og skatt

nr. 2/1995: Finansanalyse

nr. 3/1995: Markedstrender år 2010/Eksternrevisjon

nr. 4/1995: Regnskap og skatt/Teknologi og innovasjon

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, rentetabell og lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3103

Næringsøkonomisk analyse

6 vekttall

Kurset vil bli revidert i løpet av juni 1996.

Mål

I studiekurset Næringsøkonomisk analyse er hovedvekten lagt på å beskrive den økonomiske og politiske virkelighet norsk næringsliv vil måtte tilpasse seg i årene som kommer, de krefter som vil styre denne utviklingen, og de strategier bedrifter og myndigheter kan sette i verk for å møte trusler og muligheter.

Etter gjennomgått kurs skal studenten ha innsikt i

- hvilke forhold som vil påvirke norske bransjers og bedrifters utvikling fremover
- hvordan bedriftene kan møte konkurransen de stilles overfor på en hensiktsmessig måte
- hva myndighetene kan gjøre for å støtte opp bedriftene

Samlet skal dette gi studenten grunnlag for å kunne foreta selvstendige vurderinger av konkurranseforhold og utsikter for aktuelle deler av norsk næringsliv.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studentene besvare tre innsendingsoppgaver/brev; det siste er en mer omfattende semesteroppgave. Studenten skal ha minimum tre telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det tilbys to samlinger à fire dager. På samlingene vil det bli gitt en kombinasjon av forelesninger, gruppearbeid og individuelle oppgaver.

Det vil bli gitt undervisning i teorier og modeller for konkurranseforhold, markedsanalyse og strategiutvikling. Disse teoriene og modellene vil bli anvendt på sentrale norske bransjer og storkonserner.

Forkunnskaper

Kurset bygger bro mellom samfunnsøkonomisk og bedriftsstrategisk analyse. Det vil være en fordel med forkunnskaper tilsvarende studiekurs 3101 Samfunnsøkonomisk analyse, eller spesialemnet 0511/0512 Bank og samfunn.

Emneoversikt

«Nasjonal og internasjonal konkurransevirkelighet»

Hva slags konkurranse vil norske bedrifter møte innenfor ulike markeder og næringssektorer i årene som kommer?

Hvilke krefter vil styrke denne utviklingen?

«Norsk næringsvirksomhet»

Hvordan står norske bedrifter, bransjer og næringssektorer rustet til å møte fremtidens konkurranse?

«Strategialternativer for bedrifter og myndigheter»

Hvilke strategier eller tiltak kan bedrifter og myndigheter sette i verk for å styrke norske bedrifters konkurransedyktighet?

Disse tre hovedpunktene vil bli inngående behandlet under følgende syv deltemaer:

1. Norsk økonomi i næringspolitisk perspektiv
2. Krefter som påvirker bransjers og bedrifters fortjenestemuligheter generelt
3. Analyse av skipsfartsmarkedet
4. Petroleumsvirksomhetens industrielle betydning
5. Internasjonal handel og konkurranse
6. Bedrifts-, konsern- og industristrategier
7. Norske bedrifter i internasjonal konkurranse

Obligatorisk litteratur

Stat. Sentralbyrå: *Økonomisk utsyn 1995*, Statistisk Sentralbyrå 1995.

Porter: *Konkurransestrategi*, TANO 1991.

Reve/Lensberg/Grønhaug: *Et konkurransedyktig Norge*, TANO 1992.

Berrefjord: *Konsernstrategi. Praktisk økonomi nr 1*, Bedriftsøkonomens forlag, Oslo 1990.

Berrefjord: *Med Scenarier som standplass for strategisk utsyn, Praktisk økonomi nr 1*, Bedriftsøkonomens forlag, Oslo 1990.

Svendsen: *Internasjonalisering som konkurransestrategi. Praktisk økonomi nr 1*, Bedriftsøkonomens forlag, Oslo 1987.

Wergeland: *Modellering av skipsfartsmarkeder. Studies in Shipping Economics*, 1981.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Statistisk årbok og lommekalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3211

Organisasjonsutvikling i bank

6 vekttall

Mål

Hovedmålet med kurset er å gi studentene et grunnlag for å forstå og påvirke endringsprosesser i organisasjoner med spesiell vekt på bankrettet virksomhet. Kurset belyser bl.a.

- diagnose av organisasjoner, med spesiell vekt på bank
- teknikker for å fornye virksomheten, med spesiell vekt på organisasjonskultur og organisasjonslæring
- samspillet mellom ledelsen, medarbeiderne og ekstern konsulent i endringsarbeidet
- forutsetninger for å lykkes med organisasjonsutvikling.

Videre inneholder kurset en fordypning innenfor fagområdene ledelse, målstyring, Service Management og kvalitetsforbedring samt organisasjonskultur.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. Det er fire innleveringer på kurset (inkludert prosjektoppgave). Tre av disse utgjør delinnleveringer til en prosjektoppgave. I tillegg er det minimum to telefonveiledninger med brevlærer. Det avholdes to samlinger å fire dager i løpet av semesteret. Foruten forelesninger vil gruppearbeid bli brukt for å skape dialog og utdype enkelte temaer.

Studentene skal arbeide med en prosjektoppgave gjennom hele kursperioden. Besvarelsen utarbeides individuelt eller i samarbeid mellom to eller tre studenter og skal leveres i to eksemplarer. Tema for prosjektoppgaven kan hentes fra egen arbeidsplass, hvor man belyser hvordan organisasjonen fungerer (styrke og svakhet). Dette danner så utgangspunkt for vurdering av tiltak som kan bidra til fornyelse av organisasjonen på områder som har betydning for verdiskapningen. Prosjektoppgaven vil slik sett være et nyttig verktøy for å bedre organisasjonens resultater.

Det er avsatt tid på hver samling til arbeide med prosjektoppgaven. Det vil da bli brukt tid til å gi studentene en innføring i relevante metoder og analyseteknikker som kan benyttes i prosjektoppgaven. Noe tid vil også medgå til å arbeide i grupper med selve oppgaven.

Forkunnskaper

Det kreves minimum forkunnskaper tilsvarende 0633 Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse (ev. 0632 Organisasjon og ledelse) eller fagkurs 2201 og 2202 (fra tidligere studiemodell).

Emneoversikt

Organisasjonsutvikling

Teoretisk og verdimelessig grunnlag for organisasjonsutvikling

Metoder for diagnose av interne strukturer og prosesser

Inngrepsteknikker. Verktøy for endring av organisasjoner

Krav til ekstern konsulent

Målstyring

Målstyring som ledelsesform

Målstyring i praksis

Formulering av arbeidsmål

Evaluerings av mål

Situasjonsbestemt ledelse

Utforming av "SMARTER" mål

Analyse av ledes arbeidssituasjon

Fleksibel lederstil

Utvikling av medarbeidernes kompetanse

Hvordan utvikle egen lederstil

Service Management og kvalitetsutvikling

Servicebegrepet

Kvalitet og produktivitet

Diagnose av service og kvalitet

Å bygge inn kvalitet i servicesystemet

Utvikling av servicesystemer

Organisasjonskultur

Organisasjonskulturens kjerneelementer

Ulike former for subkulturer

Faktorer som bestemmer innholdet i organisasjonskulturen

Hva kjennetegner en funksjonell kultur?

Er bevisst kulturutvikling mulig?

Obligatorisk litteratur

French, W.L. og Bell, C.H.: Organization Development, 5th ed. Kap. 2, 4-14 og 16.

Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall 1995. Stenberg, J.E.: Resultatrettet ledelse. Målstyring i teori og praksis. 4. utg, Bedriftsøkonomens Forlag 1991. Thompson, G.:

Situasjonsbestemt ledelse, Universitetsforlaget 1995. Normann, R.: Service Management, 2. utg., Bedriftsøkonomens Forlag, 1991. Bang, H.: Organisasjonskultur 2. utg., Tano Forlag 1995.

Anbefalt litteratur

Utvalgte artikler fra bransjens tidsskrifter.

Thompson, G.: Irrasjonalitet som grunnlag for handlinger i organisasjoner, 1990.

Roos, J. og Krogh, G.: Figuring out your competence configuration, European Management Journal, 10, 4, 1992, side 422-427.

Thompson, G.: Metoder for utarbeidelse av prosjektoppgave, 1996.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3212

Personalledelse

6 vekttall

Mål

Valgfaget i Personalledelse tar sikte på å gi en oversikt over fagfeltet. Aktuelle virkemidler vil bli utdypet. Lederrollen vektlegges spesielt. Det tas også sikte på å gi studentene forståelse for de grunnleggende prosesser som er av betydning i det å lede andre mennesker.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. Det er fire innleveringer på kurset (inkludert prosjekt-oppgave). Tre av disse utgjør delinnleveringer til en prosjektoppgave. I tillegg er det minimum to telefonveiledninger med brevlærer. Det avholdes to samlinger á fire dager i løpet av semesteret. Foruten forelesninger vil gruppearbeid bli brukt for å skape dialog og utdype enkelte temaer.

Studentene skal arbeide med en prosjektoppgave gjennom hele kursperioden. Besvarelsen utarbeides individuelt eller i samarbeid mellom to eller tre studenter og skal leveres i to eksemplarer. Tema for prosjektoppgaven kan hentes fra egen arbeidsplass, hvor man belyser hvordan organisasjonen fungerer (styrke og svakhet). Dette danner så utgangspunkt for vurdering av tiltak som kan bidra til fornyelse av organisasjonen på områder som har betydning for verdiskapningen. Prosjektoppgaven vil slik sett være et nyttig verktøy for å bedre organisasjonens resultater.

Det er avsatt tid på hver samling til arbeide med prosjektoppgaven. Det vil da bli brukt tid til å gi studentene en innføring i relevante metoder og analyseteknikker som kan benyttes i prosjektoppgaven. Noe tid vil også medgå til å arbeide i grupper med selve oppgaven.

Forkunnskaper

Det kreves minimum forkunnskaper tilsvarende 0633 Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse (ev. 0632 Organisasjon og ledelse) eller fagkurs 2201 og 2202 (fra tidligere studiemodell).

Emneoversikt

1. Strategisk personalledelse - historikk og status
2. Lederens personalansvar
3. Kompetanse; begrep - behov og kartlegging
4. Mellommenneskelige relasjoner; prosesser og prestasjoner
5. De tradisjonelle virkemidler: rekruttering, avtaler og belønning
6. Lederens verktøykasse

Obligatorisk litteratur

Beaumont P.B.: *"Human Resource Management"*. Sage Publications London 1994

Hansson, Jørgen: *"Skapande Personalarbete"*. Prisma Stockholm 1988

Mitchell T, Larson J.: *"People in Organizations"* McGraw - Hill 1987. (Kap. 5, 8, 9, 10 og 16).

Nordhaug, O.: *"Målrettet Personalledelse"*. Tano. Oslo 1993.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3302

Kreditt- og depotjus

6 vekttall

Mål

Etter gjennomgått kurs skal studentene

- ha innsikt i rettslige spørsmål som har særlig betydning ved utøvelsen av kreditt- og depotfunksjonene i bank
- ha kunnskap som setter dem i stand til å handle slik at bankens rettigheter/interesser blir ivaretatt på beste måte

Aktualiteten av dette kurset er blitt stadig mer markert. De senere års utvikling med svake resultater i næringslivet - med bl. a voksende antall tvangsforretninger og konkurser til følge - har ikke latt bankvesenet uberørt.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studenten besvare fire innsendingsoppgaver/brev; det siste er en større praktikumsoppgave. I tillegg skal studenten ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det er to samlinger på kurset, hver på fire dager. På samlingene vil det bli holdt forelesninger og løst praktikumsoppgaver individuelt og i grupper.

Forkunnskaper

Vi anbefaler forkunnskaper tilsvarende spesialemnet i Bankjus eventutelt spesialemnene Privatøkonomi med jus I+II og/eller spesialemnet Bedriftsanalyse med jus. Alternativt opptaksgrunnlag er fagkurs 2301 Rettslære I, 2302 Rettslære II og 2303 Rettslære III. Grunnkurs i jus for bedriftskundemarkedet vil også gi tilstrekkelige forkunnskaper.

Emneoversikt

Kurset Kreditt- og depotjus behandler rettsregler som har særlig betydning for de sikkerheter som kreves/stilles for bankenes utlån og regler som har betydning for bankenes rettigheter/interesser i konkurranse med andre. Hovedvekten er lagt på panteretten og konkursretten. Disse emner inngår i kurset:

- Panterett
- Pengekravsrett
- Tinglysning og registrering
- Tvangsfullbyrdelse
- Konkurs/akkord (gjeldsforhandling)

Obligatorisk litteratur

Brækhus, S.: *Omsetning & Kreditt del 2 - Pant og annen realsikkerhet*, Oslo 1994 (utvalgte deler).

Falkanger, T.: *Tingsrett*, Oslo 1993 (utvalgte deler).

Børresen, P.: *Konkurs* (2 utg.), Oslo 1993.

Falkanger, T.: *Tvangsfullbyrdelse - et kompendium* (Jussens Venner, hefte 2), 1993.

Bergsåker, T.: *Pengekravsrett*, Oslo 1994.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer. Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3303

Markedsstrategisk ledelse

6 vekttall

Mål

Etter gjennomgått kurs skal studentene ha

- forståelse for markedsstrategisk ledelse som «svar» på den økende turbulens i omgivelsene
- innsikt og ferdighet i bruk av verktøy og teknikker som benyttes innen markedsstrategisk ledelse

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. Studentene skal arbeide med en prosjektoppgave gjennom hele kursperioden. Besvarelsen utarbeides individuelt eller i samarbeid mellom to eller tre studenter og skal leveres i to eksemplarer. Tema for prosjektoppgaven skal være forankret i egen jobbsituasjon.

Det inngår fire innleveringer i kurset. To av disse utgjøres av delinnleveringer til prosjektoppgaven, en er besvarelse av et case og den siste innleveringen er slutt-produktet av prosjektoppgaven. Det inngår også to obligatoriske telefonveiledninger med veileder i løpet av kurset.

I løpet av semesteret avholdes to samlinger à fire dagers varighet. Studentene bør i samråd med bankens ledelse ha utarbeidet et forslag til emne for prosjektoppgave til første samling. I tillegg skal studentene på annen samling presentere et case (grupper på 3-5 deltakere) som grunnlag for klassediskusjon. Totalt vil det obligatoriske case-seminaret bestå av fire casedrøftinger. Innlevering av casebesvarelsen skjer i forkant studiesamlingen.

Forkunnskaper

Det kreves minimum forkunnskaper i markedsføring tilsvarende kurset 0630 Markedsføringsledelse I.

Emneoversikt

Kursets faglige innhold dreier seg om sentrale problemstillinger for deltakerne. Slike problemstillinger vil ofte være å planlegge og iverksette tiltak som er skissert fra sentralt hold, kombinert med egne tiltak i lokalk markedet. Emnene deles i en strategisk og en taktisk del.

Den strategiske delen omfatter

Generell foretaksstrategi - definisjoner og hovedproblemstillinger. Markedsstrategisk ledelse for markedsorienterte virksomheter. Konkurransestrategier med vekt på interaktiv markedsføring og serviceledelse.

Den taktiske delen omfatter

Fra strategi til gjennomføring:

1. Markedsundersøkelser
2. Markedsføringsplanen
3. Gjennomføring av markedsaktiviteter
4. Internt og eksternt

Obligatorisk litteratur

Kotler/Blom: *Markedsføringsledelse*, Universitetsforlaget 1993.

Lund, Lorentzen: *Foretaksstrategi - Teori og praksis*, Universitetsforlaget 1992.

Selnes, F.: *Relasjonsmarkedsføring*, Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Selnes, F.: *Markedsundersøkelser*, TANO 1994.

Andreassen, T.W.: *Serviceledelse*, Gyldendal 1993.

Helgesen, T: *Markedskommunikasjon*, 3. utgave 1993, Bedriftsøkonomens Forlag

Egen prosjektlitteratur.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer. All pensumlitteratur er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3311

Penger og kreditt

6 vekttall

Mål

Studiekurset tar sikte på at studentene skal kunne forstå og kritisk vurdere samfunnsøkonomiske resonnementer slik de kommer til uttrykk i massemedier, fagtidsskrifter, offentlige dokumenter og foredrag. Selv om kurset legger vekt på penge-, kreditt- og valutapolitiske problemstillinger, drøftes også økonomisk politikk og utviklingen mer generelt.

Med en kritisk forståelse av samfunnsøkonomiske resonnementer og sammenhenger er det videre formål med kurset at studentene skal øves opp i å trekke konklusjoner om hvordan samfunnsmessige rammebetingelser og endringer i disse vil virke inn på penge-, kreditt- og valutaforhold generelt og for den enkelte bank spesielt.

Kurset tar også sikte på å oppøve samarbeid og skriftlig framstillingsevne. Dette søkes ivaretatt gjennom gruppearbeid, brevbesvarelser samt en semesteroppgave.

Gjennomføring

Kurset går over ett vårsemester. I løpet av semesteret skal studentene besvare fire innsendingsoppgaver/brev; det siste er en større semesteroppgave. I tillegg skal studenten ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer. Det tilbys 3 samlinger á fire dagers varighet i løpet av semesteret.

Det sentrale pensumet blir gjennomgått på samlingene i forelesninger og gjennom gruppearbeid. Pensum består av innhold i artikler og utdrag av bøker, samt stoff som blir gjennomgått på forelesningssamlingene. I tilknytning til endel av forelesningene vil det bli delt ut skriftlig materiale som også er pensum.

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende studiekurset 3101 Samfunnsøkonomisk analyse.

Emneoversikt

- Realøkonomi og pengeøkonomi
- Valuta
- Valuta- og pengepolitikk
- Rentestruktur
- Bankkrisen i Norge og utviklingen i penge- og kredittmarkedet fremover
- Den aktuelle økonomiske situasjonen i Norge og internasjonalt
- Norsk økonomisk politikk

Obligatorisk litteratur

Artikler merket med * er ikke obligatorisk, men anbefalt lesning.

A. Teoristoff

B. Vale og C. Riis: «Penge- og finanspolitikk. En utvidelse av IS-LM modellen», BI Forlag, Desember 1995.

A. Rødseth: «Valuta». *Abb.serien for studenter ved Sosialøkonomisk institutt*, UiO, revidert juli 1994, Avsnitt 3.5, og kap. 6 er kun anbefalt lesning.

A.J. Isachsen m.fl.: «Om rentens terminstruktur» i artikkelsamling Penger, kreditt og valuta. Isachsen (red).

NOU 1989:1, kap.VI. «Hvordan kan penge-og kredittpolitikken bidra til en effektiv bruk av ressurser», s. 128-138.

*M. Jensen og V. Knudsen: «Renteutviklingen i små åpne økonomier», Sosialøkonomen 1/1988.

B. Norske penge- og kredittpolitikk. Bankenes rolle

Norges Bank skriftsserie nr. 23: «Norske finansmarkeder, norsk penge- og valutapolitikk», Oslo 1995. Kapitlene 6 og 9 er kun anbefalt lesning.

A.B. Christiansen, Penger og Kreditt 2/1994, s. 92-99, «Sentralbankens institusjonelle stilling - noen momenter fra den internasjonale debatten».

NOU 1995:11 : «Statsbankene under endrede rammevilkår», s. 21-29 og s. 64-76.

Nasjonalbudsjettet 1996 (St. meld. nr.1), s. 84-87, og s. 165-181.

Norges Bank: «Struktur og konkurranse i finansmarkedet», uttrykket vedlegg til Nasjonalbudsjettet 1996.

*G. Grønvik og C. Rom: «Strukturendringer i norske finansmarkeder 1989-1994», Penger og Kreditt 3/95.

C. Formuesutvikling og rentenivå - betydning for privat etterspørsel

Nymoen, R. og Eika, K.: «Finansiell konsolidering som konjunkturfaktor», Penger og kreditt 1/1992.

D. Bankkrisen, nye eierforhold og rammebetingelser

NOU 1992:30, «Bankkrisen», kapitlene 1 og 2.

Statens Banksikringsfond, Årsmelding og regnskap 1992, kap. 2.

*G. Grønvik og B. Vale: "Håndtering av den norske bankkrisen", Sosialøkonomen 1/1992

E. Norsk valutapolitikk og utviklingen internasjonalt

*A. Skjæveland og N. Langbraaten, Penger og Kreditt 4/1993, s. 262-278: «Inflasjonsmål for pengepolitikken: Hvordan gjøres det i andre land?».

A. Skjæveland og J. F. Qvigstad i Festskrift til Hermod Skånland, s. 235-271: «Valuta-regimer, historiske erfaringer og framtidige utfordringer».

Studentene bør lese Norges Banks kvartalsskrift, "Penger og kreditt". Tidsskriftet inneholder en del statistikk, gjeldende lovregler, i tillegg til aktuelle artikler.

Det er viktig å være oppmerksom på at en del av stoffet bærer preg av forfatterens personlige oppfatninger om hvordan samfunnsøkonomien fungerer. Det er derfor ulike synspunkter hos ulike forfattere, uten at noe entydig og "riktig" svar alltid finnes. For den interesserte student vil vi gjøre oppmerksom på at aktuelle problemstillinger ofte presenteres/drøftes i Norges Banks kvartalsskrift Penger og Kreditt og tidsskriftet Sosial-økonomen.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer. Ingen hjelpemidler er tillatt.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Kurskode 3304

Praktisk finansiering og investering

6 vekttall

Kurset tilbys en siste gang: Vårsemesteret 1997

Mål

Kurset gir en innføring i behandling av finansierings- og investeringsspørsmål med spesiell vekt på næringslivsengasjementer.

Målet er økt forståelse for at finansiell aktivisering har nær sammenheng med styrets investeringsbeslutninger. Dette gjelder anleggsinvesteringer og investeringer i omløpsmidler (inklusive finansinvesteringer). Valg av investeringer vil påvirke bedriftens vekst, forretningsrisiko, likviditet og resultat, og er en av ledelsens viktigste oppgaver. Sammen med stadig lavere fortjenestemarginer, tilsier dette at det må stilles strenge krav til løpende styring og kontroll med bedriftens økonomiske utvikling. Her kan bankene spille en betydelig rolle i fremtiden, noe vi håper dette studiekurset vil bidra til.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studentene besvare fire innsending-soppgaver/brev; det siste er en større semesteroppgave. Studentene skal ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det tilbys to samlinger à fire dagers varighet. På samlingene foregår undervisningen ved forelesninger og gruppearbeid.

Forkunnskaper

Det er ønskelig med forkunnskaper tilsvarende kursene 0600 Økonomistyring, 0604 Økonomisk analyse og 0606 Finans. De fem fagkursene i økonomi (fra tidligere studie-modell) godtas også som opptaksgrunnlag.

Emneoversikt

- Praktisk investeringsteori
- Finansiering og skatt
- Finansieringsstrategi og prosjektfinsiering
 - kriterier for valg av riktig finansieringsform
 - analyse av selskapets finansielle situasjon og årsaker til endringer i denne
 - identifikasjon av bedriftens kapitalgrunnlag
 - kriterier for valg mellom egenkapital- og fremmedkapitalfinansiering
 - gjeldsandelspolitik

- finansieringsanalyse/kontantstrømanalyse
- bruk av nøkkeltall for å sette opp mål som basis for finansiell planlegging
- fallgruber ved rask ekspansjon og høy investeringsaktivitet
- prosjektf finansiering
- refinansiering
- Verdivurdering av bedrifter og aksjer
- Finansielle problemstillinger ved arv og generasjonsskifte i familiebedrifter
- Innføring i PC-baserte simuleringsverktøy
- Praktisk case i finansiell rekonstruksjon hvor studentene bruker PC som verktøy

Obligatorisk litteratur

Bøhren/Gjærum: *Prosjektanalyse*. Skarvet forlag 1993.

Privatøkonomi 1994 del I, Bankakademiet 1994

Privatøkonomi 1994 del II, Bankakademiet 1994

Praktisk økonomi og ledelse:

nr. 2/1987: Budsjettering

nr. 2/1988: Restrukturering av bedrifter

nr. 1/1991: Fusjoner og oppkjøp

nr. 3/1993: Finansiell strategi

nr. 3/1994: Finans og egenkapital/usynlige ressurser som konkurransefortrinn

nr. 2/1995: Finansanalyse

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Rentetabell, lommekalkulator og lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen tilbys i høstsemesteret 1997.

Diplomoppgave - studiemodellene 1988/89 og 1994/96

Mot slutten av diplomøkonomstudiet skal studentene som følger tidligere studiemodeller ved BA*, skrive en diplomoppgave over et selvvalgt emne. Emnet skal være aktuelt for egen bank- og/eller hele banknæringen.

Diplomoppgaven kan bestå i å utrede et avgrenset faglig problem, kartlegge og analysere utviklingen på et bestemt område eller en kombinasjon av utrednings-, kartleggings- og analysemetodikk.

Oppgaven skal vise om studenten alene eller i grupper har evne til å anvende faglige og metodiske kunnskaper og ferdigheter på det emneområde som er valgt.

Oppgaven kan skrives av 1, 2 eller unntaksvis 3 studenter.

Etter studiemodellene 1988/89 og 1994/96 vil diplomoppgaven inngå i Diplomøkonomstudiet i bankfag med 5 vekttall. Det gis *ikke* fritak for skriving av diplomoppgave.

Evalueringsform

Diplomoppgaven evalueres etter karakterene Bestått/Ikke bestått. I tillegg avgir sensorene en skriftlig vurdering av oppgaven.

Karakterkrav for å skrive diplomoppgave

For å få adgang til å skrive diplomoppgave må studenten ha bestått fire studiekurs med gjennomsnittlig eksamenskarakter 3.00 eller bedre.

Kontakt Bankakademiet for å få tilsendt retningslinjer og priser for skriving av diplomoppgave.

- Diplomøkonomeksamen med diplomoppgave, studieplan av 1988/89, 40 vekttall. (Bygd på Bankfaglig eksamen, 20 vekttall.)
- Diplomøkonomeksamen med diplomoppgave, studieplan av 1994/96, 40 vekttall. (Bygd på Grunnstudium bank, 20 vekttall.)

Fagansvarlige for Bankakademiets kurs

Økonomisk-administrative kurs

Økonomistyring I	Studierektor Aage Sending, Institutt for økonomi, BI
Statistikk og dataanalyse	Professor Fred Wenstøp, Institutt for strategi, historie og språk BI
Samfunnsøkonomi	l. amanuensis Erik Grønn, og studierektor Bjarne Ytterhus, Institutt for økonomi, BI
Markedsføringsledelse I	Studierektor Arne Stokke Johnsen, Institutt for markedsføring og logistikk, BI
Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse	Studierektor II Geir Thompson og l. amanuensis dr. philos Øyvind Martinsen, Institutt for organisasjon og ledelse, BI
Økonomisk analyse	l. amanuensis Eldrid Stranden, Institutt for økonomi, BI
Finans	l. amanuensis Eldrid Stranden, Institutt for økonomi, BI
Spesialemner	
Privatøkonomi med jus del I, II og III	l. amanuensis Eldrid Stranden, Institutt for økonomi, BI
Bedriftsanalyse I	Siviløkonom, statsautorisert revisor Gunnar A. Dahl, Dahl, Holtan og Thoresen AS
Bedriftsanalyse II	l. amanuensis Eldrid Stranden og studierektor Jan Terje Tellefsen, Institutt for økonomi, BI
Bankdrift del I og II	Rådgiver Christian Kjølaas, SR Gruppen
Bank og samfunn	Amanuensis Terje Synnestvedt, Institutt for økonomi, BI
Bankjus	Professor Viggo Hagstrøm, UiO

Studiekurs

Samfunnsøkonomisk analyse	Amanuensis Terje Synnestvedt, Institutt for økonomi, BI
Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement	Siviløkonom, statsautorisert revisor Gunnar A. Dahl, Dahl, Holtan og Thoresen AS
Næringsøkonomisk analyse	Forsker Bjørn Svendsen, SNF
Personalledelse	Cand. polit. Terje Skjølsvold, TS-Konsult
Organisasjonsutvikling i bank	Studierektor II Geir Thompson, Institutt for organisasjon og ledelse, BI
Kreditt- og depotjus	Professor Viggo Hagstrøm, UiO
Markedsstrategisk ledelse	Studierektor Runar Framnes, Institutt for markedsføring og logistikk, BI
Praktisk finansiering og investering	Siviløkonom, statsautorisert revisor Per Thoresen, Dahl, Holtan og Thoresen AS
Penger og kreditt	1. amanuensis Bent Vale, Institutt for økonomi, BI

Studieadministrativ informasjon

Studieadministrativ informasjon

I tillegg til opplysningene i dette kapitlet forutsettes det at studentene gjør seg kjent med gjeldende reglementer ved BI Stiftelsen - herunder studieforskrifter ved BA - slik disse står oppført i eget kapittel i studiehåndboken.

Oversikt over Bankakademiets studier

BA har tilbudt/tilbyr studier på følgende nivåer:

- Bankfaglig eksamen	studieplan av 1988/89	(20 vekttall)
- Diplomøkonomeksamen med diplomoppgave	studieplan av 1988/89	(40 vekttall)
- Grunnstudium Bank	studieplan av 1991/94	(20 vekttall)
- Diplomøkonomeksamen
(bygd på Grunnstudium Bank, 20 vekttall)	studieplan av 1994/96	(40 vekttall)
- Grunnfag økonomi	studieplan av 1994/95
eller senere	(20 vekttall)
- Bankkandidateksamen	studieplan av 1994/95
eller senere	(20 vekttall)
- Diplomøkonomeksamen	studieplan av 1994/95
eller senere	(20 vekttall)

Også studenter som følger tidligere studiemodeller ved BA skal følge reglementer/forskrifter som angitt i denne studiehåndboken.

Studieveiledning

Studiehåndboken skal gi studentene generell informasjon i forbindelse med gjennomføring av kurs/studier.

Studenter og andre interesserte er også velkommen til å drøfte studieopplegg, videreutdanning m.m. med studieveilederne ved BA.

Bankakademiets administrasjon

Øyvind Ramvi
Rektor

Eldrid Aa. Stranden
Studiesjef

Dag Jørgen Hveem
Studieleder

Audhild Hauge
Regnskapsleder

Kari Hardhaug
Grafisk formgiver

Heidi Behring Hansen
Studiekonsulent

Hilde Nordli Mathisen
Studiekonsulent

Trine Pedersen
Driftsansvarlig EDB

Valborg M. Stiansen
Studiekonsulent

Lise Strøm
Studiekonsulent

Anne Storås Modig
Studieveileder

Kirsten Ofrim
Studiesekretær

Anne Hennum
Eksamensansvarlig

Solveig Olsen
Eksamen/EDB

Elisabeth Magnussen
Sentralbord

Bankakademiets adresse

Eyvind Lyches vei 19 A • Postboks 580, 1301 Sandvika • Telefon: 67 54 50 30.
Telefax: 67 54 05 30. E-mail: ba@bi.no

Navneendring/Adresseendring

Ved navneendringer må navneendringsbevis vedlegges. Studentene plikter å melde fra om adresseendring, dersom studieinformasjon, melding om eksamenspåmelding o.l. skal komme frem i rett tid.

Faglig personale

Etter fusjonen med BI, 1. juli 1994, er Bankakademiet knyttet til BIs faglige personale. Se oversikt over BIs vitenskapelige personale bakerst i studiehåndboken. Hvem som har fagansvar for det enkelt kurset ved BA, fremgår av oversikten i kursregisteret.

Førsteamanuensis **Eldrid Aashaug Stranden** er studiesjef for BIs bankstudier, med ansvar for både fjernundervisningen (BAs studiemodell) og dagstudiet (ved BI Oslo).

Dag Jørgen Hveem jobber hovedsakelig med fagene Privatøkonomi m/jus del I og del II, Bankjus samt grunnkursene innen bankjus. Hveem er utdannet cand.jur. og diplomøkonom i bankfag.

Ved utvikling av Bankakademiets studietilbud har vi benyttet en rekke fagpersoner fra bank og høyskoler/universiteter som rådgivere. Pr. mai 1996 er følgende fagpersoner knyttet til Bankakademiet som spesialrådgivere:

Spesialrådgiver Christian Kjølaas, SR Gruppen as
Amanuensis Jørg Kvam, Universitetet i Oslo (UiO)
Dr.juris. prof. Viggo Hagstrøm, Det juridiske fakultet i Oslo

Brevlærere

BA har i tillegg til den faste fagstaben ansatt brevlærere for hvert enkelt fag. Ved kursstart blir hver student tilknyttet en brevlærer.

I tillegg til å evaluere og gi kommentarer til innsendingsoppgaver/brev, er brevlærere tilgjengelig for veiledning.

Faglige henvendelser gjøres primært til brevlærere.

Bibliotek

De fleste av BI Høyskolene har samarbeidsavtaler med lokale bibliotek for bibliotek-tjenester til BI Høyskolenes studenter. Denne tjenesten inkluderer også bestillinger av lån og artikler fra andre bibliotek.

Hver BI Høyskole er koblet opp mot BIBSYS, litteratordatabaser som omfatter BI Bibliotekenes samlinger samt samlingene ved universitetene og de fleste vitenskapelige høyskolene i Norge. Høyskolen har egen BIBSYS-terminal som er tilgjengelig for studentenes egen søking, og litteraturen skal kunne bestilles via det lokale bibliotek med samarbeidsavtale. I tillegg er også BI Hovedbiblioteket i Sandvika og BI Biblioteket - NMH tilgjengelig for henvendelser.

Nærmere informasjon om lokal bibliotekordning fås ved den enkelte høyskole.

Bokhandelforbindelse

Juul Møller Bøker er Bankakademiets faste bokhandelforbindelse. Alle utsendinger til våre studenter fra Juul Møller Bøker foretas fra Nedre Slottsgate 11, Postboks 9611 Egertorget, 0128 Oslo, tlf. 22 41 19 00, fax. 22 33 31 38.

Studiesamlinger

Bankakademiet tilbyr nå samlinger/forelesninger på de fleste kursene. Nedenfor gir vi en kort oversikt over aktuelle samlinger for studieåret 1996/97.

Samlingene kommer i tillegg til BAs fjernundervisningsopplegg som er spesielt utviklet for det enkelte kurs. Samlingene er et frivillig tilbud, men vi tror det gir deg mange positive effekter om du deltar:

- kontakt med foreleser og medstudenter
- gode muligheter for kommunikasjon om fag og studieform

Økonomisk-administrative kurs

- Økonomistyring I
- Statistikk og dataanalyse
- Markedsføringsledelse I
- Arbeids-, organisasjonspsykologi og ledelse
- Samfunnsøkonomi

På hvert av disse kursene tilbys, i samarbeid med BI Fjernundervisning, en åpningssamling og en eksamenssamling. Samlingene arrangeres i weekender ved Handelshøyskolen BI i Sandvika (like utenfor Oslo).

- Finans
- Forkurs i finans

For kursene Finans og Forkurs i finans tilbys én samling som går over to dager. Samlingen arrangeres ved Handelshøyskolen BI i Sandvika.

Deltakelse på samlinger er inkludert i kursprisen på Økonomisk-administrative kurs. Utgifter til reise og opphold kommer i tillegg.

Spesialemner

- Privatøkonomi med jus del I
 - her tilbys to samlinger á to dager. Mange bankansatte starter med dette kurset, og vi mener derfor at det er viktig å ha en åpningssamling tidlig i semesteret. Den andre samlingen arrangeres mot slutten av semesteret og kalles eksamensforberedende samling.
- Privatøkonomi med jus del II
 - her tilbys to samlinger á to dager.

- Privatøkonomi med jus del III
Det gis tilbud om to samlinger á tre dager.
- Bedriftsanalyse I
- studenter på dette kurset får tilbud om to samlinger á fire dager som arrangeres sammen med studiekurset Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement.
- Bedriftsanalyse II
- kurset går over to semestre. Vi tilbyr to samlinger á tre dager, en i hvert semester.
- Bank og samfunn
- studenter på dette kurset får tilbud om to samlinger á fire dager som arrangeres sammen med studiekurset Samfunnsøkonomisk analyse.
- Bankdrift del I og del II
- for hvert av kursene tilbys det en samling som går over to eller tre dager.
- Bankjus
- det tilbys foreløpig ikke samlinger i dette kurset.

Deltakelse på samlingene kommer i tillegg til kursprisen, se prisliste 1996/97. Utgifter til reise og opphold kommer i tillegg.

Påmeldingsskjema til samlingen(e) sendes studenten sammen med "bekreftelse for mottatt søknad" på spesialemner.

Studiekurs

På alle studiekurs inngår samlinger som en **sentral del av kurset**. Deltakelse på samlingene er inkludert i kursprisen. Utgifter til reise og opphold kommer i tillegg.

Det inngår to samlinger á fire dager på hvert av studiekursene. Unntatt fra dette er kurset i Penger og kreditt, hvor det inngår tre samlinger á fire dager.

Priser

Økonomisk administrative kurs:

Kurskodel/kursnavn	Studieavgift	Eksamens-avgift	Pensum litteratur	Totalt
0600 Økonomistyring I	6.000	1.300	1.860	9.160
0620 Statistikk og dataanalyse	3.000	650	820	4.470
0622 Samfunnsøkonomi	3.000	650	810	4.460
0630 Markedsføringsledelse I	3.000	650	640	4.290
0633 Arb., org. psyk. og ledelse	3.000	650	600	4.250
0604 Økonomisk analyse	3.000	650	530	4.380
0606 Finans	1.500	325	250	2.275
0699 Forkurs i finans	1.250	----	----	1.250

I studieavgiften ligger studieguider, eventuelle videoer, retting av oppgaver, deltakelse på samlinger og veiledning på BIT, telefon og/eller fax. Priser på dataverktøy/programvare kan komme i tillegg. Vi tar forbehold om prisendring på litteraturen.

Utgifter i forbindelse med reise og opphold til eventuelle samlinger kommer i tillegg til kurspris.

Spesialemer:

Kurskode/kursnavn	Kurspris (inkl. studieavg. materiell og eksamensavg.)	Normert studietid	Deltakelse på samling - er anbefalt, men ikke obligatorisk
0590/0591 Privatøkonomi m/jus del I	10.300	1 semester	1.500+1.500 (2+2 dager)
0592/0593 Privatøkonomi m/jus del II	10.300	1 semester	1.500+1.500 (2+2 dager)
0594/0595 Privatøkonomi m/jus del III	10.300	1 semester	2.250+2.250 (3+3 dager)
0570/0571 Bankdrift del I	10.300	1 semester	2.250 (3 dager) ¹⁾
0572/0573 Bankdrift del II	10.300	1 semester	2.250 (3 dager) ¹⁾
0580/0581 Bedriftsanalyse I	10.300	1 semester	2.250+2.250 (4+4 dager)
0582/0583 Bedriftsanalyse II	18.600 ³⁾	2 semestre	2.250+2.250 (3+3 dager) ²⁾
0511/0512 Bank og Samfunn	10.300	1 semester	2.250+2.250 (4+4 dager)
0551/0552 Bankjus	18.600 ³⁾	2 semestre	-----

Utgifter i forbindelse med reise og opphold til samlinger kommer i tillegg (døgnpris på de hoteller som benyttes ligger på ca. kr 1.000,-).

- 1) Forbehold om antall samlingsdager
- 2) En samling pr. semester
- 3) Betalingen fordeles over 2 semestre

Studiekurs:

Kurskode/kursnavn	Kurspris (inkl. studieavg. materiell, samlinger og eksamensavg.)	Normert studietid	Samlinger
3101 Samfunnsøkonomisk analyse	16.500	1 semester	4 + 4 dager
3102 Bedriftsanalyse/næringseng.	18.000	1 semester	4 + 4 "
3103 Næringsøkonomisk analyse	16.500	1 semester	4 + 4 "
3211 Organisasjonsutvikling i bank	16.500	1 semester	4 + 4 "
3212 Personalledelse	16.500	1 semester	4 + 4 "
3302 Kreditt- og depotjus	16.500	1 semester	4 + 4 "
3303 Markedsstrategisk ledelse	16.500	1 semester	4 + 4 "
3304 Praktisk finansiering	18.000	1 semester	4 + 4 "
3311 Penger og kreditt	19.000	1 semester	3 x 4 "

Tillegg: for alle studiekurs kommer i tillegg utgifter til reise og opphold i forbindelse med samlingene (døgnpris på de hoteller som benyttes ligger på ca. kr 1.000,-).

Øvrige kostnader/gebyrer

- Kostnader ved kontinuasjonseksamen: kr 325,- pr vekttall, men maks. kr 1.950,-.
- Administrasjonsgebyr ved utsettelse: kr 1.000,-.
- Ved avmelding etter 14 dagersfristen og frem til 5. august/5. januar, vil det påløpe et administrasjonsgebyr på kr 1.000,-.
- Nytt vitnemål: kr 500,- (ref. side 110)
- Ny karakterutskrift: kr 75,-.

Vi tar forbehold om endringer i prisene.

Viktige opplysninger om eksamen

Hjelpemidler

Eventuelle tillatte hjelpemidler til eksamen fremgår av kursbeskrivelsen i det enkelte kurs. Nedenfor er hva som er tillatt nærmere spesifisert.

Ingen hjelpemidler tillatt

betyr at det kun er tillatt med skrivesaker, dersom annet ikke er spesifisert i kursbeskrivelsen.

Noen hjelpemidler tillatt

betyr at det under kursbeskrivelsen er spesifisert hva som er tillatt.

Alle hjelpemidler tillatt

betyr at det er tillatt å ha med alt av skriftlig materiell som bøker, notater o.l. Alle hjelpemidler innbefatter også lommekalkulator. Kalkulatorens bruksanvisning er kun tillatt brukt når alle hjelpemidler er tillatt.

Lommekalkulator tillatt

betyr at den kan være programmerbar, men må ikke vise mer enn 160 tegn, tekst eller tall på skjerm/display. Den må være batteridrevet og ikke ha skriveenhet. Den må ikke forstyrre andre studenter med pipelyd o.l.

Lovsamling tillatt

betyr at alle offisielle utgaver av Norges lover og traktater fra 1660 og senere samt særutgaver er tillatt. I lovsamlingen kan det være innarbeidet understrekninger av enhver art, samt henvisninger, som se, jevnfør (jfr.), konferer (cfr. eller kfr.) eller sammenlign (sml.). Henvisninger til lover, kgl. res. og forskrifter kan for øvrig bare inneholde tittel og/eller dato (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, punktum, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. o.l. kan brukes.

Rettledning ved løsning og innlevering av fagoppgaver, hjemmeeksamener og prosjektarbeider

- Studentene skal dokumentere evne til å anvende teori på teoretiske eller praktiske problemstillinger.

- Studentene skal dokumentere evne til å skrive et arbeide som tilfredsstillende vanlige akademiske krav til innhold og form (hensyn til eventuelle eksterne målgrupper kommer i tilfelle i annen rekke her).

Formelle krav

Besvarelsen skal innleveres fast innsatt i mappe og i to eksemplarer. Besvarelsens forside skal inneholde de opplysninger som er angitt i oppgavesettet. Egenerklæringen som følger oppgavesettet skal leveres inn sammen med besvarelsen. Besvarelsen må være BA i hende innen angitt tidsfrist. NB! Besvarelsen kan ikke innleveres på diskett. Telefax kan ikke benyttes. For sent innleverte besvarelser vil normalt ikke bli sensurert. Kandidaten(e) kan ikke regne med å få besvarelsen tilbake.

Innholdsmessige krav - formål

Oppgavene kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Studentene oppfordres til å samarbeide i grupper. Det er imidlertid ikke tillatt for flere grupper å samarbeide, da dette betraktes som fusk eller forsøk på fusk og rammes av Studieforskriftene § 7.9. Oppdages det noen form for fusk, for eksempel avskrift av andres oppgaver, kilder uten kildehenvisninger eller direkte "lån" av hele oppgaver skrevet tidligere, er dette å betrakte som fusk ved eksamen.

- Endelig oppgavetittel skal være kort og informativ slik at oppgavens innhold fremgår av tittelen.
- Et sammendrag på inntil én side skal komme rett etter innholdsfortegnelsen og foran selve teksten.
- Studentene oppmuntres til å bruke egne (og evt. andres) figurer for å illustrere problemstilling, oppbygging, argumentasjonsgang – f.eks. ved årsaksmodeller, flytdiagrammer o.l.

Om kildebruk

- Opplysninger, tallmateriale, konklusjoner og sitater som benyttes i oppgaven skal markeres i fortløpende tekst eller som fotnoter. Andres formuleringer skal angis med anførselstegn (sitat): tanke, "formulering.....", etternavn, årstall, side/-intervall i publikasjonen. Denne referansen skal gjøre det mulig å kontrollere mot originalkilden ved hjelp av litteratur-/kildelisten bakerst i oppgaven. Eksempel på riktig sitat er "In order to pursue market opportunities as well as anticipate marketing problems, managers need to collect comprehensive and reliable information" (Kotler, Marketing Management, 1984, s. 187).

- Det skal være en fullstendig og nøyaktig litteraturliste bakerst i oppaven, alfabetisert etter første forfatters etternavn, med opplysninger om fornavn, nøyaktig tittel, utgivelsessted, eventuelt forlag, årstall for første og/eller det her brukte opplag. Eksempler på litteraturangivelse er: Kotler, Philip: Marketing Management, 5th ed., New Jersey: Prentice-Hall 1984.
- Muntlige kilder skal oppgis med navn, stilling, firma, dato, henvendelsesform (møte, telefon, brev, etc).
- Utdypende redegjørelser, kommentarer og henvisninger kan gis fortløpende tall og plasseres nederst på siden ("fotnoter") eller bakerst i teksten ("sluttnoter").
- Viktig råstoff som f.eks. statistikk, avisartikler, spørreskjemaer, o.l. bør tas med som vedlegg. Vedleggene nummereres fortløpende.

Generelle bedømmelseskriterier

Ved Bankakademiet benyttes stort sett følgende kriterier ved vurdering av oppgaver:

- 1) Valg av tema og problemstilling
- 2) Formulering av problemstillingen
- 3) Logisk oppbygning/disposisjon
- 4) Metodevalg
- 5) Prioritering
- 6) Analyse og vurdering
- 7) Kildebruk
- 8) Språk

Ad. 1: Valg av tema og problemstilling

Temaet bør være faglig interessant og relevant i forhold til det aktuelle faget eller studiet som et hele.

Ad. 2: Formulering av problemstillingen

Det er viktig at utgangspunktet for arbeidet er klart formulert og at problemstillingen er avgrenset slik at arbeidsmengden er realistisk for den gjeldende tidsramme. Det er også viktig at problemstillingen er kort og klart formulert.

Noen eksempler på formuleringstyper kan tas med: "BIs profil hos tidligere og nåværende studenter" (temabeskrivelse). "Hvem velger BI etter hvilke kriterier?" (forskningsspørsmålet som arbeidet kan gi svar på). "Studenter som betaler studiene selv er mer kritiske til BIs servicenivå enn studenter som får betalt studiene av arbeidsgiver" (hypotese).

Problemstillingen er ikke fullstendig formulert uten en klargjøring av de viktigste begrepene, av hvem og hva som skal beskrives og drøftes i arbeidet (enheter og variabler). Ved formuleringen av problemstillingen kan det også utdypes hva som forutsettes og hva som skal undersøkes i oppgaven. Presisering og avgrensing av problemstillingen er vanligvis den mest avgjørende fase i prosjektarbeidet. Erfaringen viser at de studenter som har en klar problemstilling, får mer ut av oppgaven og lager ofte bedre produkt. Den viktigste grunnen til dette er nok at man gjennom en klar beskrivelse av problemet har kommet langt på vei i løsningen av det.

Ad. 3: Logisk oppbygning/disposisjon

Ved prosjektoppgave gjelder en obligatorisk disposisjon som er logisk og hensiktsmessig ved slike oppgaver. Denne eller en lignende disposisjon kan selvsagt også brukes ved de øvrige oppgavetyperne. Uansett: De enkelte deler i oppgaven bør komme naturlig etter hverandre slik at det skriftlige arbeidet blir lett å lese, slik at det blir "en rød tråd" i oppgaven. Den røde tråden bør komme frem både i sammendraget og i innholdsfortegnelsen. Sammendraget skal være oppgaven i miniatyr, med forklaring om bakgrunnen for den, problemstilling, metodevalg, kort analysereferat og konklusjon, slik at man kan danne seg et bilde av hva hele oppgaven går ut på. Således må både sammendraget og innholdsfortegnelsen komme foran i oppgaven.

Ad. 4: Metodevalg

Den metoden (eller de metodene) som velges bør være hensiktsmessig ut fra det problemet man jobber med og de rammebetingelser man arbeider under. Metodevalget skal beskrives kort og begrunnes. Foruten valg av problemstilling og valg av formuleringstype tas særlig følgende metodevalg:

- Valg av enhet(er) og variabler, inkludert eventuell utvalgsstrategi og operasjonalisering.
- Valg mellom datakilder (om foreliggende data kan brukes eller om egen datainnsamling er nødvendig).
- Valg av (evt.) undersøkelsesopplegg.
- Valg av databehandlings- og analyseopplegg.

Også tolkning og rapportering kan evt. betraktes som metodevalg.

Ad. 5: Prioritering

Den som skriver en oppgave bør ikke ta med alt, men prioritere mellom mer og mindre relevant stoff. Hva som er relevant, avhenger av problemstillingen. Man bør evt. bruke vedlegg for dokumentasjon av tabellstoff, o.l.

Ad. 6: Analyse og vurdering

Å skrive en oppgave innebærer innsamling av informasjon (data). Det er sjelden nok å fortelle og beskrive slik informasjon. Studentene bør først og fremst bruke informasjon, dvs. foreta en selvstendig analyse, vurdering og tolkning av informasjon i forhold til problemstillingen.

Ad. 7: Kildebruk

Ved oppgaveløsning samles og brukes (analyseres, vurderes og tolkes) informasjon. Det er en selvfølge at enhver leser og sensor lett kan identifisere den kilde eller de kildene som er grunnlag for studentens argumentasjon, redegjørelse eller drøfting. Kildehenvisningene skal følge BIs reglement for kildebruk. Det kan ofte være aktuelt å føre opp bøker, artikler osv. i kildelisten, men ikke i selve teksten. Leseren vil da gå ut fra at forfatteren eller forfatterne har brukt slikt stoff som generell inspirasjonskilde, dvs. som referanseramme. Dette ordet brukes nærmest ensbetydende med alle slags forutsetninger. Hvordan kilder brukes, er imidlertid ikke bare et formelt spørsmål. Minst like viktig ved vurderingen er et innholdsmessig aspekt. Det vil alltid være et vesentlig bedømmelseskriterium hvordan tilgjengelig faglitteratur blir brukt innholdsmessig, både ved valg og utforming av problemstillingen og ved gjennomføringen av selve oppgaven. Med mindre annet er avtalt skal litteraturbruken imidlertid være middel og ikke mål i seg selv. Det er m.a.o. igjen problemstillingen som avgjør hva som er relevant faglitteratur som bør brukes og hva som ikke er relevant.

Ad. 8: Språk

Ved vurderingen av hjemmeeksamener, prosjekt- og fagoppgaver legges det vekt på rettskrivning og språkføring, og at språket er tilpasset lesergruppen. Dårlig språkføring og svak rettskrivning teller negativt !

Rettledning for løsning og innlevering av diplomoppgaver

Egen rettledning for løsning og innlevering av diplomoppgave etter studiemodellene 1988/89 og 1994/96, kan fås ved henvendelse til BA.

Eksamen ved BA - studieåret 1996-97

Foran hver eksamensperiode vil det bli sendt ut oversikt over eksamen sammen med eksamenspåmeldingen.

Datoene for ut- og innlevering av større oppgaver, eksamensdatoer og eventuelle kontinuasjoner vil stå i oversiktsbrevet.

Retningslinjer for kontinuasjonseksamener ved BA

Følgende retningslinjer ble vedtatt i BI Stiftelsens høyskoleråd 13. mai 1991:

- Kontinuasjonseksamener avholdes normalt ved neste ordinære eksamen i det enkelte kurs.
- Eventuelle ekstraordinære kontinuasjonseksamener i påfølgende semester besluttet av Undervisningsutvalget etter at uttalelse er innhentet fra fagansvarlig.

Det vises også til studieforskrifter ved BA.

Eksamenspåmelding, tid og sted

Studentene får tilsendt eksamensinformasjon og påmeldingsskjema før påmeldingsperioden til eksamen starter. Eksamenspåmelding innen:

- **høstsemester 5. oktober**
- **vårsemester 5. mars**

Studentene plikter selv å kontrollere at de mottar påmeldingsskjema og må eventuelt henvende seg til BA dersom dette ikke er mottatt innen påmeldingsperioden for hvert semester.

Eksamen ved BA avvikles desentralt. Oversikt over eksamenssteder fremgår av oppmeldingsskjemaet.

Generell informasjon

Studentene må lese kursbeskrivelsen(e) som gjelder for eksamen det semesteret - studieåret

- eksamen skal avlegges.

Studentene melder seg opp innen fristen for oppmelding til eksamen/kontinuasjon, selv om de eventuelt har inne en klage på sensur for faget fra foregående semester. Forbedret karakter ved omsensur gir grunnlag for refusjon av allerede innbetalt eksamensavgift. Krav om refusjon av kontinuasjonsavgiften må foreligge samme semester og inneholde kopi av innbetalt kontinuasjonsavgift.

Til eksamen skal studenten medbringe legitimasjon.

Krav til utenrikseksamener

For eksamener som finner sted i utlandet, gjelder spesielt:

- a. Eksamen skal finne sted ved en norsk ambassade/konsulat.

- b. Den administrativt ansvarlige *må* kunne snakke og lese norsk. Dette krav er begrunnet med at den eksamensansvarlige må kunne kontrollere at det kun benyttes tillatte hjelpemidler og at eventuelle notater i disse er lovlige.
- c. Studenten må selv kontakte ambassaden eller konsulatet for å få en skriftlig bekreftelse av den som påtar seg ansvaret for gjennomføringen av eksamen. Denne bekreftelsen sendes Eksamenskontoret sammen med påmelding til eksamen. *Uten denne bekreftelsen vil eksamensoppgaven ikke bli sendt.*
- d. Selv om det er tidsforskjell mellom norsk og utenlandsk tid, skal eksamen i utlandet alltid avholdes til samme tid som i Norge. Hvis dette ikke er mulig, skal eksamen i utlandet avholdes senere enn i Norge.

Forlenget tid til eksamen

Det vises til Studieforskrifter ved Bankakademiet, § 7.6.

Forlenget tid:

Ved seks timers eksamen gis	75 minutter i tillegg
Ved fem timers eksamen gis	60 minutter i tillegg
Ved fire timers eksamen gis	45 minutter i tillegg
Ved tre timers eksamen gis	30 minutter i tillegg

Det gis ikke forlenget tid ved hjemmeeksamen, fagoppgave eller prosjektarbeid.

Studenter med annet morsmål får ikke forlenget tid til eksamen. De har imidlertid anledning til å levere sin besvarelse på engelsk eller benytte Norsk-norsk ordbok. (Eksamenskontoret må få beskjed).

Det søkes skriftlig om forlenget tid til eksamen. Dette skal sendes BA.

Frist for å søke om forlenget tid:

For eksamen i høstsemesteret:	uke 44
For eksamen i vårsemesteret:	uke 15

Overført eksamensavgift

Kandidater som ved sykdom kan dokumentere at de var forhindret fra å møte til eksamen vil få adgang til å avlegge ny eksamen neste gang eksamen arrangeres, uten å betale ny avgift.

Kandidaten plikter selv å melde seg opp til ny eksamen, innenfor de gitte frister.

Karakterutskrift med sensur

Etter hver eksamensperiode vil studentene automatisk motta en karakterutskrift som viser resultater oppnådd etter sensur forutsatt at alle brev er innlevert. Ref. studieforskrifter ved BA.

Karakterutskriften vil vise resultatet oppnådd på siste eksamen.

Karakterutskriften gir opplysninger om:

Kurskode/fag, standpunktkarakter (gjennomsnitt av innsendingsoppgaver/brev), eksamens-karakter og semester.

Studentene er selv ansvarlige for å kontrollere at de opplysninger som fremkommer på karakterutskriften er korrekte. Skulle studentene oppdage feil eller mangler på sin utskrift, må eksamenskontoret ved BA kontaktes.

Vi gjør oppmerksom på at kandidater som møter til eksamen, men trekker seg fra denne, vil få karakteren Ikke Bestått (IB) på sin besvarelse.

Ønsker du å få oppgitt alle eksamener samlet på en karakterutskrift, kan dette bestilles. Det må her påregnes et gebyr.

Vitnemål utstedes først når alle fag i et studium er bestått, se neste side.

Sensur Spesialemner og Studiekurs

Sensur vil for høstsemesteret foreligge 1. mars og for vårsemesteret 1. september.

Sensur Økonomisk-administrative kurs

Televoice - Sensurtelefonen

Televoice er en talende datamaskin som man kommer i kontakt med ved å ringe telefon 67 54 00 00. Sensur vil bli offentliggjort fortløpende ved hjelp av sensurtelefonen 25 virkedager etter hver eksamen.

Ved hjelp av en tone-signaliserende telefon med «firkanttast» kan man her oppgi sitt registreringsnummer og få opplyst alle karakterer som er kommet inn, uansett studium. Det understrekes at opplysninger om sensur ikke blir gitt på telefonhenvendelser til BA. All sensur skal foreligge på sensurtelefonen senest 6. august (for vårsemesteret) og 10. februar (for høstsemesteret). Disse datoene er å anse som offentlige sensurdatoer.

Sensurbegrunnelse og klage på sensur

De alminnelige reglene for klage på sensur (sensurbegrunnelse) og omsensur dekkes av: Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen, Studieforskrifter for BA og Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høyskoleeksamener.

Prosedyre for sensurbegrunnelse for studenter ved BA

1. Anmodning om sensurbegrunnelse

Fristen for å anmode om sensurbegrunnelse er 2 – to – uker etter offentliggjøring av sensur.

Særsilt skjema for anmodning om sensurbegrunnelse skal benyttes. Skjemaet fås ved henvendelse til BA. Anmodning om sensurbegrunnelse må fylles ut nøyaktig. Det er spesielt viktig at kandidaten(e) påpeker hvilke forhold som tilsier at den oppnådde karakteren er feil. Dersom sensorveiledning foreligger, bør den benyttes som underlag for den faglige begrunnelsen for å få innvilget søknad om sensurbegrunnelse.

En generell og ikke faglig begrunnet anmodning om sensurbegrunnelse vil bli avvist. Hvis anmodning om sensurbegrunnelse blir innvilget, får kandidaten avtale om samtaletid med sensor eller eventuelt en skriftlig tilbakemelding fra sensor.

2. Sensurbegrunnelse

Nærmere informasjon om hvordan sensurbegrunnelsen foregår, fås ved henvendelse til BA. Kandidater som ikke overholder avtalt samtaletid med sensor, anses å ha trukket anmodningen om sensurbegrunnelse tilbake.

3. Omsensur

Fristen for å kreve omsensur er 1 - én - uke etter at sensurbegrunnelse har funnet sted eller skriftlig sensurbegrunnelse er mottatt.

Dersom kandidaten ønsker omsensur etter å ha mottatt sensurbegrunnelse, må kandidaten selv levere eller sende den rosa kopien av skjemaet til BA.

Ved krav om omsensur må alle berørte kandidater skrive under kravet og skjemaet fylles nøye ut med kandidatens data.

Kandidatene bør merke seg at omsensur kan føre til en dårligere karakter enn den opprinnelige. Ny karakter er endelig.

Vitnemål

Det vises til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen § 1 og 5.8 og Studieforskrifter ved BA.

Automatisk utstedt vitnemål

Kandidater som har fullført følgende studier, Grunnfag økonomi, Bankkandidat og Diplomøkonom i bankfag får automatisk utstedt vitnemål. Det forutsettes at kandidatene tilfredstiller kravene i ovennevnte reglementer.

Vitnemål skal, foruten opplysninger om eksamensenhetene og deres vekttallsomfang, være påført tidspunkt (semester) for fullføring av de enkelte enhetene, eksamenskarakterene, gjennomsnittskarakterer for innsendingsoppgaver/brev og eventuelt hovedkarakter.

Kun karakterer for eksamener avlagt ved BA inngår ved beregning av hovedkarakter.

Nytt vitnemål

Dersom kandidaten tidligere har mottatt vitnemål for et studium, og senere ønsker å få utstedt nytt vitnemål må det påregnes et administrasjonsgebyr.

Masterstudier ved BI

Masterstudiene ved BI er godkjent av Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet.

Master of Science (MSc)

Master of Science er et toårig spesialiststudium på høyere grads nivå. Opptakskravet er diplomøkonom eller tilsvarende og avlagt GMAT-test. Det tilbys fire spesialiseringer: Accounting, Energy Management, Financial Economics og International Marketing & Strategy. Studiet er internasjonalt i den forstand at all undervisning foregår på engelsk og vi har studenter fra omlag 25 nasjoner. I tillegg kan man i løpet av studiet delta på utveksling ved våre samarbeidsuniversiteter, for tiden 27 stykker i totalt 14 land. Studiet er forskningsbasert og består av en kursdel og en thesis (hovedoppgave). Dette skal til sammen gi studentene omfattende innsikt i fagområdet gjennom aktiv deltakelse i klassene.

BI tilbyr stipendier til diplomøkonomer og diplommarkedsførere fra BI/NMH. Stipendiene er på kr. 10.000,- og varierer i antall fra år til år. I tillegg er man ved dokumentasjon av fullført Msc eller MBA fra BI berettiget til å få avskrevet sitt lån i Statens Lånekasse med et høyere grads stipend, for tiden på kr. 19.900,-.

Master of Business Administration (MBA)

MBA- studiet er et generelt, 11 måneders program på heltid med hovedvekt på ledelse og strategi. Studiet bygger på minimum tre års arbeidserfaring og passer som et påbyggingsår ved overgang til en lederjobb. Studiet tilbys også på deltid over to år.

Mer informasjon om Msc og MBA fås ved henvendelse til ditt studiested eller til Handelshøyskolen BI, Graduate School, Postboks 580, 1301 Sandvika. Tlf. 67 57 05 00. E-mail: graduate@bi.no. eller URL: <http://www.bi.no/>

Master of Management

Master of Managementstudiet er et fordypningsstudium i ledelse for voksne som ønsker å kombinere utdanning og arbeid. Studiet har et omfang på fire år på deltid, tilsvarende 40 vekttall. Minimumskravet til forkunnskaper er tre års høyere offentlig godkjent utdanning samt fire års yrkeserfaring.

Mer informasjon om Master of Managementstudiet fås ved henvendelse til ditt studiested eller til BI Senter for lederutdanning, Karlsborgveien 4, 0193 Oslo. Tlf.: 22 67 90 00.

Opptak til Master-program

Det er mulig å søke om plass til Master-programmet allerede i løpet av tredje år på diplomøkonom- og diplommarkedsførerstudiet. Vi anbefaler imidlertid at søkerne er ferdige diplomøkonomer/diplommarkedsførere med ett års praksis fra næringslivet bak seg før de starter et slikt studium.

For å bli tatt opp til et Master-program er kravet til samlet hovedkarakter vanligvis 2.6 eller bedre.

Videre krever universitetet/høyskolen å motta resultatet på følgende to tester:

TOEFL – Test of English as a Foreign Language

GMAT – Graduate Management Admission Test

Disse kan begge tas ved Universitetet i Oslo (Sommerskolen) samt i Bergen (Norges Handelshøyskole), Kristiansand (Høyskolen i Agder), Tromsø (Universitetet i Tromsø), Trondheim (NTNU, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet) og Stavanger (Den amerikanske skolen).

Kontakt Sommerskolen for brosjyre og oppmeldingsskjema.

Test information, University of Oslo, Pb. 3 Blindern, 0313 Oslo.

Telefon: 22 85 63 85.

Vær ute i god tid. Det tar 10 - 12 uker å få resultatet fra disse testene, og de avholdes kun fire ganger i året. Prøvene bør tas enten i januar eller mars for at resultatet skal kunne foreligge i tide. Ta selv kontakt for eksakte datoer.

Ved Handelshøyskolen BI i Sandvika er det opprettet et GMAT - kontor – The GMAT Consulting Center. Kontaktperson er Banafsheh Sheiban. Direkte telefon: 67 57 07 19. Her arrangeres blant annet et forberedende kurs til selve GMAT-testen. Kurset gjennomføres over tre uker, to kvelder pr. uke i forkant av selve GMAT-testen.

Videre studier i utlandet

Følgende steder vil du kunne få informasjon og hjelp om studier og studiesteder:

Utenlandskontoret ved Statens lånekasse for utdanning. Egen opplysningsavdeling med veiledere. Faglig informasjon om utenlandske læresteder, fagretninger, studiefinansiering etc.

Adresse: Østre Aker vei 20, 0581 Oslo. Postadresse: Postboks 195 Økern, 0510 Oslo.
Telefon 22 72 69 10.

ANSA (Samband for norske studenter i utlandet). Dette er en interesse- og velferdsorganisasjon for norske studenter i utlandet som bl.a. tilbyr veiledning, forsikring, oversikt over studiesteder i USA og Europa og et nettverk av kontaktpersoner.

Adresse: Storgaten 3, 0155 Oslo.

Telefon: 22 47 76 00.

Telefonhenvendelser kan skje mellom kl. 12.00-16.00.

Kontoret er åpent for skrankehenvendelser mellom kl. 12.00 - 16.00.

Kontoret er stengt lørdag.

Norge-Amerika Foreningen låner ut mange forskjellige studiekataloger fra universiteter og colleges. De har brosjyrer om hvordan man finansierer et USA-studium etc.

Adresse: Drammensveien 20c, 0255 Oslo.

Telefon: 22 44 76 83 (kl. 10.00 - 15.00).

Reglementer

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen

Vedtatt av Høgskolestyret 25. mars 1996

Titler

§ 1. Titler

BI Stiftelsen (heretter kalt BI) kan tildele følgende titler:

- Master of Business Administration (MBA)
- Executive Master of Business Administration (Exec. MBA)
- Master of Science (M.Sc.)
- Master of Management (MM)
- Siviløkonom BI
- Sivilmarkedsfører NMH
- Diplomeksportøkonom NMH
- Revisor * 1)
- Diplomøkonom BI/BA
- Diplommarkedsfører BI/NMH
- Høgskolekandidat BI
- Markedskandidat BI/NMH
- Reiselivskandidat BI
- Bankkandidat BI/BA
- Forvaltningskandidat BI
- Eiendomsmegler * 2)
- Bedriftsøkonom BI
- Fondsmegler

Titlene oppnås ved å fullføre de studieplaner og tilfredsstille de karakterkrav som Høgskolestyret til enhver tid bestemmer for den enkelte tittel.

- *1) Studentene tildeles vitnemål for bestått revisoreksamen BI. Etter 2 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Registrert Revisor.
- *2) Studentene tildeles vitnemål for bestått eiendomsmeglereksamen. Etter 2 års praksis kan Kredit tilsynet tildele tittelen Statsautorisert Eiendomsmegler.

Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt

§ 2. Undersøkelses- og opplysningsplikt

Enhver student plikter å sette seg inn i gjeldende reglementer og forskrifter for BI og sitt respektive studium. Videre plikter studenten å sette seg inn i studieplaner, eksamensplaner, rutiner for eksamenspåmelding og nødvendige forutsetninger for å gå opp til eksamen. Studenten skal bruke de skjemaene og formularene som er utarbeidet for de ulike formål.

Når det gjelder offentlig godkjenning av de enkelte studier og offentlig studiefinansiering, vises det til forskriftene for de enkelte studietilbudene.

Opptak

§ 3.1. Søknad om opptak og registrering som student

Opptak til BIs ulike studietilbud skjer i henhold til egne opptaksforskrifter/studieforskrifter.

En søker som får tilbud om studieplass på et studium ved BI, må innen angitt frist returnere en studiekontrakt i undertegnet stand hvor det bekreftes at han/hun aksepterer den tilbudte studieplassen. Ved slik aksept, er søkeren med bindende virkning registrert som student ved BI, med de økonomiske forpliktelser dette medfører. (Jfr. § 4.1.)

Det gis likevel anledning til å trekke seg fra studiet før studiestart dersom melding om dette gis i rekommandert brev, som må være BI ihende innen de frister som fremgår av kontrakten.

§ 3.2. Bytte av studium

Det gis anledning til bytte av studium dersom studenten har akseptert studieplass på ett av BIs studier og senere får tilbud om studieplass på et annet studium ved BI.

Opptak til annet studium skjer i henhold til gjeldende opptaksforskrifter/studieforskrifter.

§ 3.3. Klage over saksbehandling

Klage over formelle feil ved saksbehandlingen ved opptak til et studium fremsettes overfor en særskilt nemd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Studieavgift

§ 4.1. Studieavgift

Når en søker er registrert som student, er han/hun økonomisk forpliktet til å betale studieavgift for normert studietid på det aktuelle studium. Det er anledning til å melde seg ut underveis i studiet. (Jfr. § 6.1.)

Normert studietid for det enkelte studium og frist for forlenget studietid, er oppgitt i separate forskrifter for de ulike studietilbudene.

Studenten må betale studieavgift for normert studietid selv om han/hun gjennomfører studiet på kortere tid enn normert.

Bestemmelser vedrørende innpassing av enkelteksamener mellom BIs studietilbud tas inn i forskriftene for de ulike studietilbudene.

Studenter som innvilges fritak for eksamen på et av BIs studietilbud på grunnlag av eksamener avlagt ved andre institusjoner, innrømmes ikke reduksjon i studieavgiften.

Vitnemål utstedes først når studentens økonomiske forpliktelser overfor BI Stiftelsen er innfridd i henhold til inngått kontrakt.

§ 4.2. Rett til studieplass og eksamen

Manglende betaling av studieavgift kan medføre tap av studieplass og tap av rett til å fremstille seg til eksamen. Beslutning om tap av studieplass og/eller rett til å fremstille seg til eksamen fattes av den øverste administrative myndighet for et studium. Ankeinstans er Stiftelsens høyskoledirektør.

Eksamen og vitnemål

§ 5.1. Eksamen

Det arrangeres eksamen i kurs og emneområder i henhold til de til enhver tid gjeldende studieplaner fastsatt av Høyskolestyret.

§ 5.2. Karakterer

Bestemmelser om karaktersetting, karakterskala og karakterkrav til vitnemål vedtas av Høyskolestyret og inntas i separate forskrifter for de ulike studietilbud.

§ 5.3. Fritak for eksamen

BI kan på grunnlag av søknad gi fritak for eksamen på grunnlag av eksamener avlagt ved andre høyskoler eller universiteter.

Fritak for eksamen i de ulike studietilbudene vedtas av Høyskolestyret etter fremlegg fra den aktuelle studieadministrative enhet og anbefaling fra det faglige institutt som eksamen hører under.

§ 5.4. Kontinuasjon

Kontinuasjonsordning for enkelteksamener vedtas av Høyskolestyret og tas inn i separate eksamensforskrifter/studieforskrifter for de ulike studietilbudene.

Kontinuasjoner baseres på det til enhver tid gjeldende pensum for det aktuelle kurs eller emneområde.

§ 5.5. Sensur

Sensurering av eksamensoppgaver skjer ordinært ved to uavhengige sensorbedømmelser, hvorav den ene er foretatt av en sensor som ikke har fast tilknytning til BI.

Det er adgang til å gi ulike deler av eksamen spesielle vekter.

Høyskolestyret kan vedta andre former for sensur der dette er hensiktsmessig.

§ 5.6. Klage på eksamen

Begrunnet klage på sensur fremmes skriftlig innen to uker etter sluttdato for sensur for angjeldende eksamensperiode.

Krav om ny sensur skal fremsettes skriftlig og sendes rekommandert innen en uke etter at kandidaten har fått svar på sin opprinnelige klage. Ny sensur er endelig.

Resultatet ved muntlig eksamen er endelig og kan ikke påklages.

§ 5.7. Ordensbestemmelser

Ordensbestemmelser ved eksamen samt betalingsbetingelser knyttet til eksamen og kontinuasjon vedtas av Høyskolestyret og tas inn i separate forskrifter for det enkelte studie-tilbud.

§ 5.8. Vitnemål

Etter avsluttet studium innenfor de karakterkrav som er fastsatt i eksamensforskriftene for de ulike studietilbudene, utstedes et avgangsvitnemål som viser at kandidaten har oppfylt de krav som stilles for angjeldende studium, og hvilke karakterer kandidaten har oppnådd på de foreskrevne eksamener. Avgangsvitnemålet signeres av Stiftelsens rektor og øverste administrative myndighet for angjeldende studium, eller den han/hun bemyndiger. (Jfr. § 4.1., siste ledd.)

Utmelding, studieavbrudd og permisjon

§ 6.1. Utmelding og studieavbrudd

Dersom en student ønsker å melde seg ut underveis i et studium hvor kontrakt er inngått med BI, kan utmelding skje innenfor den tidsfrist som fremgår av forskrifter for det enkelte studium. Utmelding må skje i rekommandert sending til BI innenfor gjeldende tidsfrist. Først da vil studenten bli registrert som sluttet og være fri for videre betalingsforpliktelser.

Dersom spesielle, tungtveiende grunner tilsier det, for eksempel alvorlig sykdom, kan en student melde seg ut av studiet i løpet av studieåret og bli fri for videre betalingsforpliktelser. Utmelding må dokumenteres med legeerklæring eller annen relevant dokumentasjon og sendes i rekommandert brev til BI, som på grunnlag av den ovennevnte dokumentasjon avgjør om det er god nok grunn for utmelding eller ikke. Studenter som har meldt seg ut av et studium, må søke om opptak på nytt dersom de ønsker å gjenoppta studiet på et senere tidspunkt.

§ 6.2. Permisjon

Det gis anledning til å søke om inntil ett års permisjon (opphold i studiet) i løpet av studietiden ved f.eks. avtjening av førstegangstjeneste eller andre tungtveiende grunner.

Ved svangerskap kan kvinnelige studenter etter søknad få innvilget permisjon (opphold i studiet) med inntil ett år pr. svangerskap.

Begrunnet søknad om permisjon og ønsket varighet må sendes i rekommandert brev til BI.

Disiplinærbestemmelser

§ 7. Disiplinærbestemmelser

En student som har gjort seg skyldig i grovt brudd på de bestemmelsene som gjelder ved BI, eller som har utvist uverdigg atferd som skader eller er egnet til å skade BIs allmenne omdømme, kan idømmes disiplinærstraff.

Stiftelsens styre kan med 2/3 flertall beslutte å utvise en student for en viss tid eller for alltid. Vedtaket kan påklages til en klagenemd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Endringer

§ 8. Endringer

BI har til enhver tid rett til å iverksette endringer i bestemmelser som gjelder for Stiftelsen, herunder rett til å endre studieopplegg, tid og sted for undervisning, lærerkrefter, studieavgift, m.m., og å fravike opplysninger gitt i de ulike publikasjoner fra enhetene innenfor BI.

Endringer i studieavgifter skal godkjennes av Stiftelsens styre.

Endringer i reglementer og forskrifter skal godkjennes av Stiftelsens styre, eller det organ styret bemyndiger.

Endringer i studieplaner skal godkjennes av Høyskolestyret eller det organ Høyskolestyret bemyndiger.

Endringene skal gjøres kjent for studentene så raskt som mulig og på en hensiktsmessig måte.

Forbehold

§ 9. Forbehold

BI tar forbehold om eventuelle trykkfeil i studiehåndbøker, kursbeskrivelser og annen dokumentasjon som gjelder for det enkelte studium.

Studieforskrifter ved Bankakademiet

Studentenes undersøkelses- og opplysningsplikt

§ 1 Undersøkelses- og opplysningsplikt

Enhver student plikter å sette seg inn i Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen og Studieforskrifter ved Bankakademiet (BA), fastsatt av Stiftelsens styre hhv. 25. mars og 4. juni 1996 samt eventuelle senere endringer. Informasjon om offentlig godkjenning av BAs studier og offentlig studiefinansiering, kan fås fra studieadministrasjonen ved BA.

Opptak

§ 2.1 Søknad om opptak, registrering og utmelding som student

2.1.1 Søknad om opptak må være fylt ut på fastsatt skjema, og være mottatt innen den fristen som er kunngjort. Forutsatt ledige plasser kan det også tas opp studenter etter søknadsfristens utløp.

Søknaden må være signert både av kursdeltaker og arbeidsgiver, dersom arbeidsgiver skal være ansvarlig for betaling av hele eller deler av kursavgiften. Studieplassen er individuell og tilknyttet den enkelte student.

2.1.2 En søker som får tilbud om studieplass ved BA, må innen 14 dager returnere en kontrakt i undertegnet stand til BA. Aksept av studieplass er bindende og søkeren blir registrert som student på det aktuelle kurset. Det er allikevel anledning til å trekke seg dersom melding om dette gis i rekommandert brev som må være BA i hende i samsvar med de frister som fremgår av kontrakten.

2.1.3 En student gis generell anledning til overgang til annet kurs innenfor BA fram til 15. juni ved studiestart om høsten og fram til 15. november ved studiestart om våren. Søknad om overgang til annet kurs utover nevnte datoer behandles individuelt. Det må her påregnes et administrasjonsgebyr.

Eventuell prisdifferanse ved bytte av kurs må betales/refunderes.

§ 2.2 Minstekrav for opptak

2.2.1 Søkere med fullført og bestått videregående skole

Fullført videregående skole skal forstås som "fullført og bestått eksamen fra treårig videregående skole med allmenfaglig linje, linje for handel- og kontorlag, examen artium eller eksamen fra økonomisk gymnas".

2.2.2 Søkere med alternativ grunnutdanning

- 3-årig fullført og bestått utdanning fra videregående skole (unntatt de nevnt i 2.2.1) eller
- fagbrev/svennebrev eller
- fylte 23 år i løpet av opptaksåret og 5 års fulltids yrkeserfaring medregnet omsorgsarbeid og militær førstegangstjeneste/siviltjeneste. Fullført og bestått kurs i videregående skole og/eller folkehøyskole kan også telle med i kombinasjon med yrkeserfaring, slik at utdanning og arbeid samlet utgjør 5 år.

For alle kategorier søkere under pkt. 2.2.2 gjelder krav om dokumenterte kunnskaper i følgende fag på nivå med eksamen fra studieretning for allmenne fag i videregående skole eller examen artium:

- Norsk: hovedmål, sidemål og muntlig, 4 + 5 + 5 timer
- Engelsk: 5 timer
- Matematikk: 5 timer
- Samfunnsfag: samfunnslære 2 timer + nyere historie 4 timer
- Naturfag: 5 timer

Timetallet viser uketimetall i faget for elever fra allmennfaglig studieretning etter endret struktur i videregående skole. Karakteren må være 2 (ng) eller bedre. Det tas forbehold om endringer i opptakskravene.

2.2.3 Søkere med utenlandsk utdanningsbakgrunn

- Internasjonal Baccalaureat
- Fullført og bestått videregående skole (eller tilsvarende). BA følger reglene i oversikten: "Minimumskrav til utenlandsk utdanning for immatrikulering ved norske universiteter" som er utarbeidet ved Universitetet i Oslo. Søkere med annet morsmål enn norsk eller annet nordisk språk må kunne dokumentere tilfredsstillende kunnskaper i norsk gjennom en av følgende prøver:
 - a. Norsk, alternativ fagplan i videregående skole, med karakteren 4 eller bedre i skriftlig og karakteren 5 eller bedre i muntlig.
 - b. Eksamen fra Trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene med karakteren 3.0 eller bedre.
 - c. Test i norsk for fremmedspråklige, høyere nivå, "Bergenstesten" med minimum 500 poeng.

Søkere uten generell studiekompetanse kan tas opp på enkeltkurs ved BA. Studenter uten generell studiekompetanse vil ikke få offentlig godkjente vekttall for kursene.

Kursavgift

§ 3.1. Kursavgift

Kursavgift betales forskuddsvis hvert semester og inkluderer ett eksamensforsøk. Eksamen skal da avlegges i det semesteret som følger av normert studietid for det aktuelle kurset.

Eventuelle øvrige eksamener er å regne som kontinuasjon og det betales kontinuasjonsavgift pr. vekttall ved påmelding til kontinuasjonseksamen (jfr. §§ 7.4 og 7.5).

§ 3.2. Særskilte regler for Økonomisk-administrative kurs

Studenter på Økonomisk-administrative kurs betaler eksamensavgift pr. vekttall ved påmelding til eksamen, da eksamensavgift ikke er inkludert i kursavgiften.

Studier ved BA

Generelle bestemmelser som omfatter studenter på alle kurs

§ 4.1. Informasjon

BA forholder seg til den enkelte student. Studenten er selv informasjonsansvarlig overfor arbeidsgiver.

§ 4.2. Innleveringsfrister for innsendingsoppgaver/brev

Innsendingsoppgaver/brev skal leveres til oppgitte frister. Innleveringsfristene er bindende. Brevlærer skal kontaktes dersom fristene ikke kan overholdes. I tilfeller hvor det er snakk om utsettelse ut over 1 uke, skal også BA ha beskjed.

Samtlige innleveringsoppgaver/brev i et kurs må leveres før eksamen, ref. § 4.3.

§ 4.3. Krav til innsendingsoppgaver/brev

Samtlige innsendingsoppgaver/brev i et kurs må være mottatt og registrert ved BA før eksamen avlegges. Dette betyr at alle obligatoriske innsendingsoppgaver/brev må være brevlærer ihende senest 14 dager før eksamen avholdes. Dersom dette ikke overholdes, regnes automatisk vedkommende kurs som ikke fullført. Det blir da ikke oppgitt eksamenskarakter og kandidaten må fremstille seg til ny eksamen, etter at alle obligatoriske innsendingsoppgaver/brev er levert og godkjent.

For at innsendingsoppgaver/brev skal godkjennes, må gjennomsnittskaracteren på innsendelsene være 4.0 eller bedre. Hvis karakterkravet ikke er oppfylt, må studenten besvare ny(e) oppgave(r). Kostnaden ved utarbeiding av ny oppgavetekst og brevretting må studenten selv dekke.

§ 4.4. Utsettelse av innsendingsoppgaver/brev

Utsettelse med innsendingsoppgaver/brev til etter at eksamen er avholdt, vil bare bli gitt i ekstraordinære tilfeller. Skriftlig søknad sendes BA senest 14 dager før eksamen avholdes.

§ 4.5. Individuelle besvarelser

Innsendingsoppgaver/brev skal besvares individuelt - formulert med egne ord. Studenter som leverer likelydende besvarelser, vil få besvarelsen underkjent og må besvare en ny oppgave. Kostnadene ved utarbeiding av ny oppgavetekst og brevretting må studenten selv dekke.

§ 4.6. Retningslinjer for retting/karaktersetting

Ved retting av innsendingsoppgaver/brev benyttes samme karakterskala som for eksamen, ref. § 7.3 under Eksamen og vitnemål.

§ 4.7. Behandling av klager på karaktervedtak ved innsendingsoppgaver/brev

En student har rett til begrunnelse for karaktervedtak på sin besvarelse.

Slikt krav må fremsettes skriftlig til BA innen to uker etter at studenten har mottatt besvarelsen i retur fra brevlærer. BA innhenter begrunnelse fra brevlæreren og sender denne til studenten.

Dersom studenten etter å ha mottatt begrunnelse ønsker å klage på innholdet av karaktervedtaket, må studenten innen tre uker etter å ha mottatt begrunnelsen, fremme skriftlig klage på vedtaket. Klagen skal begrunnes. Mangelfullt begrunnede eller ubegrunnede klager kan avvises av BA.

En særskilt klagenemnd vurderer karaktervedtak og begrunnelsen for dette. Finner nemnda et påtagelig misforhold mellom prestasjon og karaktervedtak, fastsettes ny karakter. Endring i karakteren kan skje til gunst eller til ugunst for studenten. Nemndas avgjørelse er endelig.

Særlige regler som omfatter studenter på Økonomisk-administrative kurs i studiemodellens trinn I - Grunnfag økonomi

§ 5.1. Normert studietid

Med normert studietid skal forstås at studenten normalt skal avlegge eksamen i samme semester som han/hun er påmeldt det aktuelle kurset.

§ 5.2. Forlenget studietid

Med forlenget studietid skal her forstås at studenten kan avlegge eksamen utover normert studietid uten å betale ytterligere kursavgift(er). Det forutsettes at kursavgift for normert studietid er betalt. Studenten kan forlenge studietiden med inntil to semestre.

Dersom studenten overskrider fristen for forlenget studietid, må han/hun søke om opptak på nytt og ny kontrakt for kurset tegnes.

Dersom studenten ikke avlegger eksamen i det semestret han/hun meldte seg på det aktuelle kurset, er vedkommende selv ansvarlig for å holde seg ajour med og dekke kostnader til eventuelt nytt studiemateriell.

Særlige regler som omfatter studenter på Spesialemner og Studiekurs

§ 6.1. Normert gjennomføringstid for kursene

Kursene følger en normert tidsplan som er oppgitt under den enkelte kursbeskrivelse.

§ 6.2. Utsettelse

Hvis det viser seg at studenten trenger lenger tid enn normert, må han/hun sende søknad til BA om utsettelse.

Dersom arbeidsgiver har betalt eller skal være ansvarlig for å betale studieavgiften, må studenten ha underskrift fra arbeidsgiver på søknad om utsettelse.

Ved utsettelse skal studenten normalt fremstille seg til eksamen ved neste ordinære eksamen i faget.

Studenten kan maksimalt forlenge studietiden med inntil 2 semestre.

§ 6.3. Omkostninger og gebyrer ved utsettelse

Ved utsettelse må det betales et administrasjonsgebyr. I tillegg kan det påløpe kostnader i tilknytning til avvikling av ny eksamen.

Uansett grunn for utsettelse vil BA forbeholde seg retten til å få innbetalt differansen mellom gammel og ny kursavgift.

Studenter som får utsettelse, plikter å holde seg ajour med eventuelt nytt studiemateriell og må selv anskaffe seg dette.

Eksamen og vitnemål

§ 7.1 Eksamensformer

Følgende eksamensformer kan benyttes ved BA:

- Skriftlig eksamen på inntil syv timer.
- Flervalgseksamen på inntil tre timer.
- Hjemmeeksamen over 72 timer.
Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.
- Fagoppgave.
Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.
- Prosjektarbeid over ett eller flere semestre.
Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.
- Diplomoppgave: Løses individuelt eller i grupper på to og unntaksvis tre studenter.
- Case.
- Muntlig eksamen.

Eksamensform og tillatte hjelpemidler til eksamen står beskrevet i kursbeskrivelsen for hvert enkelt kurs.

Etter søknad kan kandidaten få arrangert muntlig eksamen i stedet for skriftlig eksamen når spesielle tungtveiende grunner tilsier dette.

§ 7.2 Adgang til å gå opp til eksamen

Adgang til å gå opp til eksamen har alle som

- er registrert som student på det enkelte kurs ved Bankakademiet
- har sendt inn oppmeldingsskjema til eksamen innen de gitte tidsfrister
- har levert alle innsendingsoppgaver/brev på kurset - se § 4.3 «Krav til innsendingsoppgaver/brev» under Studier ved BA.

§ 7.3 Karakterer

Karakterskalaen 1.0, 1.1, 1.2 osv. til 6.0 benyttes med 1.0 som beste karakter. Dårligste karakter som ordinært godkjennes for bestått enkelteksamen er 4.0. Karakterskalaen ved enkelteksamen er som følger:

1.0 - 1.5	Særdeles godt
1.6 - 2.5	Meget godt
2.6 - 3.2	Godt
3.3 - 4.0	Nokså godt
4.1 - 6.0	Ikke bestått

Kandidaten får ikke oppgitt tallkarakteren ved ikke bestått eksamen. Nærmere regler for innskrenket bruk av karakterskala eller bruk av karakteren bestått/ikke bestått kan vedtas av Høyskolestyret.

Hovedkarakteren for avsluttet studium fastsettes med to desimalers nøyaktighet, og må ikke være dårligere enn 3.25 for å få tildelt tittel/grad. For å få tildelt tittelen Bankkandidat må hovedkarakter på grunnfaget og bankkandidatstudiet hver for seg være 3.25 eller bedre. For å få tildelt tittelen Diplomøkonom i bankfag, må hovedkarakter på grunnfaget, bankkandidatstudiet og diplomøkonomstudiet hver for seg være 3.25 eller bedre. På vitnemålet vil karakterintervallene for hovedkarakteren være:

1.00 - 1.75	Særdeles godt
1.76 - 2.50	Meget godt
2.51 - 3.25	Godt

Hovedkarakter vil normalt ikke bli gitt dersom mer enn 20% av det normerte antall vekttall for gjeldende studium er basert på utdanning fra andre utdanningsinstitusjoner.

Unntak:

Beregning av hovedkarakter etter studiemodellen av 1988/89:

- Hovedkarakter for avsluttet studium fastsettes med to desimalers nøyaktighet.
- For å oppnå tittelen Diplomøkonom i bankfag må alle 6 studiekurs samt diplomoppgave være bestått. I tillegg kreves at gjennomsnittskarakteren på eksamen for 4 av de 6 studiekursene må være 3.00 eller bedre.
- I studiemodellen av 1988/89 vil hovedkarakter normalt ikke bli gitt dersom ekstern utdanning inngår i tittelen.

§ 7.4. Eksamen

Innbetaling av kursavgift inkluderer ett eksamensforsøk. Eksamen skal da avlegges i det semesteret som følger av normert studietid for det aktuelle kurset. (Unntak for Økonomisk-administrative kurs § 5.2). Det er studentens plikt å holde seg orientert om gjeldende kursbeskrivelse i det semesteret eksamen skal avlegges.

§ 7.5. Kontinuasjoneksamen

Med kontinuasjonseksamen skal forstås enhver eksamen som avlegges utenfor normert studietid for kurset.

Kandidaten kan avlegge kontinuasjonseksamen i etterfølgende semestre hvor tilsvarende eksamen avholdes. Studenten betaler kontinuasjonsavgift pr. vekttall ved påmelding til eksamen.

Alle eksamener baserer seg på det til enhver tid gjeldende pensum. I kurs som endrer kurskode avholdes en - 1 - kontinuasjonseksamen påfølgende semester.

Når et kurs innenfor et studium utgår og erstattes av et helt nytt kurs, avholdes normalt to - 2 - kontinuasjonseksamener, en i hvert av de to påfølgende semestre.

Etter sensur av kontinuasjonseksamen gjøres beste resultat gjeldende, dersom studenten har oppnådd karakter i kurset tidligere.

Eventuelle unntak og avvik fra det ovenstående besluttet av Undervisningsutvalget ved BI. Påmelding til kontinuasjonseksamen skjer innen angitte frister.

§ 7.6. Forlenget tid til eksamen

Kandidaten kan, innen angitte frister, sende skriftlig søknad til studiestedet om forlenget tid til eksamen. Søknaden må inneholde en dokumentert begrunnelse fra sakkyndig person, datert i det semesteret kandidaten skal avlegge eksamen. Søknaden blir kun behandlet dersom kravene til dokumentert begrunnelse er innfridd.

§ 7.7. Klage på sensur

Forskrifter for begrunnelse og klage på sensur følger Forvaltningslovens regler.

Samtidig med offentliggjøring av sensur gjøres sensorveiledning for den aktuelle eksamen tilgjengelig for kandidatene. Dette, sammen med gjenpart av besvarelsene som kandidaten får ved avslutning av hver eksamen, tjener normalt som begrunnelse for sensur i henhold til gjeldende regler.

Klage må være mottatt av studiestedet senest to - 2 - uker etter at resultatet er offentliggjort. Klageren må skriftlig begrunne hvilke forhold som etter hans/hennes mening tilsier at resultatet er feil. Sensorene besvarer klagen skriftlig eller muntlig. Opprettholder studenten klagen, må han/hun gi beskjed om dette i rekommandert sending senest en - 1 - uke etter at begrunnelsen er meddelt klageren.

BI Stiftelsens rektor eller den han bemyndiger nedsetter klagenemd bestående av to personer som foretar omsensur. For at det skal fastsettes ny sensur, må klagenemda finne at den opprinnelig fastsatte karakter skal endres med minst 3/10 etter gjeldende karakterskala. For eksamener med karakteren Bestått/Ikke Bestått må klagenemda finne at misforholdet er så påtagelig at karakteren endres. Ny sensur er endelig.

Gjelder klagen formelle feil, må klageren angi hvilken feil han/hun mener å være utsatt for. Slike klager fremsettes overfor BI Stiftelsens høyskoledirektør med BI Stiftelsens Styre som ankeinstans.

§ 7.8. Særlige regler ved flervalgseksamen

Med flervalgseksamen forstås eksamensoppgaver hvor kandidatene får angitt to eller flere svaralternativ pr. spørsmål. Kandidatene får utdelt oppgaveteksten, spesielle svarark og veiledning om utfylling av svararket.

7.8.1 Eksamen

Kandidaten skal benytte det utleverte svarark, og lese veiledningen som følger dette.

7.8.2 Sensur

Sensur av flervalgseksamener består i å kontrollere kandidatens valgte svaralternativ mot fasit. Sensorveiledning utarbeides ikke ved denne typen eksamen.

7.8.3 Klage på sensur

Ved klage skal kandidatens svarark på nytt kontrolleres mot fasit. Resultatet av kontrollen skal meddeles klageren skriftlig med eventuell ny karakter.

§ 7.9. Ordensbestemmelser ved eksamen

7.9.1 Kandidater som har fått innvilget forlenget tid til eksamen, må ta med skriftlig bekreftelse på dette. Denne skal fremlegges på eksamen. Kandidater med forlenget tid må møte 20 minutter før eksamen begynner.

7.9.2 Kandidaten skal være på plass i eksamenslokalet senest 10 minutter før eksamen begynner.

7.9.3 Kandidaten må ha med gyldig legitimasjon (studiekort, førerkort, pass). Kandidaten kan ellers vises bort fra eksamen. Medbragte vesker etc., settes på anvist plass. Kandidaten har ikke lov til å bringe med seg mobiltelefon inn i eksamenslokalet.

7.9.4 Eksamenssettets forside beskriver hva settet inneholder.

Kandidaten skal kontrollere at disse opplysningene stemmer overens med det utleverte oppgavesettet.

7.9.5 Kandidaten kan ikke benytte andre hjelpemidler enn de som er angitt i kursbeskrivelsen for det enkelte kurs. Det er kandidatens plikt å orientere seg om hvilke hjelpemidler som er tillatt. Kandidatene kan ikke låne hverandres hjelpemidler. Bruk av ikke tillatte hjelpemidler er å anse som fusk.

7.9.6 Dersom en kandidat gripes i fusk eller forsøk på fusk, blir saken innberettet til BI Stiftelsens høyskoledirektør, som i hvert enkelt tilfelle tar stilling til eventuell reaksjon. Normal reaksjon er annullering av alle innleverte eksamensbesvarelser i det aktuelle semester. Høyskoledirektørens vurdering om hvorvidt fusk er begått kan ankes inn for Høyskolestyret. Høyskoledirektørens avgjørelse når det gjelder reaksjonsform (straffeutmåling) kan ankes inn for Stiftelsens styre.

- 7.9.7 Kandidaten skal kun benytte de kladdark og innføringsark som utdeles av eksamensinspektørene. Hvert innføringsark skal fylles ut komplett med kandidatens registreringsnummer, kurskode, eksamenssted og sidenummerering. Ved ordinære skriftlige eksamener kan blyant ikke benyttes til innføring. Dette gjelder ikke flervalgseksamener hvor det skal benyttes optisk leser ved sensurering. Innlevert kladd godtas ikke som besvarelse.
- 7.9.8 Kandidater som ønsker å trekke seg fra eksamen etter at oppgaven er utdelt, kan ikke forlate lokalet før en - 1 - time er gått og fremmøtelisten er signert.
- 7.9.9 Når kandidaten ønsker å forlate eksamenslokalet midlertidig, skal en av inspektørene varsles. Kandidaten blir sittende inntil inspektøren har gitt klarsignal. Ingen kan forlate eksamenslokalet før etter - 1 - time etter eksamensstart (med unntak for sykdom e.l.).
- 7.9.10 Når kandidaten har en pause utenfor eksamenslokalet, plikter han/hun å rette seg etter eksamensinspektørens anvisning. Kandidaten skal ikke snakke med andre kandidater, eller gjøre bruk av telefon, telefaks e.l. mens eksamen pågår.
- 7.9.11 Kandidater som ikke møter eller trekker seg fra eksamen, må betale kontinuasjonsavgift ved neste eksamenspåmelding. Dette gjelder ikke dersom kandidaten kan dokumentere gyldig fravær.

Forbehold

§ 8. Forbehold

Bankakademiet tar til enhver tid forbehold om endringer i studieplaner, eksamensplaner, kursbeskrivelser, reglementer og forskrifter. Jfr. også Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen, §§ 8 og 9.

Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høgskoleeksamener

Fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet 19. januar 1973 med hjemmel i kongelig resolusjon 5. desember 1969 om delegasjon m.v. i forbindelse med Forvaltningslovens ikrafttredelse.

§ 1. Begrunnelse

Eksamenskandidat ved universitet eller høgskole har etter sensur er falt, rett til å få en redegjørelse for sensurvedtaket av egne eksamensprestasjoner. Redegjørelsen gis av en av sensorene. Finner sensor det hensiktsmessig, kan redegjørelse gis skriftlig.

Er det gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen (sensorveiledning), skal de være tilgjengelige for kandidatene etter at sensuren er falt.

§ 2. Klage over innholdet av sensurvedtak

Klage over innholdet av sensurvedtak fremsettes skriftlig. Finnes klage å være berettiget, endres vedtaket. I motsatt fall gis klageren en skriftlig begrunnelse for sensuren, og en frist på tre uker til å meddele om klagen opprettholdes. Opprettholdes klagen, skal den behandles av en særskilt klagenemnd som oppnevnes av styret, det høyeste organ ved institusjonen.

Examen philosophicum kan bare påklages når eksamen ikke er bestått.

Muntlig eksamen, propedeutiske prøver og praktiske prøver kan ikke påklages. Er kretsen av sakkyndige i et fag så liten at styret ved institusjonen ikke anser det mulig å sammensette en klagenemnd med tilstrekkelig kyndighet, kan sensurvedtaket ikke påklages.

§ 3. Behandlingen i klagenemnda

Klagenemnda vurderer sensurvedtak og begrunnelsen for det. Finner nemnda et påtakelig misforhold mellom eksamensprestasjonen og eksamensresultatet, fastsetter den ny karakter. Endring kan skje til gunst eller ugunst for klageren. Nemndas avgjørelse er endelig. I fag der den endelige karakteren fastsettes etter at muntlig eksamen er avholdt, skal det før den nye karakter fastsettes, avholdes ny muntlig prøve.

§ 4. Klage over saksbehandlingen

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur behandles av det høyeste organ ved institusjonen, eller av det klageorgan som dette gir fullmakt. Finner klageorganet feil som kan ha hatt betydning for utfallet, opphever det sensurvedtaket og bestemmer om det skal foretas ny sensur eller holdes ny prøve.

Klageorganets avgjørelse er endelig.

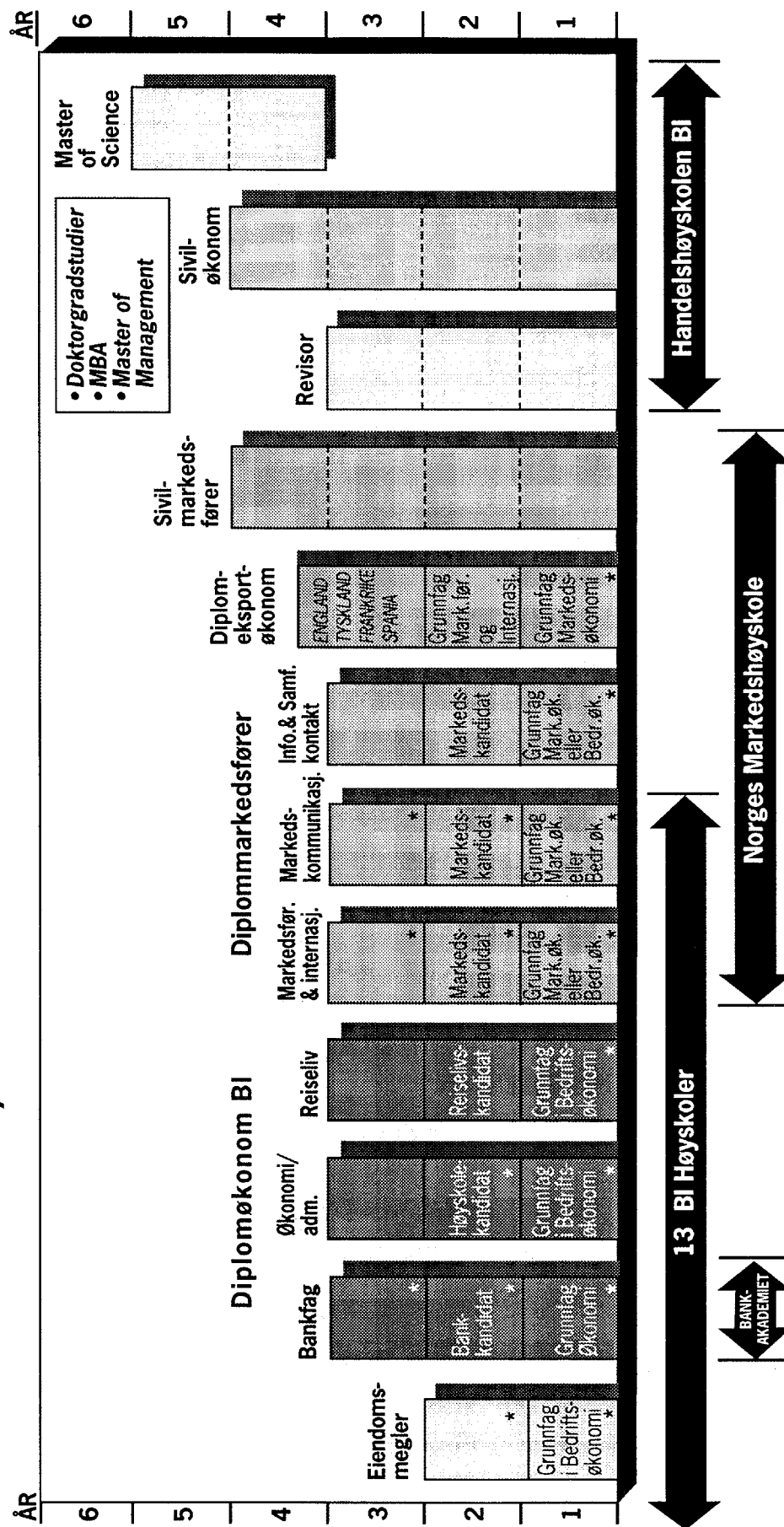
§ 5. Fullmakt til å gi nærmere regler

Styret ved institusjonen kan gi nærmere regler om begrunnelse, om klagens form og innhold, om frist for klagen, om klagenemndas sammensetning, hvilket organ ved institusjonen klagen skal fremsettes for og om hva som skal regnes som påtakelig misforhold etter § 3.

Forøvrig gjelder reglene i Forvaltningslovens kap. VI.

BI Stiftelsen

STUDIETILBUD 1996/97

* Studiene tilbys også på deltid, noen av dem også som fjernundervisning.
Alle heltdsstudier er offentlig godkjente og kvalifiserer derfor til studielån i Statens lånekasse for utdanning.

BI Stiftelsen

BI Stiftelsens strategi for perioden 1995 – 2000

VISJON

BI skal være en av de mest anerkjente vitenskapelige handelshøyskoler i Europa. Gjennom å utvikle og formidle kompetanse i partnerskap med næringsliv og forvaltning skal BI bygge bro mellom forskning, utdanning og arbeidsliv.

Veien mot årtusenskiftet

BI Stiftelsen har i de siste 10 årene blitt en betydelig aktør innenfor utdannings- og forskningssektoren i Norge og yter idag et viktig bidrag til samfunnet gjennom utvikling og formidling av kunnskap.

Over 88.000 nordmenn har tatt hele eller deler av sin utdanning ved BI Stiftelsen. BI har utdanningstilbud innenfor flere viktige samfunnssektorer i landet som eiendomsmegling, reiseliv, bankfag, økonomi, administrasjon og markedsføring. I utviklingen av strategien for BI Stiftelsen mot år 2000, har det vært lagt spesiell vekt på å opprettholde og styrke samfunnsbidraget i årene som kommer.

BI Stiftelsen – en vitenskapelig handelshøyskole

BI har siden etableringen i 1943 vokst til å bli en av Norges største vitenskapelige utdanningsinstitusjoner, og hadde ved årsskiftet 1995/96 ca. 14.900 studenter. BI Stiftelsen har landets største vitenskapelige miljø innen fagområdene økonomi, markedsføring og administrasjon med 242 faglige medarbeidere, hvorav 172 er i vitenskapelige stillinger. I tillegg blir omlag 600 forelesere hentet inn fra næringsliv og forvaltning for faste undervisningsoppdrag. BI Stiftelsen er en privat, selveiende stiftelse som drives på not-for-profit basis.

BI Stiftelsen er organisert i fire vitenskapelige institutt og tre studieenheter i tillegg til fellesadministrasjonen:

De vitenskapelige instituttene

Det vitenskapelige personale har ansvaret for både forskningsprogrammene og det faglige innholdet i studiene som gjennomføres i BI Stiftelsen. For å oppnå størst mulig nytte for både BI og samfunnet er de faglige ansatte samlet i et kompetansemiljø ved Handelshøyskolen BI i Sandvika. Kompetansen blir formidlet gjennom BIs landsdekkende nett av

høyskoler. Dette innebærer at alle studiene i BI Stiftelsen har sin basis i forskningsbasert kunnskap. Det er også BIs vitenskapelige personale som utvikler alle nye studieprogrammer innenfor BI Stiftelsen.

BIs vitenskapelige personale er organisert i fire institutter:

- Institutt for økonomi
- Institutt for organisasjon og ledelse
- Institutt for strategi, historie og språk
- Institutt for markedsføring og logistikk

Handelshøyskolen BI

har ansvaret for Stiftelsens MBA, MSc og doktorgradsprogram, i tillegg til siviløkonom- og revisorstudiet. Handelshøyskolen BI er lokalisert til Sandvika utenfor Oslo, hvor også BIs vitenskapelige medarbeidere har sitt daglige virke. Her finner man også BI Hovedbiblioteket og det aktive Bedriftsøkonomisk Studentersamfund. BI Stiftelsens vitenskapelige personale, Forskningssenteret og fellesadministrasjonen benytter også Handelshøyskolen BI som enhetsnavn.

BI Senter for lederutdanning

tilbyr etter- og videreutdanning på høyt nivå gjennom bedriftsinterne kompetansehevingsprogrammer for næringsliv og offentlig forvaltning, Management programmer, samt Master of Management studiet. Lærekreftene hentes fra Stiftelsens vitenskapelige personale, som gjennom forskning, undervisning og konsulentarbeid integrerer kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring. BI Senter for lederutdanning har også det operative ansvaret for driften av de fleste av Stiftelsens partnernettnettverk med næringslivet og offentlig sektor.

BI Høyskolene

er Stiftelsens landsdekkende undervisningsnett med 14 læresteder over hele landet i tillegg til fjernundervisningstilbud. Den fleksible strukturen gjør at studentene kan ta sin utdanning over lengre eller kortere tid, og de kan innenfor BI Stiftelsen også bygge på utdanningen helt frem til Master of Science-grad eller doktorgrad. Studietilbudet strekker seg fra grunnfag i bedriftsøkonomi til det treårige diplomøkonomstudiet. I tillegg tilbys bransjerettede, flerårige studier innen reiseliv, bankfag og eiendomsmegling. Enkelte av BI Høyskolene tilbyr også ett- til treårige nisjestudier innen markedsføring og markedskommunikasjon. Videre tilbys en rekke kurs og opplæringsprogrammer innen etter- og videreutdanning. BI Høyskolene tilbyr også kompetansehevingsprogram for regnskapsførere. BI har utviklet og gjennomfører et studietilbud som tilfredsstiller myndighetenes krav til regnskapsfører-godkjenning.

Norges Markedshøyskole (NMH) tilbyr studieopplegg som henter impulser både fra de tradisjonelle økonomisk-administrative fag og fra de samfunnsvitenskapelige fagdisipliner. Sivilmarkedsførerstudiet er en fireårig utdanning innen markedsføring, diplomeksportøkonomstudiet er internasjonalt rettet hvor de tre siste semestrene av den 3 1/2 årige utdanningen gjennomføres i utlandet. Videre tilbyr NMH studier av inntil tre års varighet innenfor markedsføring, internasjonalisering og ledelse; markedskommunikasjon og informasjon- og samfunnskontakt. Faglig ansatte ved Norges Markedshøyskole er organisert under egen faglig rektor.

Bankakademiet (BA) tilbyr bransjerettede studier i bankfag på grunnfagsnivå og videre frem til titlene bankkandidat og diplomøkonom i bankfag. Utdanningen er tilrettelagt for deltidsstudier med fjernundervisning. For å sikre at Bankakademiets studietilbud stadig er like aktuelt for bankene, er det opprettet et råd for bankstudier ved BI/Bankakademiet. Rådet er rådgivende i faglige spørsmål vedrørende bankstudier og har et flertall av representanter fra banknæringen.

BI Fjernundervisning tilbyr deler av BI Høyskolenes studietilbud; bedriftsøkonomstudiet og høyskolekandidatstudiet samt ledelsesprogrammer og bedriftsinterne programmer. Undervisningen er en moderne form for selvstudium, der studentene har kontakt med hverandre og med foreleser via datakonferanser. Fra studieåret 1997-98 er det planlagt at hele konferansesystemet skal kunne nås gjennom Internett. Det blir arrangert samlinger der deltakerne får forelesninger og deltar i gruppearbeid. Både enkeltstudenter, næringsliv og offentlige etater benytter seg av denne studieformen.

BIs samarbeidspartnere

Gjennom ulike nettverk er mange av Norges viktigste industri-, handels- og tjenesteytende bedrifter knyttet opp til BI Stiftelsen i tosidige, forpliktende samarbeid. Sammen med Universitetet i Oslo har BI Stiftelsen i tillegg etablert partnerskap med åtte offentlige etater. Nettverkene er etablert for oppnå et gjensidig berikende og langsiktig samarbeid innen livslang læring, forskning og utvikling. Samarbeidspartnerne nyter godt av den kompetanse BIs fagmiljø representerer, og BIs vitenskapelige personale får nær kontakt med de utfordringer som næringsliv og forvaltning står overfor. Dette bytte av kunnskap, erfaring og kompetanse bidrar til økt konkurransekraft for alle parter.

Det hele startet med at BI Stiftelsen i 1992 etablerte et unikt partnerskap med noen av Norges største konsern gjennom BI Partners. I dag har dette og flere andre nettverk vokst til over 80 næringslivspartnere og åtte partnerskap med offentlige etater. I tillegg har flere av BI Høyskolene etablert faglige råd hvor sentrale personer i regionalt næringsliv og forvaltning deltar.

Internasjonale samarbeidspartnere

BI Stiftelsen samarbeider med mer enn 50 anerkjente universiteter i USA, Canada, Europa, Sør-Amerika og Asia. Avtalene omfatter bl.a. forskningssamarbeid og studentutveksling. Stiftelsen er dessuten med i seks ERASMUS-nettverk som omfatter omlag 50 universiteter i Europa, herunder AMSEC, et nettverk av europeiske handelshøyskoler. MSc og MBA-studiene undervises på engelsk, med studenter fra 25 land.

Nøkkeltall pr. 1. januar 1996

Studenter

Antall studenter:	14 900
Antall studenter, heltid	8 400
Antall studenter, deltid	6 500

Antall studenter fordelt på enhet:

Handelshøyskolen BI	1 925
BI Senter for lederutdanning	1 491
BI Høyskolene	8 346
Bankakademiet	1 287
Norges Markedshøyskole	1 851

Ansatte

Antall ansatte totalt:	538
Antall faglige ansatte:	242
Antall vitenskapelige ansatte (prof., 1. am, am + stip.):	172
Antall professorer	53

Økonomi

Total inntekt i 1995:	454 millioner kroner
Forskningsinntekter i 1995:	23 millioner kroner
Statsstøtte i 1995	62,1 millioner kroner

BI Stiftelsens styringsorganer

Stiftelsens styre er BI Stiftelsens øverste besluttede organ.

Eksterne medlemmer

Tom Veierød, Kommunenes Sentralforbund (leder)
Kjell Vestberg, Dagligvareleverandørenes forening
Anne-Lise Bakken, Vision International
Ragnhild Sohlberg, Norsk Hydro

Interne medlemmer

Bjarne Ytterhus, vitenskapelig representant
Bente Løwendahl, vitenskapelig representant
Bente Andreassen, administrativ representant
Judit Somogyi, studentrepresentant

Kontrollkomiteen skal følge opp styrets arbeid og påse at dette er i tråd med lover og regler, samt Stiftelsens egne vedtekter.

Åge Danielsen, Statskonsult (leder)
Erik Engebretsen, Color Line
Hans Stenberg-Nilsen, advokat

Høyskolestyret har ansvaret for BI Stiftelsens faglige utvikling, herunder godkjenning av fagplaner og ansettelse av vitenskapelig personell.

Leif Frode Onarheim, rektor (leder)
Rune Sørensen, prorektor
Pål Korsvold, Institutt I
Jan Grund, Institutt II
Torbjørn Sirevåg, Institutt III
Carl Arthur Solberg, Institutt IV
Johan Olaisen, NMH
Bjørn W. Amundsen, BI Høyskolene

Arne Jon Isachsen, vitenskapelig representant
Dag Michalsen, vitenskapelig representant
Hans Mathias Thjømøe, vitenskapelig representant
Rolv Petter Amdam, vitenskapelig representant
Rigmor Christiansen, administrativ representant
Torny Kjekstad, administrativ representant
Preben Rasch-Olsen, Studentrepresentant BS
Anders Minker, Studentrepresentant NBS
Tor Eivind Th. Austad, studentrepresentant MØSS

Ledelsen

Rektor Leif Frode Onarheim

Prorektor Rune Sørensen

Høyskoledirektør Michael Tetzschner

Direktør Olav Digernes, Handelshøyskolen BI

Direktør Jens Petter Tøndel, BI Høyskolene/
NMH/BA

Direktør Bjørn E. Hviding, BI Senter for
lederutdanning

Info.direktør Arne Bjerke, informasjon og
markedsføring

Professor Rolf Høyer, akademisk rådgiver

Professor Pål Korsvold, Institutt for økonomi

Professor Jan Grund, Institutt for organisasjon
og ledelse

Professor Torbjørn Sirevåg, Institutt for
strategi, historie og språk

Førsteamanuensis Carl Arthur Solberg,
Institutt for markedsføring og logistikk

Professor Johan Olaisen, Norges

Markedshøyskole

Doktorgradsprogrammet:

Professor Fred Wenstøp (leder)

BI Høyskolene

Praktiske opplysninger

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Bergen Lars Hillesgt. 15 Pb. 4453 Nygårdstangen 5028 Bergen Telefon: 55 546760 Telefax: 55 546780	Kontor: Man-fre 0900-1600. I forelesningsperioden åpent man-fre til 2100. Lesesaler/PC-rom: Man-fre 0800-2100.	Kjell Minken Elisabeth Anfinssen Seim Lisbeth Aulin Lasse Sæthre Erik Førland Monica Nyhagebråthen Henny Dahle Ellen Wilthil Wenche Folgerø Geir Knutsen Stein Lavik	Rektor Studieleder Studieleder Prosjektleder Studiekonsulent Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder Resepsjonsmedarbeider Høyskolelektor Høyskolelektor
BI Buskerud Wergelandsgt. 10 Postboks 833 3007 Drammen Telefon: 32 83 73 50 Telefax: 32 89 16 26	Kontor: Man-fre 0900-1500. I forelesningsperioden åpent 2 kvelder i uken til kl 1800. Lesesal og PC-rom: man-tors 0830-2100, fre 0830-1500.	Terje Askerud Gunn Akselvoll Kjell Brurberg Atle Ilebekk Kari Aasheim Johansen Ulf Henning Olsson	Rektor Studieleder Eiendomsforvalter Studie-/EDB-konsulent Studieveileder 1. amanuensis
BI Gjøvik Teknologiveien 6 2800 Gjøvik Telefon: 61 17 85 60 Telefax: 61 18 05 28	Kontor: Man-fre 0800-1530. i forelesningsperioden i tillegg åpent en kveld i uken 16-19. Lesesal og PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1500.	Under tilsetning Per Kristian Bakken Hanne Cecilie Skumsrud Aud Nordeng Anne Vårnes	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder
BI Kristiansund Industriveien 18 6500 Kristiansund Telefon: 71 58 36 77 Telefax: 71 58 14 62	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-fre 0800-2100. Lørdag etter avtale.	Frank Tolcsiner Bjørn Michelsen Kari Hestnes Lars Backer May Britt Berild Rønes	Rektor Studieleder Studieveileder Høyskolelektor Prosjektleder
BI Møre Ålesund Tinghus Nedre Strandgt. 50 6005 Ålesund Telefon: 70 12 97 70 Telefax: 70 12 50 39	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-fre 0800-2100. Lørdag stengt.	Leif Riksheim Terje Voldsund Odd Misund Mette Karin Andersen Per Arne Orloff	Rektor Studieleder Studieleder Studieveileder Studieveileder

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Nordland Strandgt. 8 Postboks 294 8601 Mo i Rana Telefon: 75 15 55 75 Telefax: 75 15 24 50	Kontor: Man-fre 0830-1500 Lesesal: Man-tors 0830-2100, fre 0830-1500.	Kåre A. Hanssen Anneke Leenheer Kristin Stålem Terje Johansen Irene Bursvik	Rektor Studieleder Studieveileder Studieveileder Studieveileder
BI Oslo Trondheimsveien 2 Postboks 4636 Sofienberg 0506 Oslo Telefon: 22 985050 Telefax: 22 985111 Bedriftsøkonom, deltid og Høyskolekand. heltid og deltid Diplomøkonomstudiets 3. år, heltid og deltid Bedriftsøkonomstudiet, heltid Diplomøkonomstudiet i Bankfag Eiendomsmeglerstudiet Eiendomsmeglerstudiet Reiselivsstudiet Reiselivsstudiet Høyskolekurs og Spesialkurs Bedriftsinterne kurs og programmer Bedriftsinterne kurs og programmer Eksamen Eksamen Eksamen Eksamen Undervisningsavdelingen Undervisningsavdelingen Undervisningsavdelingen Fagområde: Økonomi Fagområde: Økonomi Fagområde: Samfunnsøkonomi Fagområde: Metode Fagområde: Metode Fagområde: Metode Fagområde: Finans Pål Undall Fagområde: Engelsk Fagområde: Tysk Svein Nilsen Fagområde: Markedsføring Fagområde: Logistikk og informasjonsledelse Fagområde: Strategi Fagområde: Reiseliv Fagområde: Reiseliv	Informasjonen: Man-tors 0800-2000, fre 0800-1700. Lesesal og PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1700, lør 0900-1500. Kristian Mathisen Karen Sofie Styrmoe Oseid Berit Fjærtøft Berit Fjærtøft Monica Andersen Kari Bruun Gerd Førde Eldri Ulven Evelyn Johansen Odd Pettersen Magni Verlo Jean Bergsvenkerud Marianne Hellvin Inger Ilseng Pia Christine Bergersen Under tilsetting Kjersti Gummerson Ingrid Auburn Emanuel Blattner Rolf Gunnar Strand Anders Tveit Pål Aakre Pål Lauritzen Tron Foss Høyskolelektor Charles Cooper Høyskolelektor Odd Pettersen Svein Lund Sverre Tomassen Georg Kamfjord Sølvi Lyngnes	Jan Frode Lien Torbjørn Steen Gyrid Garshol Per Espen Magnussen Helge Jensen Kristian Mathisen Karen Sofie Styrmoe Oseid Berit Fjærtøft Berit Fjærtøft Monica Andersen Kari Bruun Gerd Førde Eldri Ulven Evelyn Johansen Odd Pettersen Magni Verlo Jean Bergsvenkerud Marianne Hellvin Inger Ilseng Pia Christine Bergersen Under tilsetting Kjersti Gummerson Ingrid Auburn Emanuel Blattner Rolf Gunnar Strand Anders Tveit Pål Aakre Pål Lauritzen Tron Foss Høyskolelektor Charles Cooper Høyskolelektor Odd Pettersen Svein Lund Sverre Tomassen Georg Kamfjord Sølvi Lyngnes	Rektor Fung. Markedssjef Studiesjef Studiesjef, etter- & videreutd. Studiesjef utenlandsstudier Studieveileder Studieveileder Studieveileder Studieveileder Faglig koordinator Studieveileder Faglig koordinator Studieveileder Prosjektsjef Studieleder Eksamensleder Eksamenssekretær Eksamenssekretær Eksamenssekretær Undervisningskoordinator Undervisningskonsulent Undervisningssekretær Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Amanuensis Høyskolelektor Amanuensis Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Studierektor Amanuensis

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Skedsmo Hvamstubben 17 2013 Skjetten Telefon: 63 84 06 20 Telefax: 63 84 43 00	Kontor: Man-fre 0830-1530. Lesesal, gruppe-/PC-rom: Man-tors 0800-2000, fredag: 0800-1700 lør/søn etter avtale.	Anne Thorkildsen Svein Erik Rødvik Kari Synøve Garnes Marie Spilling Vesla Johnsen Espen Skaldehaug Robert Hansen Svein Lund	Rektor Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder Resepsjon Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor
BI Stavanger Håkon VII's gt. 8 Postboks 550 4001 Stavanger Telefon: 51 84 67 00 Telefax: 51 84 67 10	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal. Man-fre 0730-2100, Grupperom/PC-rom: Man-fre 0730-2100. Lør 0800-1800, Søn 0900-2200 (med nøkkelkort begge dager)	Terje I. Våland Per Willy Hetland Camilla Gram Trygve Gunnarshaug Dag Egil Alme Sylvia D. Skretting Morten Høie Abrahamsen Anne Berit S. Sandberg Johnny Olesen Dag Osmundsen Pål Berthling-Hansen Thore Langeland Bjørn Bugge Irene Grastveit Silje Larsen	Rektor Studierektor Studieleder Studiekonsulent Studiekonsulent Studieveileder Prosjektleder Prosjektkoordinator Høyskolelektor Høyskolelektor Førsteamanuensis Professor II Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor
BI Telemark Olavsgt. 26 Postboks 1083 3901 Porsgrunn Telefon: 35 55 77 11 Telefax: 35 54 80 01	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-tors 0800-1800. Fredag 0800-1600. Lørdag og søndag etter avtale.	Nils Kristian Bogen Kjell Karlsrud Britt Fjellidal Jane Asdal Marit Rugset Rune Hansen	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder Høyskolelektor
BI Trondheim Østre Rosten 4 7075 Tiller Telefon: 72 88 80 66 Telefax: 72 88 97 03	Kontor: Man-tors 0800-1600, fre 0800-1530. (Man. og tirs. i forelesnings- perioden er det åpent til 1730) Lesesal: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800, lørdag e. a. med studentene.	Bjørn W. Amundsen Steinar Wold Sverre Lie Trond Stiklestad Olav Lilleberg Erna Stiheim Trude Holmeide Jo Olav Trønsdal	Rektor Studieleder Koordinator, reiselivsstudiet Koordinator, markedsf. studiet Koordinator, økonomifag Studieveileder Studieveileder Edb- og markeds koordinator
BI Vestfold Framnesveien 7 Postboks 1501 Veløy 3206 Sandefjord Telefon: 33 46 23 00 Telefax: 33 46 42 66	Kontor: Man-fre 0800-1600. I forelesningsperioden også man 1600-1900. Lesesal/PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800, lørdag e. a. med studentene.	Ragnhild Ustgård Bent Kristiansen Turid Sandnes Elin Kristiansen Anne Cecilie Kleiven	Rektor Studieleder Studieveileder Studieveileder Studiesekretær

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Østfold Rådmann Siras vei 1 Postboks 18 1713 Grålum Telefon: 69 12 95 30 Telefax: 69 12 95 45	Kontor: Man-fre 0800-1500. Lesesal: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800.	Pelle Valebjørg Nils Øby Lisann Flatem Kjersti A. Nygaard Tor A. Tollefsen	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studiesekretær Høyskolelektor
BI Fjernundervisning Postboks 580 1301 Sandvika Besøksadr: Eyvind Lyches vei 19A Telefon: 67 54 50 30 Telefax: 67 57 08 05 E-mail: fjernundervisning@bi.no	Kontor: Man-fre 0830-1530	Øyvind Ramvi Tone U. Lømo Tormod Lunde Rebecca Stiefer Mari Systad Anne Berit Svanberg	Rektor Studiesjef Studiekonsulent Studieveileder Programkoordinator Prosjektleder
Bankakademiet Postboks 580 1301 Sandvika Besøksadr. Eyvind Lyches vei 19A Telefon: 67 54 50 30 Telefax: 67 57 08 05 E-mail: ba@bi.no	Kontor: Man-fre 0830-1530	Øyvind Ramvi Eldrid Aashaug Stranden Audhild Hauge Dag Jørgen Hveem Anne Hennum Heidi Behring Hansen Hilde Nordli Mathisen Trine Pedersen Valborg Mogen Stiansen Lise Strøm (perm. til 1/1-97) Anne Storås Modig Kari Hardhaug Kirsten Ofrim Solveig Olsen Elisabeth Magnussen	Rektor Studiesjef Regnskapsleder Studieleder Eksamensansvarlig Studiekonsulent Studiekonsulent Driftsansvarlig EDB Studiekonsulent Studieveileder Grafisk formgiver Studiesekretær Studiesekretær Sentralbord/resepsjon

BI Stiftelsens vitenskapelige personale

Rektor, Leif Frode Onarheim

Prorektor, Professor Rune Sørensen

Institutter

Institutt for økonomi

Instituttssjef professor Pål E. Korsvold

Institutt for organisasjon og ledelse

Instituttssjef professor Jan Grund

Institutt for strategi, historie og språk

Instituttssjef professor Torbjørn Sirevåg

Institutt for markedsføring og logistikk

Instituttssjef førsteamanuensis Carl Arthur Solberg

Norges Markedshøyskole

Rektor, professor Johan L. Olaisen

Deans – Programdirektører

Dean of Graduate Programs

Professor Øyvind Bøhren
(Charles B. Stabell fra 01.06.96)

Dean of Executive School

Førsteamanuensis Bjørn W. Hennestad

Programdirektør MBA

Studierektor Hermann Kopp

Dean of Doctoral Programs

Professor Fred Wenstøp

Dean for siviløkonomstudiet

Professor Arild Hervik

Professorer

Andersen, Erling S. (II) -

Informasjonssystemer/

Prosjektledelse

Cand.oecon. 1966 - Universitetet i Oslo

Andersen, Svein S. - Organisasjonsteori/

Petroleumsøkonomi/Euromanagement

Ph.D. 1986 - Stanford University, USA

Mag.art. 1980 - Universitetet i Oslo

Asbjørnsen, Odd A. (II) - Petroleumsøkonomi

Dr. techn. 1962 - Norges tekniske høgskole

Sivilingeniør 1955 - Norges tekniske høgskole

Bailey, Andrew D. jr. (II) - Regnskap/Revisjon

CPA, CMA, CIA, CFE

Ph.D. 1971 - Ohio State University

M.S. 1966 - University of Minnesota

BSB 1964 - University of Minnesota

Bjørnland, Dag (II) - Logistikk

Cand. oecon 1961 - Universitetet i Oslo

Bøhren, Øyvind - Finans

Licentiatgrad i bedriftsøkonomi 1978 - Norges
Handelshøyskole

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1976 -

Norges Handelshøyskole

Miljøvernstudium 1974 - Norges tekniske høgskole

Siviløkonom 1973 - Norges Handelshøyskole

Eliassen, Kjell A. - Euromanagement

Cand.polit. 1971 - Universitetet i Bergen

Gjems-Onstad, Ole - Skatterett

Dr.juris 1984 - Universitetet i Oslo

Lic. jur. 1980 - Universitetet i Oslo

Cand.jur. 1979 - Universitetet i Oslo

Gripsrud, Geir - Markedsføring

Cand.oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Grund, Jan - Helseledelse

Cand.oecon. 1972 - Universitetet i Oslo

Grøholt Knut (II) - Offentlig ledelse

Ph.D. 1974 - University of Texas

Lic. oecon 1972 - St. Gallen

Heide, Jan B. (II) - Markedsføring

Ph.D. 1987 - University of Wisconsin
M.B.A. 1982 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1981 - Handelshøyskolen BI

Helgesen, Thorolf (II) - Markedsføring

Ekonomie doktor 1977 - Universitetet i Lund
Cand.oecon. 1952 - Universitetet i Oslo

Hersoug, Tor (II) - Samfunnsøkonomi

Dr.philos. 1985 - Universitetet i Oslo
Lic.philos. 1980 - Universitetet i Oslo
Cand.oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Hervik, Arild - Næringsutvikling

Cand. oecon 1975 - Universitetet i Oslo

Holme, Ingar (II) - Metode

Dr. philos. 1982 - Universitetet i Oslo
Cand. act. & real 1968 - Universitetet i Oslo

Høyer, Rolf - Informasjonsledelse

Tekn. dr. 1974 - Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm (KTH)
Lic.techn. 1973 - Norges tekniske høgskole
Sivilingeniør 1960 - Norges tekniske høgskole

Isachsen, Arne Jon - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1975 - Stanford University, USA
M.A. 1973 - Stanford University, USA
Siviløkonom 1969 - Norges Handelshøyskole

Jessen, Svein Arne - Prosjektledelse

Ph.D. 1990 - Brunel University, England
Cand.real. 1970 - Universitetet i Oslo

Joynt, Patrick (II) - Ledelse

Ph.D. 1979 - Brunel University, England
M.Sc. 1963 - University of Wisconsin, USA

Kaufmann, Geir - Ledelse

Dr. philos 1975 - Universitetet i Bergen
Cand. psychol 1970 - Universitetet i Oslo

Korsvold, Pål E. - Finans

DBA 1970 - Indiana University, USA
M.BA 1966 - Indiana University, USA
BBA 1964 - Clarkson College of Technology, USA

Kraft, Pål (II) - Samfunnskontakt og informasjon

Dr. philos 1991 - Universitetet i Bergen

Cand. odont. 1985 - Universitetet i Oslo

Cand. sociol 1984 - Universitetet i Oslo

Kruger, Mark - Strategi

DBA 1983 - Graduate School of Business Administration, Harvard University
M.A 1970 - University of California at Berkeley
M.S 1969 - Massachusetts Institute of Technology
B.A 1968 - University of Massachusetts at Amherst

Kristianslund, Ivar - Metode

Ph.D. 1972 - Michigan State University
Dr. scient. 1963 - Norges Landbrukshøgskole
Exam. oecon. 1962 - Universitetet i Oslo
Sivilagronom 1959 - Norges Landbrukshøgskole

Lange, Even - Økonomisk historie

Dr.philos. 1987 - Universitetet i Oslo
Cand.philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Langeland, Tore (II) - Metode

Ph.D. 1980 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1979 - Handelshøyskolen BI
Cand. real. 1973 - Universitetet i Oslo

Lereim, Jon (II) - Ledelse/Prosjektledelse

ME 1978 - McMaster University
Sivilingeniør 1974 - Norges tekniske høgskole

Mork, Knut Anton (II) - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1977 - Massachusetts Institute of Technology, USA
Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1974 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Moxnes, Paul - Organisasjonspsykologi

Dr.philos. 1979 - Universitetet i Tromsø
Godkjent psykolog 1975
Cand.psychol. 1970 - Universitetet i Oslo

Ness, Reiar (II) - Strategi

Ph.D. 1984 - Stanford University, USA
M.Sc. 1977 - Stanford University, USA
Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Nordvik, Helge W. (II) - Strategi

M.Sc. i økonomisk historie 1969 - London School of Economics and Political Science
Siviløkonom 1966 - Norges Handelshøyskole

Nore, Petter (II) - Petroleumsøkonomi

PhD. 1979 - Thames University
M.Sc. 1973 - London School of Economics and Political Science

Noreng, Øystein - Petroleumsøkonomi

Docteur de recherches politiques 1972 - L'Université de Paris
Mag.art. 1967 - Universitetet i Oslo

Nyström, Harry (II) - Markedsføring

Economie dr. 1970 - Handelshögskolan i Stockholm
M.A. 1965 - Handelshögskolan i Stockholm
Siviløkonom 1963 - Handelshögskolan i Stockholm

Olaisen, Johan L - Informasjonsledelse

Ph.D. 1984 - University of California, Berkeley, USA
Cand.scient. 1985 - Universitetet i Oslo
Cand.philol. 1979 - Universitetet i Trondheim
Bibliotekar 1979 - Statens bibliotek- og informasjonshøgskole

Olsen, Øystein (II) - Samfunnsøkonomi

Cand.oecon. 1977 - Universitetet i Oslo

Ottesen Otto - Markedsføring

Dr. merc. 1973 - Handelshøjskolen i København
Lic. merc. 1968 - Handelshøjskolen i København
Cand merc. 1959 - Handelshøjskolen i København

Persson, Kurt Göran - Logistikk

Tekn.lic. 1972 - Tekniska Högskolan i Lund
Civilingeniør 1967 - Tekniska Högskolan i Lund

Randers, Jørgen (permisjon) - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1973 - Massachusetts Institute of Technology, USA
Cand.real 1969 - Universitetet i Oslo

Ruud, T. Flemming (permisjon) - Regnskap/Revisjon

PhD. 1988 - University of Utah
Statsautorisert revisor 1982
Høyere Revisoreksamen 1981 - Norges Handelshøyskole

Sirevåg, Torbjørn - Språk, engelsk

Dr.philos. 1977 - Universitetet i Oslo
Cand.philol. 1963 - Universitetet i Oslo

Skånland, Hermod (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1951 - Universitetet i Oslo

Skaar, Arvid Aage - Skatterett

Dr.juris 1991 - Universitetet i Oslo
Cand.jur. 1976 - Universitetet i Oslo

Sohlberg, Ragnhild (II) - Strategi

Ph.D. 1980 - Rand Graduate School, California
M.A. 1974 - University of Wisconsin
B.A. 1973 - University of Wisconsin

Spilling, Olav R - Næringsutvikling

Sivilingeniør 1970 - Norges tekniske høgskole

Stabell, Charles B. - Strategi

Ph.D. 1974 - Massachusetts Institute of Technology, USA
M.B.A. 1967 - McGill University, Canada
Sivilingeniør 1965 - Ecole Nationale Supérieure d'Electronique et de Radioélectricité de Grenoble, France

Sti, Arne Dag (permisjon) - Regnskap

Licentiatgrad 1975 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1969 - Norges Handelshøyskole

Sørensen, Rune - Offentlig ledelse

Dr.philos. 1986 - Universitetet i Oslo
Cand.polit. 1982 - Universitetet i Oslo

Welch, Lawrence - Markedsføring

Ph.D. 1978 - University of Queensland
M.C 1972 - University of New South Wales
BC 1966 - University of New South Wales

Welford, Richard (II) - Bærekraftig ledelse

Ph.D. 1990 - Warwick University
M.A. 1985 - Trent Polytechnic
B.A 1982 - Coventry Polytechnic

Wenstøp, Fred - Strategi/Beslutningsanalyse

Ph.D. 1975 - University of California, Berkeley, USA
Cand.real. 1969 - Universitetet i Oslo

Willums, Jan-Olaf (II) - Bærekraftig ledelse

Dr. scient 1975 - MIT
Diplomingenieur 1971 - ETH
Førsteamanuenser

Amdam, Rolv Petter (II) - Økonomisk historie

Cand.philol. 1985 - Universitetet i Oslo
 Andersson, Leif Christer - Markedsføring
 Fil.dr. 1982 - Universitetet i Lund
 Austvik, Ole Gunnar (II) - Petroleumsøkonomi
 Master of Public Administration 1989 - Harvard
 Cand oecon. 1980 - Universitetet i Oslo

Bakken, Tore - Ledelse

Mag.art. sosiologi 1980 - Universitetet i Oslo

Benito, Gabriel Robertstad Garcia (fra 1.8.96) -

Markedsføring, Internasjonal bedriftsledelse
 Dr.oecon 1995 - Norges Handelshøyskole
 Høyere avdelings eksamen 1992 - Norges
 Handelshøyskole
 Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Bergesen, Helge Ole (II) - Offentlig ledelse

Mag. art. 1972 - Universitetet i Oslo

Berthling-Hansen, Pål - Finans

Ph. D. 1994 - University of Southampton
 BB Economics 1989 - University of Southampton

Bjerke, Rune - Markedsføring

Ph.D. Candidate - University of Otago/
 Università Commerciale Luigi Bocconi
 MBA 1988 - Erasmus University
 BA 1985 - California State University

Brinkmann, Johannes - Ledelse/Etikk

Dr.phil. 1975 - Universitetet i Münster
 Mag.art. 1972 - Universitetet i Münster

Brønn, Carl - Strategi

Ph.D. 1990 - Georgia State University
 M.Sc. 1982 - Georgia State University
 BSME 1974 - Georgia Institute of Technology

Bråthen, Tore (II) - Jus/eiendomsmegling

Cand.jur. 1982 - Universitetet i Oslo

Bygnes, Kjell - Ledelse

Siviløkonom 1978 - Universitetet i Lund

Dzever, Samuel (Permisjon) - Markedsføring

Ph.D. 1992 - University of Strathclyde
 Econ.dr. 1987 - Universitetet i Linköping
 M.A. 1984 - University of New South Wales
 B.A. 1983 - University of Newcastle

Fjeldstad, Øystein - Strategi

Ph.D. 1987 - University of Arizona, USA
 Siviløkonom 1981 - Norges Handelshøyskole

Friedman, Ken - Markedsføring

Ph.D. 1976 - United States International University
 M.A. 1971 - San Francisco State University
 B.A. 1971 - San Francisco State University

From, Johan - Offentlig ledelse

Cand.polit. 1980 - Universitetet i Bergen

Groth, Brian I. - Språk, engelsk

Cand.philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Grønn, Erik - Samfunnsøkonomi

Cand.oecon. 1979 - Universitetet i Oslo

Hagen, Kåre (II) - Offentlig ledelse

Cand. polit 1987 - Universitetet i Oslo

Hennestad, Bjørn W. - Organisasjonsteori

Dr.oecon 1992 - Norges Handelshøyskole
 Cand.sociol. 1977 - Universitetet i Oslo
 Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Høivik, Heidetraut von Weltzien - Språk, tysk/Etikk

Ph.D. 1971 - University of Colorado, USA
 M.A. 1968 - University of Colorado, USA

Jahre, Marianne - Logistikk

Ekonomie doktor 1995 - Chalmers Tekniska
 Högskola
 Lic oecon 1992 - Chalmers Tekniska Högskola
 Siviløkonom 1988 - Handelshøyskolen BI

Johannessen, Finn Erhard (II) - Økonomisk historie

Cand.philol. 1983 - Universitetet i Oslo

Krokan, Arne - Informasjonsledelse

Mag.art 1982 - Universitetet i Oslo

Lai, Linda M. H. - Organisasjonsteori/Ledelse

Dr.oecon 1991 - Norges Handelshøyskole
 M.Sc. 1988 - Norges Handelshøyskole
 Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Landeros, Robert - Logistikk

Ph.D. 1988 - Michigan State University
 B.S. 1978 - Pepperdine University

Lane Vicki (fra 1.8.96) - Markedsføring

Ph.D. 1992 - University of Washington
MBA 1983 - University of Arkansas at Little Rock
BBA 1981 - University of Arkansas at Little Rock

Langli, John Christian - Regnskap

Dr.oecon 1993 - Norges Handelshøyskole

Larsen, Tor J. - Informasjonsledelse

Ph.D. 1988 - University of Minnesota, USA
M.A. 1975 - University of Lancaster, England
Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Lysø, Knut O. (II) - Metode

Cand.real 1982 - Universitetet i Oslo
Cand.mag. 1975 - Universitetet i Trondheim

Løwendahl, Bente R. - Strategi

Ph.D. 1992 - Wharton School, University of Pennsylvania, USA
Siviløkonom 1986 - Norges Handelshøyskole

Manning, Julian - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1993 - University of Rochester
M.A. 1992 - University of Rochester
M.A. 1987 - University of Canterbury, New Zealand
B.A. 1986 - University of Canterbury, New Zealand

Mehlum, Jan (II) - Markedsføring/Ledelse

Cand. sociol. 1977 - Universitetet i Oslo

Michalsen, Dag E. - Finans

M.B.A. 1977 - University of Wisconsin, USA
Siviløkonom 1973 - Handelshøyskolen BI
Ingeniøreksamen 1970 - GTI, Gøteborg

Midttun, Atle - Energiledelse

Fil.dr. 1987 - Universitetet i Uppsala
Mag.art. 1979 - Universitetet i Oslo

Myrtveit, Ingunn - Samfunnsøkonomi

Dr. oecon 1995 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Nes, Erik - Markedsføring

Ph.D. 1981 - University of Wisconsin
M.B.A. 1972 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Nilssen, Tore (permisjon) - Samfunnsøkonomi

Dr.oecon. 1991 - Norges Handelshøyskole

Høyere avdelings eksamen 1987 - Norges Handelshøyskole

Nygaard Arne - Markedsføring

Dr.oecon. 1992 - Norges Handelshøyskole
Høyere avdelings eksamen 1988 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Olson, Erik - Markedsføring

Ph.D. 1992 - Case Western Reserve University, USA
MBA 1986 - Indiana University, USA
BA 1983 - Augustana College, South Dakota, USA

Olsson, Ulf Henning - Metode

Dr.scient 1996 - Norges Landbrukshøgskole
Cand.mag. 1981 - Universitetet i Oslo
Cand.scient 1981 - Universitetet i Oslo

Ongena, Steven - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1995 - University of Oregon
M.A. 1988 - University of Alberta
MBA 1986 - Katolieke Universiteit Leuven
Hir, 1985 - Katolieke Universiteit Leuven

Pettersen, Arve (II) - Markedsføring

Dr. ing. 1993 - Norges tekniske høgskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Revang, Øivind - Ledelse

Ekonomie doktor 1985 - Universitetet i Linköping
Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Sagmo, Knut - Finans

Ph.D. 1991 - University of Wisconsin
M.B.A. 1984 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Selmer, Terje W. L. - Språk, fransk

Cand.philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Smith, David - Finans

Ph.D 1993 - Indiana University
B.S. 1988 - University of Delaware

Solberg, Carl Arthur - Markedsføring

Ph.D. 1994 - University of Strathclyde
Licencié ès sciences économiques 1969 - L'Université de Neuchâtel, Sveits

**Stranden, Eldrid Aashaug -
Finans/Bankøkonomi**

Høyere grads eksamen 1972 - Norges
Handelshøyskole
Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøyskole

Sundquist, Åsebrit - Språk, engelsk

Dr.philos. 1984 - Universitetet i Oslo
Cand.philol. 1976 - Universitetet i Oslo

Tellefsen, Brynjulf - Markedsføring

Ph.D. 1977 - Columbia University
M. Phil. 1974 - Columbia University
B.A. 1969 - Manchester University

Thjømøe, Hans Mathias - Markedsføring

Siviløkonom 1967 - Handelshøyskolen i Århus
Bedriftsøkonomisk kandidat 1964 -
Handelshøyskolen BI

Thue, Lars (II) - Økonomisk historie

Cand.philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Trapani, Teresa - Regnskap/Revisjon

Ph.D. 1990 - University of Kansas
M.S. 1981 - University of Kansas
B.S. 1978 - University of Colorado

Trondsen, Tor Jarl - Strategi

Ph.D. 1993 - University of Bradford
M.Phil. 1990 - University of Bradford
B.A. 1961 - University of California

Vale, Bent (II) - Samfunnsøkonomi

Dr. polit. 1992 - Universitetet i Oslo
Cand. oecon 1982 - Universitetet i Oslo

Virum, Helge - Logistikk

Sivilingeniør 1963 - Heriot-Watt University,
Edinburgh

Welch, Denise - Personalledelse

Ph.D. 1991 - Monash University
M. Ph. 1985 - Brunel University
BB 1979 - Darling Downs Institute of Advanced
Education

Wiig, Roberta - Språk, engelsk

Ph.D. 1985 - University of Washington
M.A. 1971 - University of Washington
B.A. 1965 - Grinnell College

Ødegaard, Bernt A. - Finans

Ph.D. 1992 - Carnegie Mellon University
M.Sc. 1989 - Carnegie Mellon University
Høyere avdelings eksamen 1987 - Norges
Handelshøyskole
Siviløkonom 1985 - Norges Handelshøyskole

Amanuenser

Berg, Morten Emil - Ledelse

Cand.mag. 1978 - Universitetet i Oslo
Diplomeksamen 1971 - IFM, Oslo
Siviløkonom 1969 - Handelshøyskolen BI

**Biong, Harald - Strategisk planlegging/
Markedsanalyse**

Siviløkonom 1966 - Norges Handelshøyskole

Borg, Arild (II) - Strategisk utvikling

Fil. kand. 1977 - Universitetet i Lund
Markedsøkonom DMA 1975 - Norges
Markedshøyskole

Brookes, David Edward - Markedsføring

M.Sc. in Management and Business Studies 1981 -
University of Warwick
Cand. pharm. Klinisk farmakologi 1978 -
Universitetet i Oslo
Diploma in Pharmacology 1962 - Leicester School
of Pharmacy

Foss, Tron - Metode

Cand.real. 1970 - Universitetet i Oslo

Gaspard, Georges D. - Språk, fransk

Cand.philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Koppang, Haavard - Ledelse/Etikk

Høyere avdelings eksamen 1989 - Norges
Handelshøyskole
Sosiologi 1980 - Universitetet i Oslo
Cand. theol. 1979 - Universitetet i Oslo

Kunøe, Gorm - Markedsføring

M.Sc. 1976 - Handelshøyskolen i København

Lippe, Berit von der - Massekommunikasjon

Cand.philol. 1974 - Universitetet i Oslo
Lyngnes, Sølvi - Reiseli
Cand.philol. 1980 - Universitetet i Trondheim

Sannes, Ragnvald - Informasjonsledelse
Siviløkonom 1986 - Handelshøyskolen BI

Schanke, Egil - Språk, tysk
Cand.philol. 1967 - Universitetet i Oslo
Synnestvedt, Terje - Samfunnsøkonomi
Cand.oecon. 1991 - Universitetet i Oslo

Syring, Ingvil - Språk, engelsk
Cand.philol. 1972 - Universitetet i Oslo

Sørensen, Tom - Bedriftsøkonomisk analyse
Siviløkonom 1975 - Handelshøyskolen BI

Tangen, Dag - Offentlig ledelse
Cand.polit. 1974 - Universitetet i Oslo

Aakre, Pål - Metode
Bedriftsøkonomisk kandidat 1965 -
Handelshøyskolen BI

Aarønæs, Lasse - Markedsføring
Hovedfagseksamen 1987 - SLHK
Siviløkonom 1977 - Universität Mannheim

Studierektorer

Andersen, Niels Jørgen (II) - Strategi
Sivilingeniør 1962 - Danmarks Tekniske Høyskole

Bjercke, Gay (II) - Euroledelse
MBA 1974 - Washington State University

Bø, Eirill - Logistikk
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Christensen, Bo Hjort (II) - Informasjonsledelse
Bedriftsøkonom 1977 - Handelshøyskolen BI
Sivilingeniør 1974 - Norges tekniske høyskole

Eriksen, Bjørn - Forretningsjus
Cand. jur. 1977 - Universitetet i Oslo

Evensmo, Jan - Metode
Siviløkonom 1978 - Handelshøyskolen BI
Cand.real. 1965 - Universitetet i Oslo

Framnes, Runar - Markedsføring
Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøyskole

Faafeng jr., Sverre - Forretningsjus
Cand.jur. 1974 - Universitetet i Oslo

Gottschalk, Petter (II) - Markedsføring
M.Sc. 1980 - Dartmouth College
Siviløkonom 1975 - Technische Universität

Gravdahl, Anne Böhmer - Regnskap/Revisjon
Statsautorisert revisor 1986
Registrert revisor 1983 - Handelshøyskolen BI
Høyskolekandidat 1980 - Telemark
Distriktshøgskole

Gulden, Bror Petter (permisjon) - Regnskap/Revisjon
Statsautorisert revisor 1978
Høyere revisorstudium 1977 - Norges
Handelshøyskole
Siviløkonom 1974 - Norges Handelshøyskole

Hetland, Per Willy (II) - Ledelse
Ph.D.-student - Ålborg Universitetssenter
Cand. merc - Flere danske universiteter og
høyskoler

Jepsen, Brian - Ledelse
MBA 1991 - Henley the Management College,
England
Cand.scient. 1981 - Aarhus Universitet, Danmark

Johnsen, Arne Stokke - Markedsføring
Siviløkonom 1959 - Handelshøyskolen i København

Kaltenborn, Otto - Strategi
Maskiningeniør A 1959 - Norges tekniske høyskole

Kamfjord, Georg - Reiseliv
Mag. Art 1977 - Universitetet i Tromsø

Kildal, Tor S. - Revisjon
Statsautorisert revisor 1990
Registrert revisor 1986
Siviløkonom 1968 - Hochschule St. Gallen, Sveits

Kjærstad, Trond - Ledelse/Organisasjonpsykologi
Cand psychol. - Universitetet i Oslo

Kopp, Hermann - Markedsføring
Pedagogisk seminar 1968 - Universitetet i Oslo
MBA 1961 - Harvard Graduate School, USA
AB i statsvitenskap 1957 - Harvard College, USA

Løken, Svein A. - Regnskap

Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Naug, Trygve - Regnskap

Exam. oecon. 1965 - Universitetet i Oslo

Bedriftsøkonomisk kandidat 1961 -

Handelshøyskolen BI

Omtvedt, Petter - Logistikk

Mag.art. 1961 - Universitetet i Oslo

Roos, Nils Göran (II) - Strategi

MBA 1989 - Fontainebleau

M.Sc. (Engineering Physics) 1982 - Chalmers

Tekniska Högskola

Schwencke, Hans Robert - Regnskap

Cand.jur. 1992 - Universitetet i Oslo

Statsautorisert revisor 1980

Høyere revisoreksamen 1979 - Norges

Handelshøyskole

Siviløkonom 1977 - Norges Handelshøyskole

Sending, Aage - Regnskap

Siviløkonom 1968 - Norges Handelshøyskole

Svindland, Eirik (II)

Økonomi, statsvitenskap, jus, 1968 - Saar

Universitat, Tyskland

Sæther, Øivind (II) - Euromanagement

Cand. polit. 1972 - Universitetet i Bergen

Tellefsen, Jan Terje - Regnskap

Cand.jur. 1976 - Universitetet i Oslo

Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Thompson, Geir (II) - Ledelse

Cand.polit. 1986 - Universitetet i Oslo

Ytterhus, Bjarne E. - Samfunnsøkonomi

Cand.oecon. 1969 - Universitetet i Oslo

Forskere

Glimstedt, Henrik

Fil.dr. 1993 - Göteborgs Universitet, Historiska institutionen

Fil.kand. 1983 - Humanistiska Fakulteten, Göteborgs Universitet

Honorary Fellow, Industrial Relations Research Centre, University of Wisconsin-Madison 1996-97

Jenssen Lars Christian

Cand.philol. 1993 - University of Oslo

Kili, Terje - Økonomisk historie

Cand. philol. 1993 - Universitetet i Oslo

Knutsen, Sverre - Økonomisk historie

Cand.philol. 1990 - Universitetet i Oslo

Bedriftsøkonom 1984 - BI Høyskolene

Rinde, Harald - Økonomisk historie

Cand.philol. 1992 - Universitetet i Oslo

Skeie, Jon - Økonomisk historie

Cand.philol. 1992 - Universitetet i Oslo

Sogner, Knut - Økonomisk historie

Cand.philol. 1989, Universitetet i Oslo

Stipendiater

Andreassen, Tor Wallin - Markedsføring/

Internasjonal økonomi

Master of Science 1994 - Handelshøyskolen BI

Siviløkonom 1981 - Norges Handelshøyskole

Bjønnes, Geir Høidal - Samfunnsøkonomi

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norges

Handelshøyskole

Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Økonomisk-administrativ kandidat 1990 - Østfold

Distriktshøgskole

Blindheim, Trond - Markedskommunikasjon

Cand.sociol. 1984 - Universitetet i Oslo

Diplom markedskommunikasjon 1989 - IFM

Djupvik, Olav A. - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Hansen, Svein Olav - Økonomisk historie

Cand.philol. 1990 - Universitetet i Oslo

Cand.mag. 1987 - Universitetet i Oslo

Haug, Magne - Informasjon og samfunnskontakt

Cand.philol. 1975 - Universitetet i Oslo

Hvidsten, Harald - Strategi

M.Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Hærem, Thorvald - Informasjonsledelse

M. Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Handelsøkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Haanæs, Knut - Strategi

Siviløkonom 1991 - Handelshøyskolen BI

Kristoffersen, Line - Markedsføring

Sivilmarkedsfører 1993 - Norges Markedshøyskole

Diplomeksportøkonom 1992 - Norges

Markedshøyskole

Kuvaas, Bård - Ledelse/Kognitiv psykologi

Siviløkonom 1990 - Handelshøyskolen BI

Norli, Øyvind - Finans

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norges

Handelshøyskole

Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Olsen, Per - Energiledelse

M.Sc. 1994 - Handelshøyskolen BI

Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Rime, Dagfinn - Samfunnsøkonomi

Predoctoral Master of Science 1995 -

Handelshøyskolen BI

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Bedriftsøkonom 1988 - Handelshøyskolen BI

Rønqvist, Morten - Markedsføring

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norges

Handelshøyskole

Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Sjøvaag, Marit - Euromanagement

M.Sc. Euromanagement 1995 - Handelshøyskolen

BI

Cand. mag. 1992 - Universitetet i Oslo

Stillerud Bård

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Strønen, Fred - Strategi

M.Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Wathne, Kenneth - Markedsføring

Master of Science 1994 - Handelshøyskolen BI

Diplomøkonom 1992 - BI Høyskolene

Zang LiQun

Cand. Oecon 1994 - Universitetet i Oslo

Exam. Oecon 1994 - Universitetet i Oslo

Ingeniør 1988 - Shanghai Jiao Tong University

Forsknings- og undervisningsassistenter

Botnen, Kjersti Benum - Ledelse

Cand.jur. 1992 - Universitetet i Oslo

M.Sc. 1996 - Handelshøyskolen BI

Carlsen, Arne J. - Beslutningsanalyse

Sivilingeniør 1969 - Norges tekniske høyskole

Flagstad, Anne W. (permisjon) - Offentlig ledelse

Hovedfagsstudent - Universitetet i Oslo

Flygansvær, Bente

Siviløkonom 1996 - Handelshøyskolen BI

Gundersen Eivind - Organisasjons- og ledelsesteori

M.Sc. 1995 - Handelshøyskolen BI

B.B.A. 1992 - C.L.U.

Houge Cynthia - Markedsføring (NiM)

Master in International Business 1995 - Norges

Handelshøyskole

B.Sc. in Marketing 1993 - College of Business

Administration, University of South Florida, Tampa

Jordfald, Bård - Næringsutvikling

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Hovedfagsstudent i sosiologi - Universitetet i Oslo

Lindestad, Liv Bodil - Markedsføring

MBA 1994 - University of South Carolina

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Lorentzen, Bengt G. - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Lostad, Lene - Markedsføring

Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Møll, Trude Holthe - Næringsutvikling

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Ex.phil 1989 - Universitetet i Oslo

Nilsen Skjærseth Yngve - Økonomisk historie

Cand.philol. 1995 - Universitetet i Oslo

Cand.mag. (realfag) 1991 - Universitetet i Oslo

Ramnefjell, Per Espen

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Røkaas, Felicia A. - Språk, engelsk

Cand. philol. 1993 - Universitetet i Oslo

Stoltenberg, Lars B. - Energiledelse

Master of Science 1995 - Handelshøyskolen BI

Diplomøkonom 1993 - BI Høyskolene

Tranås, Janneke (permisjon) - Markedsføring

Handelsøkonom 1992 - Oslo Handelshøyskole

Vogt-Svendsen, Annicka - Markedsføring

Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Høyskolelektorer

Ander-Trønsdal, Kerstin (II) - Markedsføring/

Økonomistyring

Siviløkonom 1969 - Handelshögskolan i Stockholm

Backer, Lars Georg (II) - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Bjartveit, Steinar -

Ledelse/Organisasjonspsykologi

Cand.psychol. 1988 - Universitetet i Oslo

Blattner, Emanuel - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1981 - Universitetet i Fribourg

Blichfeldt Jan (II) - Markedsføring

MIM 1982 - Thunderbird, Arizona

Borge-Andersen, Carl (II) - Markedsføring

Lektor 1981 - Statens Lærerskole for Handel og Kontor

Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Bugge, Bjørn - Markedsføring

Siviløkonom 1967 - Norges Handelshøyskole

Cooper, Charles J. - Språk - engelsk

Cand.philol. 1979 - Universitetet i Oslo

B.A. 1969 - Occidental College

Falck, Elisabeth -

Markedsføring/Samfunnsvitenskapelig metode

MBA 1980 - University of Denver

BSBA 1979 - University of Denver

Goksør, Gro - Markedskommunikasjon

Cand.polit. 1992 - Universitetet i Oslo

Diplom markedskommunikasjon 1981 - IFM

Diplomøkonom 1969 - Handelshøyskolen BI

Gran, Haakon Herman - Ledelse

Cand. merc. 1972 - Handelshøyskolen i København

Hansen, Rune J. - Bedriftsøkonomi

Faglærereksamen 1979 - Statens Lærerskole for

Handel og Kontor

Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Hanssen, Per Gunnar (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1978 - Universitetet i Oslo

Høiland, Hildur (II) - Eiendomsmegling

Statsautorisert eiendomsmegler 1980

Øk.adm.-kandidat 1976 - Økonomisk College Oslo

Høyvarde, Hans Kr. (II) - Regnskap

Statsautorisert revisor 1995

Registrert revisor 1983 - Handelshøyskolen BI

Jacobsen, Per (II) - Bedriftsøkonomi

M.B.A. 1986 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Jørgensen, Erik Tidemann (II) - Organisasjon og ledelse

Siviløkonom 1986 - Handelshøyskolen BI

Cand.mag. 1983 - SLHK

Knutsen, Geir - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Agder Distriktshøgskole

Kolderup, Erik (II) - Informasjonsledelse

Faglærereksamen 1981 - Statens Lærerskole for Handel og Kontor

Diplomøkonom 1973 - Handelshøyskolen BI

Lauritzen, Pål - Metode

Cand.scient. 1983 - Universitetet i Oslo

Lavik, Stein - Organisasjon og ledelse

Siviløkonom 1976 - Norges Handelshøyskole

Lepsøe, Sigvard C. (II) - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1968 - Norges Handelshøyskole

Lie, Sverre (II) - Språk, engelsk

Cand.philol. 1977 - Universitetet i Bergen

Lilleberg, Olav - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1979 - Universitetet i Oslo

Lund, Svein - Metode/Logistikk

Sivilingeniør 1974 - Norges tekniske høgskole

Lunnan, Erling (II) - Metode

Cand.real 1978 - Universitetet i Trondheim

Løvholt, Thore

Studier i International Marketing, Service Management and Public Relations

Messel, Bente - Språk, spansk

Cand. philol. 1984 - Universitetet i Oslo

Mo, Dag Tore - Metode

Sivilingeniør 1985 - Norges tekniske høgskole

Nikolaisen, Per - Metode

Faglærerkompetanse i matematikk
Pedagogisk eksamen 1976 - Statens lærerkurs
Matematikkstudier - Universitetet i Oslo

Nilsen, Svein - Språk, tysk

Cand.philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Osmundsen, Dag (II) - Bedriftsøkonomi

Cand. jur. 1984 - Universitetet i Bergen
Høyere revisoreksamen 1978 - Norges Handelshøyskole

Ramberg, Bengt (II) -

Markedsføring/Organisasjon og ledelse

M.B.A. 1975 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1974 - Handelshøyskolen BI

Skaldehaug, Espen Roy - Finans

Sivilingeniør 1983 - Universitetet i Linköping
DH-kandidat 1981 - Agder Distriktshøgskole

Stephansen, Beverly Arnold - Kommunikasjon

M. Sc. 1985 - Boston University
BBA 1983 - Grove City College, Pennsylvania

Stiklestad, Trond - Markedsføring

Siviløkonom 1990 - Högskolan i Växjö

Strand, Rolf Gunnar - Bedriftsøkonomi

Cand.polit. 1985 - Universitetet i Oslo
Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1974 - Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Sætrang, Gunnar - Markedsføring

Diplomstudium i markedskommunikasjon 1986 - IFM
Cand.psychol. 1981 - Universitetet i Oslo

Tollefsen, Tor A - Bedriftsøkonomi

Siv.øk. 1972 - Norges Handelshøyskole

Tomassen Sverre - Markedsføring og strategi

M.Sc in International Marketing and Strategy 1996 - Handelshøyskolen BI
Diplomøkonom 1991 - BI Høyskolene
Barnevernspedagog 1982 - Norges Kommunal- og Sosialhøgskole

Tveit, Anders - Samfunnsøkonomi

Cand.oecon. 1989 - Universitetet i Oslo

Undall, Pål - Finans

M.B.A. 1983 - University of North Carolina
B.A. 1980 - University of Wisconsin

Vardøen, Thor (II) - Språk, engelsk

Cand.philol. 1991 - Universitetet i Oslo

Oversikten over BIs vitenskapelige personale er godkjent og utgitt av BIs personalavdeling pr. 30.04.1996.

B

Bankakademiet
En del av BI Stiftelsen

Returadresse:
Bankakademiet
Eyvind Lyches vei 19 A
Postboks 580
1301 Sandvika
Tlf. 67 54 50 30